

᾽Οσιος Μάξιμος
ὁ Καυσοκαλύβης

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Καυσοκαλύβης. Σύγχρονη φορητὴ εἰκόνα στό παρεκκλήσι
τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου τῆς Καλύβης τοῦ Ἁγ. Ἀκακίου Καυσοκαλυβίων.
Ἔργο Παταπίου μοναχοῦ Καυσοκαλυβίτου.

Παταπίου μοναχοῦ Καυσοκαλυβίτου

Ἅγιος Μάξιμος ὁ Καυσοκαλύβης

Ἁγιολογία - Ὑμνογραφία - Τέχνη

Συμβολή στή μελέτη τοῦ ἀγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ
κατά τόν 14^ο αἰώνα

Παταπίου μοναχοῦ Καυσοκαλυβίτου

Ἅγιος Μάξιμος ὁ Καυσοκαλύβης
Ἁγιολογία - Ὑμνογραφία - Τέχνη

© Πατάπιος μοναχός Καυσοκαλυβίτης
Ἀθανάσιος Καγιᾶς

ISBN: 978-960-7666-87-1

Α΄ ἔκδοση 2010

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

Ὁ ἅγιος Μάξιμος. Λεπτομέρεια φορητῆς εἰκόνας.
Καλύβη Ἁγ. Ἀκακίου Καυσοκαλυβίων, 1753.

Εἰκόνα ὀπισθοφύλλου:

Ν.Α. ἄποψις τοῦ Ἁγίου Ὄρους.
Μικρογραφία Ἰσιδώρου μοναχοῦ Καυσοκαλυβίτου, 1918.

Ἐκδοτική Παραγωγή - Διάθεση:

Ἐκδόσεις ΜΥΓΔΟΝΙΑ

Πλ. Συντριβανίου 4, Τ.Κ. 546 21, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 231556, Fax: 2310 231899

e-mail: info@ekdoseismygdonia.gr • www.ekdoseismygdonia.gr

Ἐκδόσεις Μυγδονία

Στούς γονείς μου
Νικόλαο καί Στυλιανή
εὐγνωμόνως

Π.μ.

Ο άγιος Μάξιμος ο Κουσοκαλύβης.
Φορητή εικόνα α' μισού 18ου αί. Καλύβη Αγ. Μαξίμου. Κουσοκαλύβια.

Τὸ βασανιστικὸν ἔργον ἐκτελέσας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐπέμεινε ἐν τῇ Κουσοκαλύβῃ ἕως τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Τῷ Ὁσιολογιωτάτῳ Μοναχῷ Παταπίῳ Κουσοκαλυβίτῃ, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Πληροφορηθέντες διὰ τοῦ ἀπὸ 1' μηνὸς Δεκεμβρίου παριππεύοντος ἔτους γράμματος ὑμῶν περὶ τῆς ἐκδόσεως νέου ἔργου διὰ τὸν βίον τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Κουσοκαλύβη, ἐχάρημεν ὄλως ἰδιαιτέρως. Διὰ τὸν εὐκλεῆ τοῦτον βλαστόν τῆς ἁθωνικῆς ἐρήμου πάντοτε ἐτρέφομεν ἄπειρον θαυμασμόν. Ὑπῆρξεν ὄντως σκεῦος ἐκλογῆς, θερμουργὸς ἀγωνιστῆς, ἀκαταπόνητος ἀσκητῆς, τέλειος ἀκτῆμων, καίων τὰς πενιχρὰς καλύβας τὰς ὁποίας προχείρως κατεσκεύαζε, θεολόγος τοῦ ἀκτίστου φωτός, ὑμνητῆς τῆς Θεοτόκου, χαρισματοῦχος, χριστοφόρος καὶ θαυματουργός. Ὁ ὑπερθαύμαστος βίος του ἐκπλήσσει πάντα ὀρθολογιστὴν, ὀκνηρόν καὶ δειλόν. Ἀποτελεῖ, λαμπρὸν κόσμημα τοῦ ἀνθηροῦ, χρυσοῦ ἁθωνικοῦ ἰδ' αἰῶνος.

Ὁ Ὁσιος Μάξιμος ὁ Κουσοκαλύβης διὰ τοῦ σπανίου ἄθλου του, τῆς διὰ Χριστὸν σαλότητος καὶ μωρίας, τοῦ δυσκόλως συναντωμένου χαρίσματος νὰ ὑπερίπταται, τῆς προφητείας καὶ θεολογίας, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος κάτοικος τοῦ ἀγιοτρόφου χώρου ὅπου διαμένετε ὡς Γέρων τῆς Καλύβης ἐνός ἄλλου ἀστέρου τῆς κουσοκαλυβιτικῆς ἀδελφότητος, τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ Κουσοκαλυβίτου, διὰ τὸν ὅποιον καὶ συνεγράψατε ἰδιαιτέρον πόνημα. Αἱ ἀκοίμητοι πρεσβεῖαι των εἴθε νὰ σᾶς ἐνισχύουν πάντοτε εἰς τὸν βίον καὶ τὴν διακονίαν ὑμῶν.

Ὅθεν, ἐκ βάθους καρδίας συγχαίρομεν καὶ διὰ τὸ ἀξιόλογον τοῦτον ἀγιολογικὸν ἔργον ὑμῶν καὶ εὐχόμεθα ὅπως τῷ φωτισμῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τῇ πρεσβείᾳ τῆς Ἀθωνιτίσσης Κυρίας Θεοτόκου συνεχίσητε τὸ ὠραῖον καὶ ἱερὸν ἔργον ὑμῶν ἐν πολλῇ ταπεινώσει, συνέσει καὶ σεμνότητι πρὸς δόξαν Θεοῦ, τιμὴν τῶν ἁγίων καὶ ὠφέλειαν πιστῶν.

βθ' Ἰανουαρίου β'

Ἰωάννης
Ὁσίου
Κουσοκαλύβη
Διάκονος ἀπὸ Θεὸν εὐχόμενος

«Ἡ Θεοτόκος κελεύει τόν ἅγιον ν' ἀνέλθῃ εἰς τόν Ἄθωνα».
Τοιχογραφία Λιτῆς Κυριακοῦ Καυσοκαλυβίων (λεπτομέρεια). 1820.
Ἔργο Μητροφάνη μοναχοῦ ἐκ Βιζύης.

Πρόλογος

Μέ χαρά καί συγκίνηση χαράσσομε τίς προλογικές αὐτές γραμμές γιά τό νέο πόνημα τοῦ ὀτρηροῦ πνευματικοῦ ἐργάτου καί ἀντεπιστέλλοντος μέλους τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός π. Παταπίου Καυσοκαλυβίτου· καί τοῦτο, διότι ὁ συγγραφέας ἀποτελεῖ ἐπίλεκτο μέλος ὁμάδας ὅλης ἀγιορειτῶν πατέρων, οἱ ὅποιοι μέ σύνεση, ταπεινωση καί ἀγάπη προσπαθοῦν νά διοχετεύσουν τά νάματα τῆς πνευματικῆς ἀγιορειτικῆς ζωῆς καί παραδόσεως στόν σύγχρονο «κοπιῶντα καί πεφορτισμένο» ἄνθρωπο.

Ἡ μορφή τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη ἀποτελεῖ, πράγματι, ἰδιάζουσα περίπτωση πνευματικῆς φυσιογνωμίας τοῦ 14ου αἰῶνα στό Ἅγιον Ὅρος, καθ' ὅσον ἀφ' ἑνός μέν συντελεῖ στήν ἀναζωπύρωση τῶν παλαιῶν ἀσκητικῶν παραδόσεων τῶν ὁσίων Πέτρου καί Ἀθανασίου τῶν Ἀθωνιτῶν, ἀφ' ἑτέρου δέ συναρμόζει τόν κοινοβιακό βίο μέ τίς ἡσυχαστικές τάσεις πού ἐκείνη τήν ἐποχή κυριαροῦν στόν Ἄθω. Ἡ συναρμογή αὐτή ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀντιθετική ἤ καί ἀδύνατη, στό πρόσωπο ὅμως τοῦ Μαξίμου ἐκφράστηκε μέ ἰσορροπία, κατά τρόπο λελογισμένο καί νηφάλιο, χωρίς ὑπερβολές, χάρη καί στήν πείρα πού ὁ ὁσιος ἀπέκτησε μέσα στό κοινόβιο, ὅπου ἀσκήθηκε στήν ὑπακοή καί στήν ταπεινωση, ὡς τήν ἀναχώρησή του γιά τήν ἔρημο, ὅπου ἀποδύθηκε σέ σκληρότερα ἀσκητικά ἀθλήματα.

Ὁ συγγραφέας μέ ἐπιστημονική ἀκρίβεια ἀναδίφησε τίς πηγές, ἀγιολογικές, ὑμνολογικές, ἀρχαιολογικές καί μέ σαφήνεια καί ἀπλότητα διατυπώνει τή δική του ὑπεύθυνη ἐκδοχή, μέ βάση τήν εὐρεῖα ἐξοικείωσή του μέ τή βιβλιογραφία καί τή βιωματική του ἐμπειρία. Ζητήματα δύσκολα ἀπό τή φύση τους, ὅπως τό ἡσυχαστικό, ἐπιτυγχάνει νά τά καταστήσῃ εὐληπτα, χωρίς νά προδίδῃ τίς

πηγές του ἢ νά μειώνη τή σημασία τους γιά τήν ἰδιάζουσα πράγματι θεολογική κίνηση τοῦ ἡσυχασμοῦ, στό Βυζάντιο, καί εἰδικώτερα, στό Ἅγιον Ὄρος.

Ἡ προσφορά τοῦ π. Παταπίου στήν ἔρευνα ἀλλά καί στήν πνευματική ἀνάταση τῶν ἀναγνωστῶν εἶναι σημαντική καί πολλῶν ἐπαίνων ἄξια. Μέ τό μετά χεῖρας νέο πόνημά του ἐπιτυγχάνει τριπλοῦν στόχο: α) συμβάλλει στήν προώθηση τῶν ἀγιορειτικῶν καί ἡσυχαστικῶν μελετῶν, β) στήν ἀνατροφοδότηση τῶν πιστῶν μέ γνήσια πνευματική τροφή καί γ) στήν ἀνάδειξη τοῦ “Περιβολιοῦ τῆς Παναγίας” στόν σύγχρονο συγκεχυμένο κόσμο μέ ταπείνωση, ἀγάπη καί διάκριση.

Τόν εὐχαριστοῦμε ἐκ βάθους καρδίας, καί τοῦ εὐχόμεθα πρῶτον μέν νά συνεχίση νά ὑπηρετεῖ τόν Κύριον καί τόν ἄνθρωπο μέ τόν ἴδιο πάντοτε ζῆλο, δεύτερον δέ νά συμβάλῃ ἡ παροῦσα πραγματεία του στήν ἀναβίωση καί ἐπανενίσχυση τῆς μυστικῆς δυνάμεως τῆς «νοερᾶς προσευχῆς», ἐν σιγῇ καί ἡσυχίᾳ ἐνεργούσης, καί ἀναγκαίας σήμερα ὅσον ποτέ ἄλλοτε, στόν αἰῶνα τῆς ἡχορυπάνσεως, διότι ἡ «ἡσυχία ὡς καλή οὐσα μήτηρ πασῶν τῶν ἀρετῶν τυγχάνει» (Ἄντωνιος Μοναχός, Μ. 89,1745 Α), καί εἰδικώτερα διότι: «ἀρχή μέν ἡσυχίας τό ἀποσεῖσθαι κτύπους, ὡς τόν βυθόν ταρασσοντας· τέλος δέ ταύτης, τό μή δεδιέναι θορύβους, ἀλλ’ ἀναισθητεῖν ἐν τούτοις» (Ἰωάννης Κλίμακος, Μ. 88, 1097 Β).

Ἰωάννης Σ. Μαρχαντώνης

Ὁμότιμος Καθηγητής τῆς Παιδαγωγικῆς
τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
Πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός.

Τοιχογραφία στόν βόρειο ἐξωτερικό τοῖχο τοῦ Πρωτάτου.
α' μισό 18ου αἰ. Ἔργο Κωνσταντίνου καί Ἀθανασίου ἐκ Κορυτσᾶς (ἀπόδοση).

Περιεχόμενα

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ.....	9
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	11
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.....	21
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	27
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	71
Ίστορικός όριζοντας τής εποχής του ὁσίου Μαξίμου.....	74
Ἡ κατάσταση στό Ἅγιον Ὅρος.....	76
Ἄγιορείτες ὄσιοι πού ἐνέπνευσαν τόν ὄσιο Μάξιμο κατά τήν πρώτη περίοδο τής παρουσίας του στόν Ἄθω.....	83
Ἄγιορειτικές μορφές πού ἀναφέρονται στό Βίο τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	90
Ἄλλες ὄσιακές Ἄγιορειτικές μορφές, σύγχρονες τοῦ ὁσίου Μαξίμου, πού δέν ἀναφέρονται στό Βίο του.....	107

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΣΙΟ ΜΑΞΙΜΟ

Κεφ. Α΄. Οἱ βυζαντινοί Βίοι τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	119
1. Ὁ ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Νήφωνος Βίος (BHG 1236z).....	124
2. Ὁ ὑπό τοῦ Θεοφάνους Περιθεωρίου Βίος (BHG 1237).....	130
3. Ὁ ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Μακαρίου Μακρῆ Βίος (BHG 1237f).....	134
4. Ὁ ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Ἰωαννικίου Κόχιλα Βίος (BHG 1237c).....	140

Κεφ. Β´. Οἱ μεταβυζαντινές δημῶδεις παραφράσεις τῶν Βίων τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	153
1. Ἡ ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Διονυσίου ἀνέκδοτη παράφραση στόν ὑπό τοῦ Θεοφάνους Περιθεωρίου Βίο τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	154
2. Ἡ ὑπό τοῦ ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου παράφραση καί ἐπιτομή στόν ὑπό τοῦ Θεοφάνους Περιθεωρίου Βίο τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	175
3. Ἡ ὑπό τοῦ μοναχοῦ Ἰακώβου Νεασκητιώτου ἀνέκδοτη παράφραση στόν ὑπό τοῦ Θεοφάνους Περιθεωρίου Βίο τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	177
4. Ἡ ἀνέκδοτη παράφραση στόν ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Ἰωαννικίου Κόχιλα Βίο τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	183
Κεφ. Γ´. Οἱ Ἐγκωμιστικὸί Λόγοι καί τὰ λοιπά συναξαριακά κείμενα γιά τόν ὅσιο Μάξιμο.....	185
Κεφ. Δ´. Ἡ θεολογική καί ἱστορική ἀξία τῶν Βίων τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	191
1. Οἱ Βίοι τοῦ ὁσίου Μαξίμου ὡς πηγή γιά τὰ θεολογικά ζητήματα τῆς ἐποχῆς του.....	191
2. Ἡ ἱστορική ἀξία τῶν Βίων.....	195
Κεφ. Ε´. Ὁ ἀσκητικὸς βίος τοῦ ὁσίου Μαξίμου. Ὁ Ὅσιος ὡς ἡσυχαστής καί διά Χριστόν σαλός.....	215
1. Ὁ Βίος καί ἡ διδασκαλία τοῦ Ὀσίου.....	215
2. Ὁ ὅσιος Μάξιμος ὡς ἡσυχαστής. Ἡ σχέση του μέ τόν ὅσιο Γρηγόριο τό Σινάιτη καί ὁ μεταξὺ τους διάλογος περί προσευχῆς.....	235
3. Ἡ διά Χριστόν σαλότητα ὡς μορφή ἀσκήσεως καί ἀγιασμοῦ καί ὁ ὅσιος Μάξιμος.....	248

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**Ο ΟΣΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΤΗΝ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**

Κεφ. Α´. Ὁ Ὅσιος Μάξιμος στήν Ὑμνογραφία τῆς Ἐκκλησίας μας.....	259
Κεφ. Β´. Ἀκολουθίες τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	261
1. Νήφωνος Ἀθωνίτου καί Ἱερεμία Πατητᾶ Ἀκολουθία.....	261
2. Ἀγνώστου ὑμνογράφου ἀνέκδοτη Ἀκολουθία.....	273
3. Νήφωνος Ἰβηροσκητιώτου ἀνέκδοτη Ἀκολουθία.....	274
4. Ἰακώβου Νεασκητιώτου ἀνέκδοτη συμπλήρωση Ἀκολουθίας.....	277
5. Γερασίμου Μικραγιαννανίτου ἀνέκδοτη Ἀκολουθία.....	279
Κεφ. Γ´. Παρακλητικοὶ Κανόνες καί Χαιρετιστήριοι Οἴκοι ...	283
1. Παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τόν ὅσιο Μάξιμο.....	283
α. Ὁ ἀνέκδοτος Παρακλητικὸς Κανόνας ὑπό τοῦ μοναχοῦ Νήφωνος Ἰβηροσκητιώτου.....	283
β. Ὁ ἀνέκδοτος Παρακλητικὸς Κανόνας ὑπό τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου.....	284
Κεφ. Δ´. Χαιρετιστήριοι Οἴκοι πρὸς τιμὴν τοῦ ὁσίου Μαξίμου.....	287
α. Οἱ ἀνέκδοτοι Χαιρετιστήριοι Οἴκοι ὑπό τοῦ μοναχοῦ Νήφωνος Ἰβηροσκητιώτου.....	287
β. Οἱ ἀνέκδοτοι Χαιρετιστήριοι Οἴκοι ὑπό τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου.....	288
Κεφ. Ε´. Ἄλλα Ὑμνογραφήματα.....	291
1. Ὁ ἀνέκδοτος Κανόνας στόν ὅσιο Μάξιμο ὑπό μοναχοῦ Ἰλαρίωνος Ξενοφωντινοῦ.....	291
2. Ἀκολουθίες Συνάξεως ἀγίων ἢ ἐτέρων ἀγίων στίς ὁποῖες συνυμνεῖται ὁ ὅσιος Μάξιμος.....	293
α. Ἀνέκδοτη Ἀκολουθία κοινή τῶν ὁσίων Μαξίμου, Νήφωνος καί Ἀκακίου ὑπό μοναχοῦ Νήφωνος Ἰβηροσκητιώτου.....	293

β. Ανέκδοτη Ἀκολουθία κοινή τῶν ὁσίων Μαξίμου, Νήφωνος καί Ἀκακίου ὑπό Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου	294
γ. Ανέκδοτη Ἀκολουθία τῆς Συνάξεως τῶν Καυσοκαλυβιτῶν ὁσίων ὑπό ἱερομονάχου Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου.....	299
δ. Ἀκολουθία τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων ὑπό ἀγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου	301
3. Χαιρετιστήριοι Οἴκοι Συνάξεως ἁγίων στούς ὁποίους συνυμνεῖται ὁ ὁσιος Μάξιμος.....	302
α. Ανέκδοτοι Χαιρετισμοί στούς ὁσίους Μάξιμο, Νήφωνα καί Ἀκάκιο ὑπό μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου	302
β. Χαιρετισμοί Ἀγιορειτῶν Πατέρων ὑπό Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου	303
4. Παρακλητικός κανόνας στούς Ἀγιορείτες Πατέρες ὑπό μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου.....	304
5. Ἄλλα ὑμνογραφήματα.....	304

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ὈΣΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΣΤΟ ἉΓΙΟΝ ὍΡΟΣ

Κεφ. Α΄. Ἡ τιμή τοῦ ὁσίου Μαξίμου στό Ἅγιον Ὅρος μέσα ἀπό τή θεία λατρεία	313
1. Ἡ τιμή τοῦ Ὀσίου μέσα ἀπό τή λατρευτική ζωή τῶν Ἀγιορειτῶν μοναχῶν.....	313
α. Περί τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ὁσίου Μαξίμου	313
β. Ναοί καί Μονές στή μνήμη του	318
2. Ὁ ὁσιος Μάξιμος στήν ψαλτική παράδοση τοῦ Ἁγίου Ὁρους.....	324
Κεφ. Β΄. Ὁ ὁσιος Μάξιμος στήν τέχνη τοῦ Ἁγίου Ὁρους.....	332
1. Τοιχογραφίες.....	334
2. Φορητές εἰκόνες.....	351

3. Ψηφιδωτά - Σμάλτα	373
4. Μικρογραφίες χειρογράφων.....	374
5. Σφραγίδες.....	376
6. Χαλκογραφίες	377
7. Λιθογραφίες.....	378
8. Παραστάσεις σέ ἔντυπα	378
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	381
SUMMARY	387
ΕΠΙΜΕΤΡΟ-ΕΚΔΟΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ.....	391
1. Ἡ ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Διονυσίου παράφραση στόν ὑπό τοῦ Θεοφάνους Περιθεωρίου Βίο.....	393
2. Ἡ ὑπό ἀγνώστου ὑμνογράφου ανέκδοτη Ἀκολουθία	451
3. Ἡ ὑπό τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου Πανηγυρική Ἀκολουθία.....	471
4. Ὁ ὑπό τοῦ μοναχοῦ Ἰλαρίωνος Ξενοφωντινοῦ Κανόνας.....	501
5. Ὁ ὑπό τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου Παρακλητικός Κανόνας	505
6. Οἱ ὑπό τοῦ μοναχοῦ Νήφωνος Ἰβηροσκητιώτου Οἴκοι Χαιρετιστήριοι.....	512
7. Τά ὑπό τοῦ ἱερομονάχου Δανιήλ Κατουνακιώτου μελοποιημένα Δοξαστικά	521
ΠΙΝΑΚΕΣ	537
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	539

1

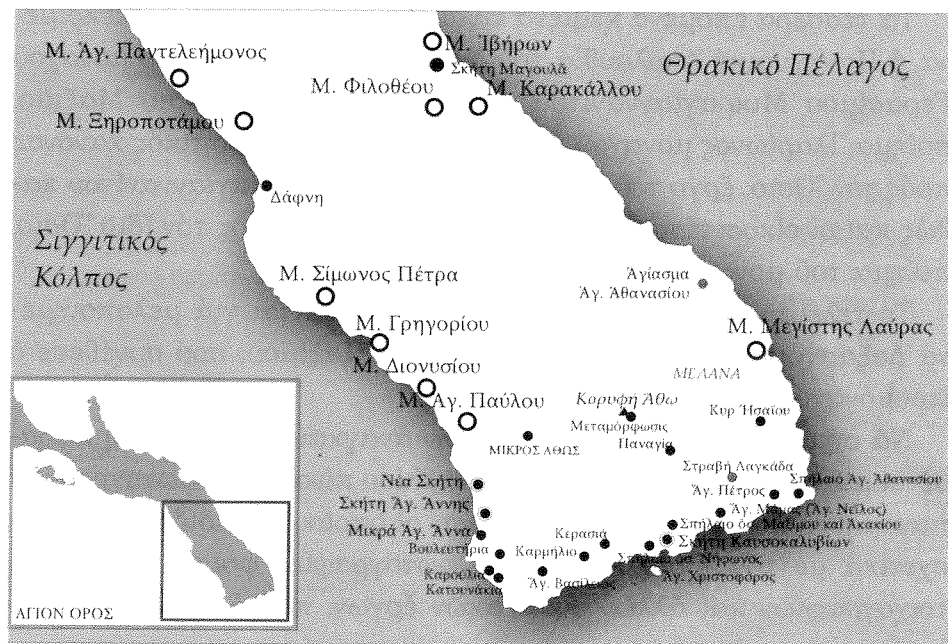
Κώδ. Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων 70 (σσ. 1-98)

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς σ. 1
 ἡμῶν Μαξίμου τοῦ τὴν καλύβην πυρπολοῦντος ἐν
 τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθωνος. Ποίημα Θεοφάνους τοῦ
 Περιθεωρίου καὶ προηγουμένου Βατοπαιδίου· νεωστὶ
 μεταφρασθεὶς παρὰ Διονυσίου ἱερομονάχου.

Εὐλόγησον πάτερ.

1. Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ὅπου περι-
 πατοῦσι μὲ ἐπιστήμην τὴν τε ξηρὰν καὶ τὴν θά-
 λασσαν, ἐκείνοι μὲν ὅπου περιπατοῦσι τὴν γῆν
 10 ἱστοροῦσι καὶ διαμετροῦσι τὰ τε κοιλώματα καὶ
 τὰ βουνά, καὶ τοὺς κάμπους καὶ τὰς στράτας καὶ
 τὰς θέσεις καὶ ὅλας τὰς διαφορὰς τῶν χωρίων
 ὅπου περιπατοῦσι, διὰ νὰ τὰς διηγοῦνται εἰς τοὺς
 λοιποὺς ἀνθρώπους. Ἐκείνοι δὲ πάλιν ὅπου πλέου-
 σιν εἰς τὴν θάλασσαν, ἱστοροῦσι καὶ μανθάνουσι τὰ
 15 τε διάφορα πελάγη καὶ περάσματα καὶ τοὺς λιμι-
 ὄνας, αἰγιαλοὺς, ἀκρωτήρια, κινήσεις ἀνέμων καὶ
 τὰς διηγοῦνται εἰς ὅλους ἐγγράφως καὶ ἀγράφως
 εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκρο // ατῶν καὶ εἰς μνημόσυνον σ. 2
 20 καλὸν ἐκείνων ὅπου τὰ διηγοῦνται.

Τοῦτο λοιπὸν κάμνει καὶ ἐκεῖνος ὅπου διηγεῖται
 ἀρετὴν ἀνθρώπου τινὸς ἐναρέτου. Πρῶτον μὲν
 προξενεῖ εὐφροσύνην εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν πιστῶν,
 25 ἔπειτα κάμνει καὶ τὰς καρδίας τῶν νὰ σκιρτῶσι,
 καθὼς λέγει ὁ Σολομῶν· “Ἐγκωμιαζομένου δικαίου
 εὐφρανθήσονται λαοί”. Ὅμως ἐκεῖνος ὅπου ἤξεύ-
 ρει τὰ ἔργα τοῦ δικαίου καθὼς ἐκείνοι ὅπου περι-
 πατοῦσι μὲ ἐπιστήμην τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν,
 30 αὐτὸς βέβαια καὶ ἤθελε κάμει τὰ ἐγκώμια τοῦ δι-
 καίου, καθὼς εἶναι πρέπον καὶ δίκαιον. Καὶ μάλι-

στα ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει τὸ λέγειν ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ λόγου ἦτοι ὁ μαθηματικὸς καὶ σπουδαῖος πρέπει νὰ λογογραφή καὶ νὰ ἐγκωμιάζη δικαίους.

35 Ἀλλὰ ὁ λόγος εἰς ὄλους τοὺς λογικούς, πρῶτον ἐνδιαθέτως βρεφουργεῖται μέσα εἰς τὸν νοῦν, ἔπειτα διέρχεται διὰ μέσου τῶν χειρῶν // λέων καὶ τοῦ ἀέ- σ. 3
ρος καὶ τοιούτης λογιᾶς γίνεται ἕναρθρος καὶ σημαντικός, κατασκευαζόμενος μὲ τὴν ἔνωσιν καὶ συμπλοκὴν τοῦ λόγου εἰς μίαν διάλεξιν ὡσάν εἰς 40 ἄνδρα τέλειον. Καὶ εἰ μὲν ὁ νοῦς κινήσει τὸν λόγον μὲ ἐπιστήμην μόνην, καὶ μάθησιν, ἤγουν τὸν κάμει ἔντεχνον, θαυμάζεται καὶ ἐπαινεῖται διὰ μόνον τὰ λόγια, ὅμως δὲν δίδει καὶ αὐτὸς τὴν χάριν καὶ εὐφροσύνην τοῦ Πνεύματος. Εἰ δὲ καὶ ὁ 45 νοῦς κινήσει τὸν λόγον ἐκ τοῦ Πνεύματος, ἤγουν τὸν κάμει πνευματικόν, δὲν ἐπαινεῖται μόνον διὰ τὴν ἀκοὴν τῶν λόγων, ἀλλὰ κάμνοντας τὸν λόγον εὐκατάληπτον καὶ σαφῆ εἰς ἐκείνους ὁποῦ δὲν τὸν καταλαβαίνουν, προξενεῖ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν 50 πλουσίαν τινὰ χάριν καὶ εὐφροσύνην, εἰς τὰ ὅποια αὐτὰ καὶ τὰ δύο εἶδη τοῦ λόγου, ἐγὼ εἶμαι χωλὸς παντάπασι καὶ ἀμαθής. Ὅθεν στοχαζόμενος τὴν ἀμάθειαν τοῦ νοός μου καὶ τὴν ἀσχημάδα τοῦ λόγου μου, ναρκῶ μὲν κατὰ τὸ χέρι, δέδημαι δὲ καὶ τὴν 55 γλῶσσαν // εἰς τὸ νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω τὰ ὑπὲρ σ. 4
τῆς ἐμῆς δυνάμεως. Ὅμως θαρρήσας εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ δικαίου ἠβουλήθημεν νὰ γράψωμεν τὴν γέννησιν καὶ ἀνατροφὴν καὶ πολιτείαν καὶ μερικὰ ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ ἐπνομαζομένου 60 Καυσοκαλύβη τοῦ ἀσκήσαντος ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἁγίῳ τοῦ Ἄθωνος. Ὅχι ἐγκωμιαστικῶς, ὅτι ποία γλῶσσα δύναται νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀγωνισάμενον, αὐτὸν ὁποῦ ἐδόξασε ἡ Ἁγία Τριάς ὁ

65 Θεὸς μὲ πλῆθος ἀξιοπίστων ἀνδρῶν καὶ ὅσα αὐτὸς ἐγὼ εἶδα ἰδίους ὀφθαλμοῖς· ἔχει δὲ οὕτως¹.

2. Ἀρχὴ τῆς διηγήσεως.

Ὁὔτος ὁ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν Μάξιμος ἦτον ἀπὸ τὴν Λάμφακον. Γονεῖς μὲν εἶχεν εὐγενεῖς καὶ ἐπισήμους καὶ ἀγαθοὺς, ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας τροφίμους. Καὶ τοῦτο εἶναι φανερόν ἀπὸ τὸν βλαστὸν 5 ὅπου ἐβάστησεν ἀπ' αὐτοὺς // ἄξιος ὢν τῆς πρὸς σ. 5
Θεὸν αὐτῶν πιστῆς καὶ ὀρθῆς προσευχῆς. Διότι καθὼς ἢ ποτε Ἄννα τὸν Σαμουήλ², οὕτω ἢ μητέρα τοῦ Ἁγίου, μαζί μὲ τὸν πατέρα του, προσηύχοντο μετὰ δακρῶν καὶ πίστεως νὰ τοὺς δώσῃ τέκνον ὁ 10 Κύριος, ἄτεκνοι ὄντες. Ὅθεν ἔλαβον καθὼς ἐζήτησαν. Νομίζω δὲ πὼς ἢ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ τοὺς ἐπαρακίνησε εἰς τὸ τοιοῦτον ζήτημα, ὡσάν 15 ὁποῦ ἤξευρε τὸ γεννησόμενον ποταπὸς μέγας καὶ ὑψηλὸς ἔμελλεν νὰ γίνῃ ὡστε ὁποῦ πριχοῦ νὰ γεννηθῇ νὰ ἔλθουν οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἰς τόσῃν ἀγάπην καὶ ὅταν ἐγεννήθη τὸν ἠγάπησαν περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν τους ἀγάπην τὸν ἀφιέρωσαν εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν ὡσάν τὸν ἀβάπτισαν, Ἐμμανουήλ 20 αὐτὸν ὀνόμασαν. Τὸν ἔμαθαν καὶ τὰ ἱερά γράμματα καὶ μειράκιον ἔτι ὄντα τὸν ἔδωκαν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἔκτοτε πλέον ὁ Ἐμμανουήλ, τὸν πάλαι μιμούμενος Σαμουήλ, ἐπρόκοπτε ἡλικία // καὶ χάριτι³ σ. 6
καὶ ἦτον εἰς ὄλους μακάριος καὶ ποθητός. Ὅτι δὲν ἐπολιτεύετο ὡσάν νέος καὶ ἄφρων⁴, ἀλλὰ παιδίον

1. Τὸ κείμενο τοῦ Διονυσίου δὲν παραφράζει ὀλόκληρον τὸ κείμενο τοῦ Θεοφάνη. Γιά παράδειγμα ἐγκαταλείπεται, τὸ τμήμα τῆς ἐνότητος 11, στ. 22, σ. 66 ὡς τὸ τέλος τῆς ἴδιας ἐνότητος, στ. 28, σ. 67 (Βίος Β').

2. Βασ. 1, 10-11, 20.

3. Λουκ. 2, 52.

4. Ψαλμ. 1, 1.

30 ἔτι ὄντας, ἐπέρνα ὡσάν τέλειος καὶ φρονιμώτατος
 ἄνδρας ἀσχολούμενος πάντοτε εἰς τὰς διδαχὰς τῶν
 ἁγίων γερόντων. Ὅτι ἐκεῖ ὁποῦ εὐρίσκετο κοντά,
 ἦτον ἀσκητήρια εἰς τὰ ὁποῖα ἐκάθονταν ὅσοι
 35 ἄνδρες καὶ ἅγιοι, μὲ τοὺς ὁποίους πάντοτε συνανα-
 στρεφόμενος καὶ ὑπηρετῶν αὐτούς, ὁδηγεῖτο εἰς τὴν
 ὑποταγὴν τῶν γονέων του, ὅτι οὕτως καὶ εἰς τοὺς
 γονεῖς του ἦτον πάντα ὑπήκοος. Καὶ εἰς τὸν ναὸν
 35 διέτριβε τῆς Θεοτόκου καὶ παρακαλῶντας αὐτὴν
 μετὰ πόθου καὶ μὲ φωνὴν γλυκυτάτην. Ἀλλὰ ὁ πό-
 θος ὁποῦ εἶχε διὰ τὴν εὐγὴ ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὴν
 λάβη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα ἐνίκα. Διὰ τοῦτο εὐγανε
 τὰ ῥούχα του καὶ ἔδιδε τοῖς πτωχοῖς καὶ αὐτὸς πη-
 40 γνύμενος ἀπὸ τὸ κρύο ἔτρεμε. Ὁμοίως καὶ φωμῖα
 ἔδιδε // εἰς τοὺς πεινασμένους κρυφίως καὶ πλου- σ. 7
 σίως καὶ ὑπεκρίνατο εἰς τοὺς γονεῖς του καὶ εἰς
 ὅλους τοὺς ἄλλους τὰ εἶναι παχύς, ὅμως ἐκείνους
 δὲν τοὺς ἐλάνθανε ἡ ἀρετὴ του. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς
 45 του ἐσπούδαζαν τὸν ὑπανδρεῦσθαι καθὼς ἔχουν
 συνήθειαν οἱ κοσμικοὶ διὰ τὴν παγιδεύσθαι καὶ τὴν
 δέσθαι αὐτὸν μὲ τὸν τρόπον ἐτοῦτον καὶ τὴν ἔχουν
 τὸν ποθητὸν τοὺς υἱὸν τὸν βλέπουν πάντοτε.
 Ὅμως ἀπέτυχον τοῦ σκοποῦ, ἐπειδὴ ἡ ἄνω πρόνοια
 τοῦ διεσκέδασε αὐτὴν τοὺς τὴν βουλήν.

3. Καὶ ἀκόμα δὲν ἦτον δεκαπέντε χρόνων⁵, φεύ-
 γει ἐκεῖθεν καὶ ἀπερνᾷ εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον
 Γάνον. Καὶ ἐκεῖ εὐρίσκει ἕνα γέροντα δόκιμον, καὶ
 τὸ σχῆμα ἐνδύεται τὸ μοναδικόν, βουλόμενος μὲ
 5 ὑποταγὴν τὴν μάθη τὴν μοναδικὴν πολιτείαν. Πλὴν
 αὐτὸς καὶ πρότερον μοναδικῶς τὸν βίον μετήρχετο.
 Ὅθεν καὶ ἐν ὀλίγῳ δόκιμος φανεῖς εἰς τοὺς γέροντας
 κατὰ τὴν νηστείαν, ἀγρυπνίαν, προσευχὴν, χαμευνί-

5. Ὁ Θεοφάνης γράφει «ἐπτακαίδεκα ἐτῶν ὦν».

10 αν, κακοπάθειαν καὶ κατὰ τὴν περιφρόνησιν ὅλων
 τῶν τοῦ κόσμου ματαίων πραγμάτων καὶ αὐτοῦ
 τοῦ κορμίου του. // Ἦγαπᾶτο μὲν ἀπὸ ὅλους τοὺς σ. 8
 γέροντας, ἐμποδίζετο δὲ ὑπὸ τοῦ γέροντός του διὰ
 τὴν τραχύτητα καὶ τὸ ἀνηφορικὸν τῆς στενῆς στρα-
 15 τας. Ὅμως ὀλίγον καιρὸν κάμνοντας ἐκεῖ, ἀπῆλθε
 πρὸς Κύριον ὁ ὅσιος αὐτοῦ γέροντας Μᾶρκος ὀνο-
 μαζόμενος. Καὶ τὸν ἔθαψεν ὁ ὅσιος Μάξιμος μὲ τὰ
 ἴδια του χέρια νέος ὢν.

4. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ὅσιος Μάξιμος ἔθαψε τὸν ὀσιώ-
 5 τατον Μᾶρκον, ὁ ὁποῖος Μᾶρκος διέλαμψε μὲ τὰς
 ἀρετὰς του ὡς ἀστὴρ λαμπρότατος εἰς ὅλην τὴν
 Μακεδονίαν, ἐρεῦνα τὰ ὄρη μήπως εὔρη τινὰ γέ-
 ροντα, ὡσάν ἐκεῖνον ὅπου εἶχε. Καὶ ὅμως ὁ Θεὸς
 ἐπλήρωσε καὶ αὐτὸν τοῦ τὸν πόθου ἐρχόμενος γοῦν
 εἰς τὸ Παπίκιον ὄρος, εὔρεν ἐκεῖ ἄνδρας ἁγίους
 ὁμοίους μὲ τοὺς παλαιούς, Ἀντώνιον λέγω Παχώμιον,
 10 Εὐθύμιον καὶ Ἀρσένιον, Ἀοίκους, ἐγκλείστους, πλα-
 νωμένους εἰς ὄρη ὑψηλὰ καὶ εἰς σπήλαια ἡσυχὰ καὶ
 εἰς ἀβάτους τόπους καὶ // ἀπαρηγορήτους, οἵτινες σ. 9
 δὲν εἶχαν καμμίαν παρηγορίαν, ἔξω μόνον ἀπὸ τὰ
 παλαιόρασα ὁποῦ ἐφόρου. Μὲ τούτους λοιπὸν
 συναναστραφεῖς ἱκανὸν καιρὸν, ἐξέμαξε τὰς ἀρετὰς
 15 αὐτῶν ὡσάν σπόγγος καθαρώτατος. Καὶ τοιοῦτος
 λοιπὸν γενόμενος, ἐσηκώθη ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς
 Κωνσταντινούπολιν καὶ ἱστορήσας τὰ κάλλη τῶν
 ἐκκλησιῶν καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων προσκυνήσας,
 20 ἐπῆγε καὶ εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον τὴν Ὁδηγήτριαν
 διὰ τὴν ἰδεῖν τὰ μεγάλα θαύματα. Τὰ ὁποῖα ἰδὼν καὶ
 προσκυνήσας καὶ θαυμάσας καὶ γενόμενος ὅλος
 σύννους, κατεννῶει τὴν Πάναγνον Θεοτόκον, ὁποί-
 25 αν δόξαν ἔχει εἰς οὐρανοῦς, καθημένη ἐπὶ θρόνου
 θεοῦ καὶ θρόνος αὐτῆ τῆς Ἁγίας Τριάδος οὕσα.
 Ταῦτα συλλογιζόμενος καὶ εἰς τοιαύτην φαντασί-

αν διανυκτερεύων καὶ ὄλος ἐκστατιζόμενος καὶ ἐκ-
 πληττόμενος εἰς τὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου, ἐπέρνα
 ξυπόλυτος ξεσκούφωτος μόνον μ' ἓνα παλαιόρασον
 ἐζωσμένος κατάσαρκα καὶ αὐτὸ κατατρυπημένον.
 30 Ἄπο δὲ τὴν ἐκστασιν ταύτην καὶ θεωρίαν, ἐφαίνετο
 εἰς ὄλους ὡσάν παρμένος καὶ πα // ράφρων. Πλὴν σ. 10
 αὐτὸς καὶ τοῦτο ὑπεκρίνετο, ὡσάν ἐκεῖνος ὁ μέ-
 γιστος Ἀνδρέας ὁ διὰ Χριστὸν σαλός. Ὅθεν ὄλοι
 ἐνόμιζον τὸν Μάξιμον ὡσάν ἐκεῖνον τὸν Ἀνδρέαν
 35 τὸν διὰ Χριστὸν σαλόν, καὶ ἐπαίνων αὐτὸν μᾶλλον
 παρὰ ὅπου τὸν εἶχον διὰ σαλόν.

5. Ἐφθασε δὲ ἡ φήμη του καὶ ἕως τὸν βασι-
 λέα. Ἦτον γὰρ τότε βασιλεὺς ὁ μέγας Ἀνδρόνικος
 ὁ Παλαιολόγος, ὁ ὁποῖος μετονομάσθη Ἀντώνιος.
 Πατριάρχης δὲ ἦτον ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος Κωνσταντι-
 νουπόλεως ὁ ἀγιώτατος. Ὅθεν προσκαλεσάμενος ὁ
 5 βασιλεὺς τὸν ὄσιον Μάξιμον εἰς τὰ βασίλεια ἄρχισε
 νὰ συντυχαίνει τὸν ὄσιον ἐμπρὸς εἰς πολλούς. Αὐτὸς
 δὲ ἀνταποκρινόμενος ἔφερνε ῥητὰ ὅλα ἀπὸ τὸν
 Θεολόγον καθὼς εἶχε συνήθειαν. Ὅστε ὅπου ἔκαμνε
 10 τοὺς ῥήτορας νὰ θαυμάζουν, πῶς ἔχει ἔτζι πρόχει-
 ρα τὰ ῥητὰ τοῦ Θεολόγου καὶ κάθε ἄλλην θείαν
 γραφήν. Πλὴν ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐδιδάχθη γραμματι-
 κήν, ἐφαίνετο εἰς τὰ λόγια ἀμαθής, διὰ τοῦτο καὶ
 ὁ μέγας Λογοθέτης ὁ Κανίκληος εἶπε πρὸς αὐτόν.
 15 «Ἡ μὲν φωνὴ φωνὴ Ἰακώβ, αἱ // δὲ χεῖρες χεῖρες σ. 11
 Ἡσαῦ»⁶. Αὐτὸς δὲ ταῦτα ἀκούσας ἔφυγε καλέσας
 αὐτοὺς ματαιόφρονas καὶ ἀνοήτους, καὶ πλέον εἰς
 τὰ βασιλικά παλάτια δὲν ἐπάτησε. Φιλιωθεῖς δὲ μὲ
 τὸν Πατριάρχην ἐσύχναζε εἰς αὐτόν, καὶ κατετρύφα
 20 εὐφραινόμενος εἰς τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων του.
 Ὅθεν καὶ νέον Χρυσόστομον αὐτὸν ὀνόμαζεν. Πολλὰ

6. Γεν. 27, 22.

ἐπάσχισεν ὁ Πατριάρχης νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὰ κοι-
 νόβια ὅπου αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν
 ἔκτισεν, πλὴν δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸν καταπέισῃ. Ἄλ-
 25 λά ἑκατοῖκα εἰς τὰ προπύλαια τῆς Θεοτόκου τῆς
 ἐν Βλαχέρναις, ἄσπιτος ὡσάν πτωχὸς καὶ ἐπέρνα
 μὲ πείναν καὶ δίψαν, ἀγρυπνῶν καὶ προσευχόμε-
 νος μὲ κλαυθμὸν καὶ μὲ πλῆθος δακρύων, καὶ
 30 μὲ στεναγμοὺς συχνοὺς ὅλας τὰς νύκτας. Τὰς δὲ
 ἡμέρας ἐφαίνετον ὡς ἄφρων εἰς τοὺς ἄφρονas,
 ὑποκρινόμενος μὲ σοφίαν πνευματικὴν, διὰ νὰ μὴν
 σκπορπίσῃ τὸν καρπὸν τοῦ κόπου του ἢ κάκιστος
 ἀνθρωπαρέσκεια καὶ ὑπερηφανία. // σ. 12

6. Ἐκεῖθεν καὶ σηκωθείς ἦλθεν εἰς Θεσσαλονίκην
 διὰ νὰ προσκυνήσῃ καὶ νὰ ἰδῇ τὸν ἅγιον μεγαλο-
 μάρτυρα Δημήτριον τὸν μυροβλύτην. Καὶ τοῦτο
 ποιήσας ἦρθεν εἰς τὸ ἀγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθωνος,
 5 καὶ περιτριγυρίζοντας αὐτὸ ἐπροσκύνησεν ὅλα τὰ
 ἱερά ἐν αὐτῷ μοναστήρια. Ἐλθὼν δὲ καὶ εἰς τὴν με-
 γίστην Λαύραν τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου,
 καὶ προσκυνήσας, τὸν δρόμον ἐπαύσατο, μείνας ἐν
 10 αὐτῇ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τῆς μονῆς συναριθμηθεῖς
 ἠγωνίζετο. Εὐρών δὲ τὸν βίον τοῦ ὀσίου πατρὸς
 ἡμῶν Ἀθανασίου, ὁμοίως καὶ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου,
 καὶ ἀναγνώσας, καὶ τοῦ μὲν Πέτρου θαυμάζων τὴν
 ἡσυχίαν, τοῦ δὲ Ἀθανασίου τὸ κοινωνικὸν καὶ τὴν
 σπουδὴν ὅπου εἶχε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τοῦ
 15 Χριστοῦ ἐντολῶν, ἐπεθύμει καὶ αὐτὸς νὰ μείνῃ εἰς
 αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ Ἄθωνος, καὶ νὰ μιμηθῇ τὴν πο-
 λιτείαν καὶ τῶν δύο αὐτῶν. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ εἶναι
 συνήθειαν εἰς τοὺς ἐναρέτους πρῶτον νὰ ἐρωτοῦν
 καὶ οὕτως νὰ ποιοῦσι καὶ νὰ ἀρχίζουσιν τὴν στρατὰν
 20 τῆς ἀρετῆς ὅπου βούλονται, // ἐρώτησε καὶ αὐτὸς σ. 13
 ποῖον δρόμον τῆς ἀρετῆς νὰ πιάσῃ, τὸν κοινοβια-
 κόν, ἢ τὸν ἐρημικόν; Ἐκεῖνοι δὲ ἀποκριθέντες αὐτῷ

εἶπον ὅτι καλλίτερον εἶναι νὰ μείνη εἰς τὸ κοινόβιον καὶ εἰς τὴν ὑπακοήν, φανερώνοντας εἰς αὐτὸν 25 τὰ παλαίσματα τῆς μακαρίας ὑποταγῆς, λέγοντές του· «Εἶναι τινὲς ἀναμεταξὺ εἰς ἡμᾶς ἐδῶ εἰς τὴν Λαύραν ὅπου διαλάμπουν ὡσὰν φαιδροὶ μαργαρίτες διὰ τὴν καλὴν τους ὑποταγὴν. Αὐτὴν λοιπὸν τὴν στρατὰν πίασε καὶ ἐσὺ πρότερον διὰ νὰ θεμελιώσης 30 πρῶτον εἰς τὴν ἀρράγῃ πέτραν τοῦ Χριστοῦ, ἤγουν τὴν θείαν ταπείνωσιν. Ὅτι μὲ τὴν ὑποταγὴν καὶ ὑπακοήν, κατορθοῦται ἡ ταπείνωσις, καὶ τοιούτης λογῆς αὐξάνει ἡ ἀρετὴ καὶ πληθύνει εἰς τοὺς θεόφρονας. Ἄρχισε λοιπὸν καὶ ἐσὺ τὴν ἀρετὴν πρῶτον 35 μέσα εἰς τὸ μοναστήριον, ὅπως ὀδηγούμενος ἀπὸ πολλοὺς, φθάσης εὐκόλα εἰς τὴν ταπείνωσιν, ἥτις εἶναι ἀρχὴ καὶ ρίζα καὶ τέλος ὁλονῶν τῶν ἀρετῶν. Ἐπειτα τοιούτης λογῆς θέλεις ἡσυχάσῃ ὅπου σοῦ ἀρέσει».

7. Ταῦτα λοιπὸν ἀκούσας ὁ Ἅγιος, ἐγ // χειρίζει τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν ἡγούμενον τῆς Λαύρας πρὸς ὑποταγὴν, καὶ συνετάχθη μὲ ὅλην τὴν ἐκείσε ἀδελφότητα εἰς ὑποταγὴν Χριστοῦ. Ὅθεν λοιπὸν 5 καὶ δοκιμάζεται πρῶτον καθὼς εἶχον συνήθειαν, μὲ τὰ εὐτελέστερα διακονήματα. Ἐπειτα τοιουτοτρόπως ἀναβιβάζεται καὶ τάττεται εἰς τὸν χορὸν τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ ψάλλῃ, διότι νέος ἔτι ὢν, εἶχε μάθει καὶ ψαλτικὰ καὶ τοιουτοτρόπως εὐρισκόμενος 10 καὶ ψάλλων, μὲ τὸ στόμα μὲν ἐφώνει τὸν στίχον, καὶ ἔφαλλε τὸ μέλος, καὶ μὲ τὸν νοῦν δὲ ὅλως ἐθεώρει τὰ ἄνω, τὰ θεία καὶ οὐράνια ἐκπληττόμενος. Τὰ δὲ ὄμματα εἶχε πάντοτε ἀνεωγμένα ὡς ἐκστατικὸς γεμάτα δακρῶν. Τὸ ὅμοιον ἐφαίνετο καὶ εἰς τὰς 15 ἀναγνώσεις, ὄντας ἔκθαμβος ὅλως εἰς τὰ νοήματα τῆς γραφῆς καὶ θαυμάζων τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν

σώματι ἔτι ὄντας νὰ καταλαμβάνωμεν τοιαῦτα ἀπόρρητα μυστήρια διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

20 Εἶχε δὲ καὶ τὴν καρδίαν // ὁ Ἅγιος ἀναμμένην καὶ φλογίζουσαν μὲ θεῖον πῦρ καὶ ἄυλον καθὼς ποτε ὁ Προφήτης. Καὶ ἐκαίετο κατὰ τὰ σπλάγχνα ἀπὸ τὴν θείαν χάριν ὅπου ἔφλεγε μέσα εἰς αὐτὸν μὲ τρόπον 25 ἄρρητον. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν εἶχε πάντοτε τὴν προσευχὴν εἰς τὸ στόμα του ἀκατάπαυστον. Καὶ ὄχι μὲ τὸ στόμα μόνον, καὶ μὲ τὸν νοῦν νὰ ἡσχολεῖτο εἰς ἄλλα, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὸν νοῦν εἰς τὸν Θεόν. Τὸ ὁποῖον εἶναι βεβαιότατα δυσκολώτατον καὶ δυσκόλως εὐρίσκονται τοιοῦτοι. Οἵτινες ἤθελαν βαστάζειν τὸν νοῦν τους τοιούτης λογῆς κανένα ἐμπόδιον ἀναμεταξὺ εἰς πολλοὺς εὐρισκόμενοι. Ἄλλ' ὅμως αὐτὸς ἀπόκτησε ταύτην τὴν νοερὰν προσευχὴν ἐκ παιδιόθεν, ὁμοίως μὲ ἐκείνους ὅπου εὐρίσκονται 35 κατὰ μόνους εἰς ἐρήμους τόπους. Ὅτι εἰς ὅποιον ἐπέλθη ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τοιαῦτα μεγάλα καὶ ὑπὲρ φύσιν νοεῖ καὶ λέγει ὁ φωτισθεὶς, καθὼς φανερώνει τοῦτο καὶ ὁ θεολόγος Ἰωάννης, ὅτι οὐδεὶς (λέγει) δύναται εἰπεῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰ μὴ 40 ἐν // Πνεύματι Ἁγίῳ⁷. Καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν φθάσας ὁ ὅσιος Μάξιμος, δὲν ἀφέθη ἀπὸ τὰς κακοπαθείας ἀλλὰ ἐπέρνα μὲ μεγάλην σκληραγωγίαν καθὼς καὶ πρότερον εἰς τὰς Βλαχέρνας. Καὶ οὔτε 45 κελλὶ ἀπόκτησε ποτὲ μέσα εἰς τὴν Λαύραν, οὔτε ὅσα χρειάζεται τὸ κελλὶ πρὸς [τὰς] ἀναγκαίας χρείας τοῦ σώματος. Ἄλλ' ἐπέρνα μέσα εἰς τὸ μοναστήριον ὡσὰν ἄσαρκος, ἀπὸ μόνην τὴν τράπεζαν λαμβάνων τροφὴν τὴν ὅσην ἐδύνετο νὰ ζῆ. Τὴν δὲ κατοικίαν

7. Τὸ κείμενο αὐτὸ δὲν εἶναι τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ἀλλὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου: Α' Κορ. 12, 3.

του τὴν εἶχεν εἰς τὰ στασίδια τοῦ Νάρθηκος. Ἦ νὰ εἰπῶ καλύτερα οὔτε εἰς τὰ στασίδια, ἀλλὰ εἰς τὰς ὀλονυκτίους στάσεις καὶ ἀγρυπνίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἠγωνίζετο.

50

8. Ἀλλὰ καθὼς τὸν Μωϋσῆν τὸν ἐπροσκάλει τὸ Σίναιον ὄρος, τὸν δὲ Ἥλιαν τὸ Καρμήλιον καὶ τὸν Ἰεζεκιὴλ τὸ Χωρήβ, καὶ τὸν Ἰωάννην ἡ ἔρημος, οὕτως καὶ τὸν ὅσιον Μάξιμον τὸν προσκαλεῖται ὁ Ἄθως τὸ ἄνθος τῶν ὀρέων, διὰ νὰ ἀνθήσῃ τὸν ὠριμον καρπὸν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. // [Ἐδῶ γράφει ὁ σ. 17 πανοσιώτατος κὺρ Θεοφάνης κάποια ἐγκώμια τοῦ Ἄθωνος καὶ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῷ. Ἄλλ' ἡμεῖς ἀγαπῶντας τὴν συντομίαν τὰ ἀφήσαμε. Μάλιστα ὁποῦ δὲν εἶναι ἀνάγκη ἐκεῖνα ποὺ βλέπομεν μὲ τούς ὀφθαλμοὺς νὰ τὰ διαβάζομε καὶ διὰ τοῦ γράμματος]

5

10

9. Οὗτος λοιπὸν ὁ Ἅγιος πειθόμενος εἰς τοὺς ὀσίους ἐκείνους ἀνδρας, ἐμποδίζετο ἀπ' αὐτοὺς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἔρημον. Πλὴν ἠναγκάζετο ἀπὸ τὴν θεῖαν ῥοπήν καὶ βούλησιν. Καὶ διὰ τοῦτο ἐφάνη ἡ Θεοτόκος καθ' ὕπνου εἰς αὐτὸν βαστάζουσα ὡς βρέφος τὸν Κύριον τῆς δόξης, λέγουσα πρὸς αὐτόν· «Δεῦρο ἀκολούθει μοι πιστότατε Μάξιμε, καὶ ἀνάβηθι εἰς τὸν Ἄθωνα τοῦτον διὰ νὰ λάβῃς τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος κατὰ τὸν πόθον σου». Καὶ δύο καὶ τρεῖς φοραῖς παθὼν τοῦτο, ὄχι πλέον καθ' ὕπνου ἀλλ' ἔξυπνος, ἐπεὶ ἄϋπνος ἦν τῷ πάντῃ, ἄφησε τὴν θαυμαστὴν Λαύραν, καὶ ἐζήτει ταχέως νὰ // ἀνέβῃ σ. 18 εἰς τὸν Ἄθωνα. Καὶ λοιπὸν ἀνέρχεται νῆστις κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων, τὴν οὖσαν μετὰ τῆς Ἀναλήψεως. Καὶ προσκυνήσας ἐκεῖ καὶ εὐξάμενος ἐπέρασε ὅλην τὴν νύκτα ἀγρυπνος προσευχόμενος τῷ Θεῷ μαζί με κι ἄλλους μοναχοὺς. Τὸ δὲ πρῶτ' οἱ μὲν μοναχοὶ ἐκείνοι ἀσπασάμενοι

5

10

15

20

25

30

35

40

45

50

τὸν Ἅγιον, ἀνεχώρησαν ἅπαντες. Αὐτὸς δὲ προσκαρτέρησεν ἐκεῖ τρία νυχθήμερα δεόμενος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος ἔξω χωρὶς σκέπασμα μὲ ἓνα μόνον παλαιόρασον ὁποῦ ἐφόρει κατασάρκα. Ἀλλὰ τίς νὰ διηγηθῇ τὰς τέχνας τοῦ ἐχθροῦ ὁποῦ ἔδειξε τότε ἐκεῖ εἰς τὸν Ἅγιον; Ἐφαίνετο γὰρ πὼς νὰ ἔκαμνε ἀστραπὲς καὶ βροντὲς, καὶ ἔσειε τὸ ὄρος τοῦτο τὸ μέγα τοῦ Ἄθωνος, καὶ νὰ ἐκυλοῦσε πέτραις, καὶ βουνὰ κατὰ φαντασίαν μόνον καὶ οὐχὶ τῇ ἀληθείᾳ. Καὶ αὐτὰ μὲν ἐγίνονταν τὴν νύκτα. Τὴν δὲ ἡμέραν ἠκούοντο φωναὶ ἄγριαι καὶ ταραχαί. Καὶ ἔδειχνε πὼς νὰ ἦτον ἐκεῖ κοντὰ πλῆθος πολὺ καὶ ἐφαίνοντο // πολλοὶ ἄσχημοι κύκλωθεν τοῦ ὄρους σ. 19 ὁποῦ ἀνέβαιναν καὶ ὠρμουν κατ' ἀπάνω τοῦ Ἁγίου μὲ σφενδόνας καὶ κοντάρια καὶ μὲ ἄλλα πολεμικὰ ὄπλα. Ὅτι δὲν ὑπέμεναν οἱ μισοὶ νὰ τὸν βλέπουν νὰ μένῃ ἐκεῖ. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐπολεμοῦσαν, δείχνοντάς του τοιαῦτα φόβητρα, διὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ 'κεῖ νὰ κατέβῃ εἰς τὸ ὄρος. Καὶ ταῦτα μὲν ἔδειχναν οἱ κατάρατοι δαίμονες, οἵτινες ἔχουν συνήθειαν νὰ πολεμοῦν τοὺς ἁγίους μὲ τοιαῦτα πανουργεύματα. Ὁ δὲ Ἅγιος ὡσὰν ὁποῦ εἶχεν ἔνδοθεν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ἐφήφα τελείως τὰ τοιαῦτα τῶν δαιμόνων παιγνίδια. Ἀλλὰ μόνον ἐδέετο τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου τῆς ἀναδόχου αὐτοῦ καὶ προστάτιδος. Καὶ λοιπὸν φαίνεται εἰς αὐτὸν ἡ Κυρία Θεοτόκος καθ' ὕπαρ, ὡσὰν Βασίλισσα περικυκλωμένη ἀπὸ δορυφορίαν Ἀγγέλων, βαστάζουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν Κύριον τῆς δόξης ὡς βρέφος. Καὶ αὐτὸ ἐκατάλαβεν ὁ Ἅγιος πὼς νὰ ἦτον ἡ Θεοτόκος τὸ φαινόμενον, καὶ ὄχι πλάνη, ἀπὸ τὸ ἄστεκτον καὶ // ἄδυτον φῶς ἐκεῖνο σ. 20 ὁποῦ τὴν ἐπερικύκλου καὶ διέλαμπεν ὅλον ἐκείνον τὸν τόπον. Διὰ τοῦτο ἀνύμνησε καὶ ἔφαλλε μετ'

55 εὐφροσύνην καὶ χαρὰν εἰς τὴν Θεοτόκον τὸ “Χαῖρε
 Κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ”⁸ καὶ τὸ “Ἄξιόν
 ἐστὶν ὡς ἀληθῶς”. Ἐπειτα τοιοῦτοτρόπως πεσὼν
 προσεκύνησε τὸν Κύριον ὁμοῦ καὶ τὴν Θεοτόκον,
 καὶ ἐδέχθη τὴν εὐλογίαν ἀπὸ τὸν Κύριον, καὶ
 ἤκουσεν ἀπὸ τὴν Θεοτόκον· «Ἐσὺ ὁ καλὸς ἀθλητὴς
 60 λάβε τὴν χάριν κατὰ δαιμόνων, καὶ καταβάς κατοί-
 κησον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἄθωνος. Ὅτι οὕτως
 ἐφάνη εὐλογον εἰς τὸν Υἱόν μου, διὰ νὰ ἀνέβης ἐσὺ
 εἰς ὕψος ἀρετῆς καὶ νὰ γένης ὁδηγὸς καὶ διδάσκα-
 λος ἐν τῇ ἐρήμῳ εἰς ὄλους, καὶ νὰ ὀδηγῆς τὸν νέον
 65 Ἰσραὴλ εἰς τὰς εὐσεβεῖς καὶ θείας ἐντολὰς τοῦ Υἱοῦ
 μου, διὰ νὰ σώσης αὐτούς, καθὼς ποτε Μωϋσῆς
 καὶ Ἡλίας διέσωσε τὸν πάλαι ἐκεῖνον Ἰσραὴλ». Ἄμα
 τοῦ ἐδόθη καὶ ἄρτος οὐράνιος εἰς τροφήν καὶ
 ἀναψυχὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Καὶ εὐθύς ὁποῦ
 70 ἔλαβε τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἄρτον καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς
 τὸ στόμα του, τὸν ἐπερικύκλωσεν ἄνωθεν ἕνα φῶς
 θεῖον καὶ ἄρρητον καὶ ἤκουσεν // φωνὴν καὶ ψαλμοὺς σ. 21
 ἀγγελικούς. Καὶ οὕτως ἡ Θεοτόκος ἀνελήφθη ἐκεῖ-
 θεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἀναβαίνουσα δὲ ἡ Κυρία Θεο-
 τόκος, οἱ Ἄγγελοι ἔψαλλον ἐκεῖνον τὸ θαυμαστὸν
 καὶ οὐράνιον μέλος. Ἐλεγε δὲ ὁ Ἅγιος, ὅτι ἀφ’ οὗ
 75 ἀνελήφθη ἡ Θεοτόκος, τόση εὐωδία καὶ ἔλλαμψις
 νὰ ἔμεινεν ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν ὁποῦ ἐξεπλάγη καὶ
 ἤθελε μᾶλλον νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν
 παρὰ νὰ κατέβῃ καὶ νὰ χάσῃ τὴν ἄρρητον ἐκείνην
 80 εὐωδίαν, καὶ ἔλλαμψιν. Ὅθεν καὶ ποιήσας ἐκεῖ ἔτι
 τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τῆς εὐωδίας
 τοιοῦτοτρόπως ἐκατέβῃ κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς
 Θεοτόκου, εἰς τὸν Ναὸν τὸν καλούμενον Παναγίαν.
 Καὶ ἐκεῖ διατρίψας ἡμέρας τινάς, πάλιν ἀνέβῃ εἰς

8. Πρβλ. Λουκ. 1, 28.

85 τὴν κορυφὴν καὶ ἠσπάζετο τὸν τόπον ὁποῦ ἐφάνη
 ἡ Θεοτόκος. Καὶ πάλιν ἐζήτει μετὰ δακρῶν νὰ ἰδῆ
 τὴν ὀπτασίαν, πλὴν δὲν ἔτυχε τοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ τό-
 σον μόνον ὅτι ἤρχετο εἰς αὐτὸν φῶς καὶ εὐωδία θεία
 90 ἀκόρεστος καὶ ἐγέμιζε τὸν Ἅγιον μετ’ εὐφροσύνης
 καὶ χαρᾶς ἀνεκφράστου. Καὶ πάλιν κατέβῃ εἰς τὴν
 Παναγίαν. Δύο καὶ τρεῖς φοραῖς τοῦτο ποιήσας,
 ἤγουν ἀνέβῃ καὶ κατέβῃ τῆς εὐωδίας καὶ τοῦ // σ. 22
 φωτὸς αἰσθανόμενος. Ἐπειτα πλέον κατέβῃ εἰς τὸ
 Καρμήλιον ὄρος, ἤγουν εἰς τὸν Προφήτην Ἡλίαν καὶ
 95 ἐκεῖ εὐρών τινα μοναχὸν γέροντα, τοῦ ἐφανέρωσε
 τὴν ὀπτασίαν.
 10. Ὁ δὲ γέρων ἀνόητος ὢν, ἐκάλει τὸν ἅγιον
 πλανεμένον. Καὶ ἀπ’ αὐτὸν τὸν ἔμαθον ὅλοι καὶ
 τὸν εἶχαν πλέον διὰ πλανεμένον, καὶ τὸν ἐδίωκαν
 νὰ μὴν ἐγγίσῃ εἰς τινα ἀποβάλλοντες καὶ σιγχαϊνό-
 5 μενοι αὐτὸν ὡς πλανεμένον. Ἄλλ’ ὁ ἀπλανῆς οὗτος
 φωστήρ καὶ τοῦτο ἀποδεχθεὶς μετὰ χαρᾶς εἰς τὸ νὰ
 ὀνομάζεται πλανεμένος παρὰ ἅγιος, εὐφραίνεται καὶ
 ἐχαίρετο εἰς αὐτό. Καὶ ὅταν ἤθελεν ὀμιλήσῃ μετ’ ἑ-
 10 ναν, ὑποκρίνετο τὸν πλανεμένον, καὶ ἐφαίνετο ὡσάν
 μωρὸς καὶ σαλὸς, διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴν ὑπερήφανον
 ἀνθρωπαρέσκειαν καὶ οἷησιν καὶ νὰ ἀνθήσῃ καὶ νὰ
 καρποφορήσῃ τὴν ταπεινοφροσύνην. Ἡ ὁποία εἶναι
 ὁποῦ φυλάττει τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Διὰ ταύτην γοῦν
 15 τὴν αἰτίαν δὲν ἐκάθετο εἰς ἕνα τόπον τοῦ Ἄθωνος
 καθὼς κάμνουν οἱ περισσότεροι κατοικοῦντες εἰς
 ἡσὺ // χαστήρια. Ἀλλὰ μετέβαινε ὡς πλανεμένος σ. 23
 κοντὰ κοντὰ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον. Καὶ τάχα ἔκαμνε
 καὶ κελλία καὶ πάλιν τὰ ἔκαιε. Κάμνοντας καὶ με-
 ταχειριζόμενος τοιαύτην ξένην καὶ ἀσυνήθιστον τοῖς
 20 μονάζουσιν πολιτείαν, δὲν ἀπόκτησε ποτὲ οὔτε δι-
 κέλλαν, οὔτε τζαπί, οὔτε σακούλι, μήτε σκαμνί, οὔτε
 τράπεζαν, οὔτε τζουκάλι, οὔτε ἄλευρον, οὔτε λάδι

οὔτε κρασί, οὔτε ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὰς ἀναγκαίας
 ὕλας. Ἄλλ' οὔτε ἄρτον δὲν ἀπόκτησε ποτὲ ὁ μακάρι-
 25 ος. Ἄλλ' εὕρισκόμενος εἰς ἐνύλους τόπους ὡς ἄυλος.
 Τόσον μόνον ἔκαμνε διὰ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων
 μικρὰν καλύβαν, καὶ αὐτὴν ἀπὸ χόρτον ὅσον μόνον
 ὁποῦ ἐσκέπαζε τὸ πολυάθλον του σῶμα. Καὶ πάλιν
 τὴν ἔκαιεν, διὰ τοῦτο μάλιστα ἐφαίνετο ὡσάν
 30 πλανεμένος. Καὶ πρὸς τοῦτο τὸν ἔβγαλαν οἱ μαται-
 ὄφρονες καὶ Καυσοκαλύβη. Οἵτινες δὲν ἐδύνονταν
 νὰ καταλάβουν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος
 ὁποῦ ἔκατοικοῦσε εἰς // αὐτὸν καὶ ὁποῦ τὸν περι- σ. 24
 ἔσκεπε καὶ τὸν ἐφύλαττε καὶ τὴν ἀδιάλειπτόν του
 35 προσευχὴν καὶ ἀρόραγῃ ἐλπίδα ὁποῦ τὸν ἐδρόσιζε
 πάντοτε.
 11. Ἀλλὰ τίς δύναται τοὺς θείους ἀγῶνας καὶ
 τὰ παλαίσματα τοῦ Ἁγίου [νὰ διηγηθῆ], εἰς τὰ
 ὁποῖα ἀνδρείως ἠγωνίσθη μὲ πείναν, μὲ δίψαν, μὲ
 5 γυμνότητα⁹, εἰς παγετοὺς καὶ καύσωνα, χειμῶνα
 καὶ καλοκαίρι, ἔξω εἰς ξέσκεπον τόπον, μὲ ἓνα
 μόνον παλαιόρασον, ξυπόλυτος, μὴ κυβερνώμενος
 ἀπὸ κανέναν εἰς τὰ χρειώδη. Καὶ ἀνίσως καὶ ποτε
 ἤθελεν ὑπάγη εἰς τινα, τότε ἐπαραμυθεῖτο μὲ μόνον
 10 φωμί, νερὸν καὶ ἄλας. Καὶ ὄχι μὲ ἄλλον τίποτα
 περισσότερον. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ λέγει ὁ
 Χριστός: “Εμβλέφατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
 ὅτι οὐ σπεύρουσι, οὐδὲ θερίζουσι, οὐδὲ συνάγουσι
 εἰς ἀποθήκας καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος θρέφει
 15 αὐτά”. Ὅτι ὡσάν πετεινὸν οὐράνιον ἦτον καὶ
 οὗτος ὁ Ἅγιος καὶ ἐκατοικοῦσε τὴν ἔρημον ταύτην
 ὡσάν ἄγγελος. Καὶ μάλιστα ὁποῦ καὶ τὰς φωλεὰς
 του κατέκαιεν. Αὐτὸς εἶναι // ἐκεῖνος ὁποῦ λέγει σ. 25
 ὁ Ἀπόστολος Παῦλος “περιῆλθεν ἐν μηλωταῖς ἐν

9. Πρβλ. Δευτ. 28, 48. Β' Κορ. 11, 27.

20 αἰγίοις δέρμασιν, ὑστερούμενος κακουχούμενος,
 κεφαλιζόμενος, ὑβριζόμενος, οὐ οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος¹⁰.

Κατ' ἀλήθειαν αὐτὸς τὴν σάρκα ἐσταύρωσεν σὺν
 τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις¹¹ καὶ ἐσήκωσε
 25 τὸν σταυρὸν εἰς τοὺς ὤμους του καθὼς ἔπρεπε
 καὶ ἠκολούθησεν εἰς τὸν Χριστὸν πιστῶς καὶ ἀόκ-
 νως. Ποῖος δὲν ἤθελεν θαυμάσῃ τὴν τοιαύτην
 του οὐράνιον πολιτείαν; τίς δὲν ἤθελεν ἀπορήσῃ
 ἀκούων τοὺς ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας αὐτοῦ; τὴν με-
 30 γάλην του ὑπομονήν, τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον νηστεί-
 αν, τὴν δίψαν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν προσευχὴν
 καὶ τὰ δάκρυα; Τὸ στάσιμον, τὰς μετανοίας, τὴν
 ἡσυχίαν, τὴν πραότητα, τὴν ταπείνωσιν, τὴν ἀπλανῆ
 ἐκείνην καὶ φωτιστικὴν θείαν χάριν τὴν ὁποίαν
 35 ἐντρύφα καθ' ἑκάστην; Καὶ ἀπὸ θεωρίας εἰς θε-
 ωρίαν ἐρχόμενος καὶ ἐγένετο // μετάρσιος μὲ τὴν σ. 26
 χάριν τοῦ Πνεύματος. Καὶ ἠρπάζετο ὁ νοῦς του καὶ
 ἐθεώρει ἐκεῖνα τὰ ἄδυτα καὶ θεῖα μυστήρια, τὰ
 ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν ἄνθρωπος νὰ τὰ φανερώσῃ.
 40 Τὰ ὁποῖα εἶδε ποτὲ Παῦλος καὶ Ἀντώνιος οἱ με-
 γάλιοι φωστῆρες τῆς οἰκουμένης καὶ κατοικισταὶ
 τῆς ἐρήμου. Μᾶλλον δὲ ὡσάν ὁ Ἀθωνίτης Πέτρος,
 καὶ μέγιστος Ἀθανάσιος, οἵτινες ἀνέτειλαν ὡσάν
 ἀειλαμπεῖς ἥλιοι, εἰς τε τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ εἰς ὅλην
 45 τὴν δύσιν. Τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὸς κατ' ὀλίγον
 φθάσας εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐκείνων ἀρετῆς κατὰ τε
 πρᾶξιν καὶ θεωρίαν ἐξανέτειλεν ἐν μέσῳ ἡμῶν εἰς
 τὴν ἔρημον, καὶ ἐφώτισεν τὴν κτίσιν καὶ ἡμᾶς ὅλους
 ἐψυχαγώγησεν ὡσάν ἓνας λαμπρότατος ἥλιος.

12. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Ἅγιος ἔγινε φίλος μὲ κά-

10. Πρβλ. Εβρ. 11, 37.

11. Πρβλ. Γαλ. 5, 24.

ποιους μεγάλους γέροντας τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀφήσαμεν διὰ τὸ μάκρος τοῦ λόγου. Οἱ ὅποιοι ὅλοι ἐθαύμαζον τὸν ἅγιον Μάξι // μον πῶς κατακαίει σ. 27
 5 τὰς καλύβας του, καὶ κάθηται πάντοτε εἰς ξέσκεπον τόπον ἄσπιτος, καὶ ἀπρονόητος τελείως. Ἄλλ' ὅμως καὶ συνομιλοῦντες μετ' αὐτὸν καὶ γνωρίσαντες τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁποῦ ἐκατῶκει εἰς αὐτόν, δὲν τὸν ἔλεγαν πλέον πλανεμένον, ἀλλὰ
 10 Καφοκαλύβην, καὶ ἔντιμον Μάξιμον καὶ φωστῆρα ὑπέρλαμπρον.

13. Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ ἡσυχαστικώτατος ἐκεῖνος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης, ὅστις ἔγενεν ὕστερα θαυματουργὸς καὶ ἅγιος εἰς τὰ μέρη τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐφώτισε πολλοὺς μὲ λόγους
 5 καὶ ἔργα εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν. Ὁ ὁποῖος καθίσας καὶ εἰς τὰ μέρη τούτου τοῦ Ἄθωνος γέγονε ποθητὸς καὶ ἐπέραστος εἰς ὅλους τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ὁποῦ κατοικοῦν εἰς τὸ ὄρος καὶ μάλιστα
 10 εἰς τοὺς ἡσυχαστὰς ἁγίους γέροντας. Ὅτι ἦτον διδάσκαλος θαυμαστὸς εἰς ὅλους εἰς τὴν καρδιακὴν προσευχὴν καὶ ἐγνώριζε πολλὰ καλὰ τὰς διαφορὰς τῶν πνευμάτων, τὸ ὁποῖον τοῦτο // εἶναι δυσκολο- σ. 28
 15 εὔρετο καὶ σπάνιον εἰς τοὺς γέροντας. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἡσυχασταὶ τρέχοντες πρὸς αὐτὸν ἐμάνθανον τὰ μυστήρια τῆς καρδιακῆς προσευχῆς, τὰ ἀπλανῆ σημεῖα τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ τὰ σημάδια τῆς πλάνης. Καὶ ἠθελες ἰδῆ πῶς ἔτρεχον ὅλοι πρὸς αὐτόν, ὡσὰν οἱ πεντάκις χίλιοι εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τὸ θαῦμα τῶν ἄρτων¹². Ἀλλὰ καθὼς ἐκεῖνον τότε οἱ μαθηταὶ του τὸν ἠκολούθησαν μερικοὶ ὅσοι ἦσαν ἀληθινοὶ μαθηταί, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς αὐτὸν ἀκολούθησαν μερικοὶ ὅσοι ἦσαν ἐκλεκτοὶ καὶ μιμηταὶ τῶν ἔργων του, οἵτινες ἐφάνησαν καὶ ὡς φωστῆρες λαμπρότατοι.

12. Πρβλ. Μάρκ. 6, 41.

14. Αὐτοὶ λοιπὸν τοιοῦτοι ὄντες καὶ συνομιλοῦντες μὲ τὸν διδάσκαλόν τους Γρηγόριον, ἦλθε λόγος καὶ περὶ τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη, διηγούμενος πρὸς ἐκεῖνον τὴν ὑπὲρ ἀνθρωπον καὶ θείαν πολιτείαν τοῦ Ὁσίου καὶ τὴν ἀπλανῆ πλάνην καὶ φρόνιμον σαλότητα ὁποῦ ὑποκρίνεται. Ταῦτα δὲ ἀκούσας περὶ // τοῦ Ὁσίου ὁ θεῖος σ. 29
 5 ἐκεῖνος Γρηγόριος, ἐθαύμαζε καὶ ἐπαίνει αὐτόν, καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ τὸν ἰδῆ καὶ νὰ συνομιλήσῃ μαζί του. Ὅθεν καὶ πέμψας τινὰς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του μαζί μὲ τὸν Μάρκον τὸν ἀπλοῦν, ὁποῦ ἀνωτέρω εἵπομεν, νὰ τὸν εἰποῦν· «Λάβε ὀλίγην πείραξιν καὶ ἔλα ἕως ἐδῶ τιμιώτατε πάτερ, καὶ ἀδελφὲ Μάξιμε, διὰ νὰ ἰδοῦμε τὴν σὴν ἀγάπην καὶ ἀγιότητα, καὶ νὰ δοξάσωμεν τὸν Ὑψιστον Θεόν». Ἀπελθόντες δὲ καὶ
 10 ζητήσαντες αὐτὸν μέσα εἰς τὰ δάση ἡμέρας δύο, δὲν ἠμποροῦσαν νὰ τὸν εὔρουν. Ἐπειδὴ καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔκαυσε τὴν καλύβην του καὶ ἐπέρνα ἔτζι χωρὶς καλύβα μέσα εἰς τὰ δάση, καὶ χαράδρες καὶ σπήλαια. Πολλὰ δὲ παθόντες ὑπὸ τοῦ κρούσης (ὅτι καιρὸς ἦν χειμῶν), ἐγύρισαν καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν Ἁγιομαμίτην διὰ νὰ ζεσταθοῦν. Εὐρισκομένων δὲ αὐτῶν ἐκεῖ, ἦλθε καὶ ὁ ποθούμενος Μάξιμος, ὅστις ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὡσὰν μαργαρίτης. Καὶ δὲν ἠξεύρω
 15 πῶς, εἴτε αἰ εὐχαὶ τοῦ // Γέροντος τὸν ἠφεραν ἐκεῖ, σ. 30
 20 εἴτε αὐτὸς προγνοῦς τὴν ζήτησιν ἦλθε μόνος του. Τοῦτο μόνον ἠξεύρω ὅτι ἐλθὼν ἐχαιρέτησεν ὅλους μὲ τὸ ὄνομά τους, καὶ τοὺς εἶπεν τοῦ Γέροντός τους τὴν γνώμην. Ὅτι ἐβούλετο ὁ γέρον ἑκεῖνος Γρηγόριος νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὸ ὄρος νὰ ὑπάγῃ εἰς τῆς Μακεδονίας τὰ ἄκρα, εἰς τὰ Παρόρια. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ῥηθέντα Μάρκον ἐμποδίζων ἔλεγε· «Μὴ τολμήσης νὰ ἀκολουθήσης τὸν γέροντα ὁποῦ μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Παρόρια». Καὶ ταῦτα μὲν εἶπεν

35 ἐκεῖνος, οἱ δὲ ἀδελφοὶ τὸν ἐχαιρέτησαν ἐκ μέρους
τοῦ γέροντος, καὶ τοῦ ἐφανερώσαν τὴν ὑπόθεσιν.
Ὁ δὲ Ὁσιος δὲν ἐσυμπέρανε τὸν καιρὸν, ἀλλὰ ἐκί-
νησεν εὐθὺς μαζί μετ' αὐτοὺς ψάλλον τὸ “Ἦρα
40 τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη ὅθεν ἤξει ἡ βοή-
θειά μου”¹³ καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ ψαλμοῦ, καὶ ἄλλα τινὰ
ἀπόκρυφα ὅπου δὲν ἤμποροῦσαν νὰ τὰ καταλά-
βουν οἱ συνοδοιπόροι του.
Φθάσαντες δὲ εἰς τὸ κελλίον τοῦ Γέροντος, εἶπε
πρὸς αὐτοὺς ὁ Μά // ξιμος· ὁ Γέροντ πολλὰ κοπι- σ. 31
45 ἄσας προσευχόμενος ἀναπαύεται. Καὶ ἠσυχάσατε
ὀλίγον, καὶ ἐγὼ νὰ ἀναπαυθῶ ὀλίγον ἕως οὗ νὰ ἰδῶ
τὸν Γέροντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, αὐτοὶ μὲν ἠσύχασαν
εἰς τὸ κελλίον. Ὁ δὲ Ὁσιος ἐμβῆκε εἰς ἓνα δάσος καὶ
50 πάλιν ἄρχισε τὴν προσευχὴν μετὰ δακρῶν ψάλλον
τὸ “Κατευθυνθήτω Κύριε τὰ διαβήματά μου ἐνώπιόν
Σου, καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία.
Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων”¹⁴ καὶ
τὰ ἐξῆς. Εὐθὺς δὲ ὅπου ἐτελείωσε τὴν προσευχὴν
55 τοῦ Ὁσίου, ἔστειλε καὶ τὸν ἐφώνησε ὁ Σιναΐτης
θεῖος Γρηγόριος. Καὶ ἦλθε καὶ ἠσπάσαντο θείῳ φι-
λήματι. Καὶ εὐγάζων ὅλους ἔξω ὁ θεῖος Γρηγόριος
ἐκράτησε τὸν ὄσιον Μάξιμον μόνον, θέλοντας νὰ
καταλάβῃ καλῶς τὴν πολιτείαν του.

15. Καὶ λοιπὸν ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ θείου Γρη-
γορίου ὁ ὄσιος Μάξιμος ἔλεγε χωρὶς καμμίαν πα-
νουργίαν καὶ ὑπόκρισιν· «Συγχώρησόν μοι πάτερ,
πλανε // μένος εἶμαι». Ὁ δὲ Γέροντ εἶπε· «Ἄφες σ. 32
5 αὐτὰ τώρα, καὶ λέγε μοι διὰ τὸν Κύριον τὴν ἀρετὴν
σου διὰ νὰ μᾶς φωτίσης ἢ κἄν νὰ στερεωθοῦμεν
ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον εἰς τὴν ἀρετὴν μὲ τὴν δύναμιν

13. Ψαλμ. 120, 1-2.

14. Ψαλμ. 113, 133-134.

10 τοῦ Κυρίου. Ὅτι δὲν εἶμαι τοιοῦτος καθὼς μερικοὶ
ὅπου θέλουν νὰ ἀπατήσουν τὸν πλησίον τους¹⁵ νὰ
πάρουν λόγια, ἀλλὰ ἀγαπῶ τὸν πλησίον μου ὡς
ἐαυτόν. Διὰ τοῦτο λέγε διὰ τὸν Κύριον».

15 Τότε ὁ Ἅγιος εἰπὼν εἰς αὐτὸν ὄλην τὴν πολι-
τείαν του ἀπὸ νεαρᾶς του ἡλικίας, λέγω τὸν θεῖον
ζῆλον ὅπου εἶχε, τὴν φυγὴν ὅπου ἔκαμεν ἀπὸ τοῦς
γονεῖς του, τὴν ὑποταγὴν τὴν μωρίαν καὶ σαλότητα
ὅπου ὑποκρίνετο, τὰς ἀνδραγαθίας, τοὺς ἀγῶνας,
τὴν φοβερὰν ὀπτασίαν τῆς Θεοτόκου ὅπου εἶδε, τὸ
20 φῶς ὅπου τὸν περικύκλωσε καὶ τὸν περικυκλώ-
νει, τοὺς πειρασμούς, καὶ τὰς ἐνέδρας τῶν δαιμό-
νων. Ὁ δὲ Γέροντ περικόφας τὸν λόγον τοῦ Ὁσίου
εἶπε· «Λέγε σὲ παρακαλῶ, κρατεῖς τὴν // νοερὰν σ. 33
προσευχὴν τιμιώτατε;». Ὁ δὲ Ὁσιος χαμογελάσας
εἶπε· «Ἐκ νεότητός μου ἀπόκτησα αὐτὴν δὲν θέλω
κρύψῃ τὸ θαῦμα ὅπου ἔγινε εἰς ἐμένα. Ἐγὼ τίμιε
25 πάτερ, ἔχοντας πολλὴν πίστιν καὶ ἀγάπην εἰς τὴν
Κυρίαν Θεοτόκον, ἐζήτην μετὰ δακρῶν νὰ λάβω
τὴν χάριν τῆς προσευχῆς. Καὶ λοιπὸν πηγαινάμενος
μῖαν ἡμέραν, καθὼς εἶχα συνήθειαν, εἰς τὸν ναὸν
τῆς Θεοτόκου, ἐδεόμουν πάλιν αὐτὴν μετὰ δακρῶν
30 δι’ αὐτό, καὶ ἀσπασάμενος μὲ πόθον τὴν ἄχραντον
αὐτῆς Εἰκόνα, εὐθὺς ἐγέμισε ἤγουν ἔγινε μέσα εἰς
τὸ στῆθος καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου θέρμη πολλή, οὐ
καταφλέγουσα, ἀλλὰ δροσίζουσα, καὶ γλυκαίνουσα,
καὶ προξενούσα πολλὴν κατάνυξιν εἰς τοῦ λόγου μου.
35 Ἀπὸ τότε ὦ πάτερ, ἄρχισεν ἡ καρδία μου νὰ λέγῃ
ἔσωθεν τὴν προσευχὴν. Ὁμοίως καὶ τὸ συλλογιστὸν
μαζί μὲ τὸν νοῦν ἔχωσι πάντοτε τὴν μνήμην τοῦ
Ἰησοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου μου, καὶ οὔτε ἐμάκρυνα // σ. 34
καμμίαν φορὰν ἀπ’ αὐτοὺς. Συγχώρησόν μοι».

15. Πρβλ. Ματθ. 22, 15.

40 Καὶ ὁ Σιναΐτης, εἶπε πάλιν· «Καὶ ὁπότεν λέγῃς
τὴν εὐχὴν Ἅγιε σοῦ γίνεται καμμία φορὰ ἀλλοίωσις
ἢ ἔκστασις ἢ ἄλλο τίποτες ἄνθος τῆς προσευχῆς καὶ
καρπὸς Πνεύματος»; Καὶ ὁ Ἅγιος· «Διὰ τοῦτο ὦ
πάτερ, ἔφευγον εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐπόθουν πάντο-
45 τε τὴν ἡσυχίαν, διὰ νὰ εὕρω πλουσίως τὸν καρπὸν
τῆς προσευχῆς. Ὁ ὁποῖος καρπὸς εἶναι ἕνας ἔρωτας
θεῖος καὶ ἀρπαγὴ νοῦς πρὸς τὸν Κύριον». Καὶ ὁ
Γρηγόριος λέγει· «Παρακαλῶ σὲ τὰ ἔχεις ταῦτα;». Καὶ ὁ
Ὅσιος χαμογελάσας ὀλίγον εἶπε· «Δὸς μοι νὰ
50 φάγω καὶ μὴν ἐρωτᾷς τὴν πλάνην. Καὶ ὁ Γρηγόριος.
Ἄμποτες νὰ ἤθελα πλανηθῶ καὶ ἐγὼ ὡσὰν ἐσένα
Ἅγιε. Ὅμως παρακαλῶ ὁπότεν ἀρπάζεται ὁ νοῦς
σου, τί βλέπει τότε μὲ τὰ νοερὰ ὄμματα; Καὶ ἀνίσως
τότε ὁ νοῦς δύναται νὰ ἀναφέρῃ τὴν προσευχὴν
55 μαζὶ μὲ τὴν καρδίαν»; Καὶ ὁ ἅγιος ἀποκριθεὶς· «Οὐ-
δαμῶς. Ἄλλ' ὅταν ἔλ // θῆ, πάτερ, τὸ Πνεῦμα τὸ σ. 35
Ἅγιον εἰς τὸν ἄνθρωπον, παύει τότε ἡ προσευχὴ.
Ὅτι ὁ νοῦς καταποθεῖται ἀπὸ τὴν χάριν καὶ παρου-
σίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ δὲν δύναται ὁ νοῦς
60 νὰ ἐξαπλώνη τὰς ἐνεργείας του, ἀλλ' ὑποτάσσεται
ὄλως δι' ὄλου ὁποῦ ἤθελε τὸν σηκώσῃ τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον, ἢ εἰς αὐτὸν ἀέρα ἀμηχάνου θείου φωτὸς ἢ εἰς
ἄλλην θεωρίαν πολλὰ ἀσαφῆ καὶ ἀφανέρωτον, ἢ εἰς
θεῖαν ὁμιλίαν ὁποῦ ὑπερβαίνει πάντα. Καὶ καθὼς
70 θέλει ὁ Παράκλητος, ἔτσι δίδει εἰς τοὺς δούλους του
τὴν παρηγορίαν του. Τοῦτο δὲ ἐνθυμοῦμαι Πάτερ
ἅγιε, πῶς ἐκείνας τὰς θεωρίας τῶν Προφητῶν καὶ
μάλιστα τῶν Ἀποστόλων τὴν φωταυγὴ χάριν, πῶς
ἐνόμιζον οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι πλάνην καὶ μέθην¹⁶,
καὶ τὸ μὴδὲ τίποτες, μάλιστα ὁποῦ ἔλεγον πῶς
νὰ εἶδον τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ

16. Πρβλ. Πράξ. 2, 13.

καὶ ἐπηρμένον¹⁷. Καθὼς καὶ Παῦλος μαζὶ μὲ τὸν
Πρωτομάρτυρα Στέφανον, λέγοντες πῶς νὰ εἶδον
τὸν Ἰησοῦν ὁποῦ ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου θεότητος
75 ἐν ὑψίστοις εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πατρὸς¹⁸. Καὶ θαυ-
μά // ζω πῶς καὶ τώρα μερικοὶ δὲν πιστεύουσι τὰ σ. 36
ὄραθέντα, ὁπότεν μάλιστα ἐξήγηθη καὶ ἐπλεόνασε
εἰς τοὺς πιστοὺς ἢ χάρις τοῦ Πνεύματος, καθὼς
λέγει τοῦτο καὶ Ἰωὴλ ὁ Προφήτης, ὅτι ἐκχεῶ ἀπὸ
80 τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα¹⁹ καὶ τώρα
ἔδωκέ μας ὁ Χριστὸς τὸ παράκλητόν του Πνεῦμα
ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ τώρα ἔδωκέ μας ὁ Χριστὸς
τὸ παράκλητόν του Πνεῦμα. Διὰ τοῦτο λαμβάνει
85 τὸ Πνεῦμα τὸν νοῦν, ὅχι διὰ νὰ τὸν διδάξῃ πάλιν
ἐκεῖνα τὰ νοήματα ὁποῦ ἔχει συνηθισμένα, οἷον
τὰ ὄντα. Ἀλλὰ τὸν διδάσκει ἐκεῖνα τὰ ὑπερόντα
καὶ ὑπερκόσμια. Ἦγουν τὰ περὶ τῆς θεότητος καὶ
τὸ ὄν, ἦτοι αὐτὸν τὸν Θεόν. Τὰ ὁποῖα σωματικὸς
90 ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, μήτε ἀνέβησαν ποτέ εἰς καρ-
δίαν ἀνθρώπου²⁰ γεώφρονος. Κατάλαβε παρακαλῶ
τὸν λόγον μου. Καθὼς τὸ κηρὶ χωρὶς φωτίαν εἶναι
μοναχὰ κηρὶ, ὁπότεν ὅμως ἀνταμωθῆ μὲ τὴν φω-
τίαν φθείρεται καὶ διαλύεται καὶ καίεται μαζὶ μὲ
95 τὴν φωτίαν, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀντισταθῆ, ἀλλ'
ἀνάπτει μαζὶ μὲ τὸ πῦρ καὶ γίνεται ὄλον φῶς καὶ
// τρόπον τινὰ μετουσιοῦται καὶ μεταβάλλεται εἰς σ. 37
τὴν φύσιν τοῦ πυρὸς καὶ μὲ ὄλον ὁποῦ εἶναι κηρὸς.
Οὕτως νόει τὴν δύναμιν τοῦ νοῦς νὰ εἶναι ὡσὰν
κηρὸς. Καὶ ἕως ὁποῦ στέκει εἰς τὴν φύσιν του, νόει
100 τὴν δύναμιν τοῦ νοῦς νὰ εἶναι ὡσὰν τῆς φύσεως καὶ
δυνάμεώς του. Ὅταν δὲ τὸ πῦρ τῆς θεότητος, ἦγουν

17. Ἦσ. 6, 1.

18. Πρβλ. Πράξ. 7, 55-56.

19. Ἰωὴλ 3, 1.

20. Πρβλ. Α' Κορ. 2, 9.

αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πλησιάσῃ εἰς αὐτόν, τότε
πιάνεται μαζί με τὸ πῦρ τῆς θεότητος καὶ διαλύεται
καὶ χωνεύει ἀπὸ τὸ θεῖον πῦρ κατὰ τὰ νοήματα, καὶ
105 γίνεται ὅλος φῶς θεῖον καὶ ὑπέλαμπρον».
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ θεῖος Γρηγόριος εἶπεν· «Καυσο-
καλύβη μου, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλον τοιοῦτον ἔργον τῆς
πλάνης λεγόμενον;». Καὶ ὁ Μάξιμος· «Ἄλλα εἶναι
τὰ σημεῖα τῆς πλάνης, καὶ ἄλλα τὰ σημεῖα τῆς χάρι-
110 τος, καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου. Ἐκεῖνα δὲ εἶναι
τὰ σημεῖα τῆς πλάνης, ὅταν πλησιάσῃ τὸ πονηρὸν
πνεῦμα, συγχύζει τὸν νοῦν, καὶ κάμνει αὐτὸν ἀγριο-
πρόσωπον, σκληρύνει τὴν καρδίαν. Ἀλλὰ πρὸς τού-
τοις ἀκόμη // προξενεὶ δειλίαν καὶ αὐθάδειαν, καὶ σ. 3.8
115 σκότος εἰς τὸν νοῦν. Ἀγριώνει τὰ ὄμματα, τὰ δὲ
μυαλὰ ταράττει, καὶ τὸν κάμνει νὰ τρομάζῃ τὸ
κορμὶ του. Φαντάζει δὲ καὶ εἰς τὰ ὄμματα ἓνα φῶς
πυρῶδες τῆς πλάνης. Καὶ ὄχι λαμπρόν. Ἐξιστᾶ δὲ
τὸν νοῦν καὶ τὸν κάμνη δαιμονιώδη. Θυμώνεται,
120 ὀργίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Καὶ ταπεινῶσιν δὲν
εὐρίσκεται εἰς αὐτόν, οὐδὲ προσευχῆ, μηδὲ δά-
κρυα ἀληθινά, ἀλλὰ πάντοτε συγκοινωνεῖ μετὰ τὰ
πονηρὰ πάθη ἀφόβως. Καὶ δὲν φεύγει πλέον ἀπὸ
τὸν τοιοῦτον τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης, ἕως ὅπου νὰ
125 τὸν τρελάνῃ καὶ νὰ τὸν παραδώσῃ τελείως εἰς τὴν
ἀπώλειαν. Ἀπὸ τὴν ὁποῖαν πλάνην Ἅγιε, ὁ Θεὸς νὰ
μᾶς γλυτώνῃ.

Τὰ δὲ σημεῖα τῆς χάριτος εἶναι ταῦτα. Ὅταν
ἔλθῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, συνάγει
130 τὸν νοῦν καὶ κάμνει τὸν ἄνθρωπον στοχαστικόν, καὶ
ταπεινὸν καὶ μέτριον. Καὶ βάνει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ
τοιούτου τὴν μνή // μὴν τοῦ θανάτου καὶ τῆς μελ- σ. 39
λούσης κρίσεως καὶ τῶν ἀμαρτημάτων του, καὶ τῆς
κολάσεως. Καὶ κάμνει ἡμέρους καὶ δακρύοντας καὶ
135 ὅσον πλησιάζει περισσότερον τόσον ἡμερώνει καὶ

παρηγορεῖ τὴν ψυχὴν, κάμνοντάς τὴν νὰ ἐνθυμηταί
τὰ τίμια τοῦ Χριστοῦ πάθη καὶ τὴν ἄπειρόν του
φιλανθρωπίαν. Εἰς δὲ τὸν νοῦν προξενεὶ θεωρίας
ὑψηλὰς καὶ ἀπλανεῖς. Πρῶτον τὴν ἀκατάληπτον δύ-
140 ναμιν τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἔφερε τὰ πάντα ἐκ τοῦ μὴ
ὄντος εἰς τὸ εἶναι, ὅπου συνέχει καὶ προνοεῖ τοι-
ουτοτρόπως ὅλην τὴν κτίσιν. Τὸ ἀκατανόητον καὶ
ἀπερίγραπτον καὶ ἀκατάληπτον καὶ ἀνεξιχνίαστον
πέλαγος τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος, τὸ ὄν, ὅπου
145 εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ὄντα. Καὶ
τοιουτοτρόπως φωτίζει καὶ δίδει εἰς αὐτὸν φωτισμὸν
γνώσεως θείας. Καὶ ὁ νοῦς ἀρπαζόμενος ἀπὸ τὸ
ἄδυτον θεῖον φῶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ φωτίζε-
ται μετὰ τὸ θεῖον καὶ ὑπέλαμπρον ἐκεῖνο φῶς καὶ
150 κάμνει τὴν // καρδίαν γαληνόμορφον καὶ χαρίζει σ. 40
εἰς ἐκεῖνον ὅπου ἀξιωθῆ καὶ ἀποκτήσῃ ταῦτα, μίαν
εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν ἀνεκκλάητον κατὰ νοῦν
καὶ λόγον καὶ πνεῦμα, καὶ γίνεται ὁ τοιοῦτος ὅλως
διόλου μετάρσιος καὶ ὑψηλὸς τῷ πνεύματι, ἔχοντας
155 τὸν καρπὸν τοῦ Παναγίου Πνεύματος καθὼς λέ-
γει ὁ μέγας Παῦλος, ὅτι “Καρπὸς τοῦ πνεύματος
εἶναι ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης,
ἀγαθοσύνη, συμπάθεια καὶ ταπεινώσις”».

16. Ταῦτα ἀκούσας ὁ θεῖος Γρηγόριος, ὁ διδά-
σκαλος τῆς ἡσυχίας καὶ προσευχῆς, ἐξεπλάγη, καὶ
ὅλος ἐξέστη εἰς τούτους τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου, καὶ
ἐθαύμαζε, καὶ ἐπαίνει αὐτὸν κατὰ πολλὰ, ὀνομάζων
αὐτὸν ἄγγελον ἐπίγειον καὶ ὄχι πλέον ἄνθρωπον·
διὰ τοῦτο καὶ ἐπαρακάλει αὐτὸν λέγων· «Παῦσε
ἀπὸ τώρα παρακαλῶ σε νὰ καίῃς τὴν καλύβαν σου,
καὶ συμμαζώξῃ εἰς ἓνα τόπον, καθὼς λέγει ὁ ἅγιος
Ἰσαὰκ ὁ Σύρος “Σύναξον ἑαυτὸν ἐν ἐνὶ τόπῳ καὶ
10 κάθισον εἰς αὐτόν” διὰ νὰ // καρποφορήσῃς περισ- σ. 41

σότερον²¹, καὶ νὰ ὠφελήσῃς καὶ ἄλλους πολλοὺς ὡσὰν δοκιμώτατος ὁποῦ εἶσαι· ὅτι νὰ ὁποῦ ἔφθασε τὸ γῆρας, καὶ ὁ σπόρος θέλει νὰ αὐξάνῃ, καὶ ὁ θάνατος ἔρχεται ὁπότεν δὲν θαρρόυμεν. Διὰ τοῦτο καθήμενος εἰς ἓναν τόπον, μετάδος τὸ τάλαντον εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ πλήθυνε τὸν σπόρον πριχοῦ ἔλθη ὁ θάνατος, διὰ νὰ λάβῃς περισσότερον τὸν μισθὸν ἐν οὐρανῷ. Ὅτι ὁ Κύριος ἀγιάσας καὶ φωτίσας τοὺς Ἀποστόλους δὲν τοὺς ἔστειλεν εἰς τὰ ὄρη νὰ κάθωνται, ἀλλ' εἰς τὸν κόσμον εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ γίνουν οἱ ἀκάθαρτοι καθαροὶ καὶ ἅγιοι, συναναστρεφόμενοι μὲ τοὺς ἁγίους καὶ νὰ σωθοῦν καὶ ἐκεῖνοι μὲ τὸ μέσον τῶν ἁγίων. Διὰ τοῦτο τοὺς εἶπε

20 “Ἄς λάμψη τὸ φῶς σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων²² καὶ ὄχι τῶν πετρῶν”. Ἄς λάμψη λοιπὸν καὶ τὸ ἐδικόν σου φῶς ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ νὰ ἰδοῦν τὰ καλὰ σου ἔργα καὶ νὰ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς²³. Καὶ ἄφησε πλέον τῶρα νὰ ὑποκρίνεσαι μωρίαν // καὶ σαλότητα· ὅτι γίνε-

25 σαι σκάνδαλον εἰς ἐκείνους ὁποῦ δὲν ἠξεύρουσιν τὰ ἔργα σου. Τὸ λοιπὸν στοχάσου τὴν συμβουλήν μου, καὶ θείαν ὑπακοήν καὶ κάμε αὐτὰ ὁποῦ σοῦ λέγω ὡσὰν μέγας σου φίλος καὶ ἀγαπητὸς ἀδελφός. Ὅτι εἶναι γεγραμμένον “Ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος εἶναι ὡσὰν κάστρον σίγουρον”²⁴».

30 Ταῦτα μαθόντες καὶ οἱ τῶν Καθισμάτων μέγιστοι Γέροντες καὶ συγκατανεύσαντες εἰς τοὺς λόγους τοῦ Σιναΐτου, καταπέιθουσι τὸν Ἅγιον νὰ καθίσῃ εἰς ἓνα μέρος. Καὶ λοιπὸν ἔκαμε καλύβαν κοντὰ εἰς

35 τοῦ κυρ Ἡσαΐου ὡς δύο μίλια, ἀπὸ χόρτα καθὼς

21. Πρβλ. *Γωβ* 15, 2.22. *Ματθ.* 5, 16.23. *Αὐτόθι*.24. Πρβλ. *Παρ.* 18, 19.

εἶχε συνήθεια ὡς μίαν ὀργείαν τὸ πλάτος καὶ τὸ μᾶκρος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθησε καὶ δὲν τὴν ἔκαυσε πλέον, ἕως ὁποῦ ἀπέρασε τὴν ζωὴν τοῦ ὄλην μὴν ἀποκτήσας οὔτε τίποτα ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα καθὼς οἱ περισσότεροι. Ἄλλ' εἶχε τὸ κελλίον ἐλεύθερον ἀπὸ ὑλικά πράγματα, τόσον // πολλά, ὅσον ὁποῦ σ. 43 δὲν ἀπόκτησε πώποτε οὔτε βελόνιον, οὔτε τζαπί, οὔτε δύο ὑποκάμισα, οὔτε ψωμί, οὔτε σακούλι, οὔτε ἄσπρον· φυλάττων πάλιν τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἄσκησιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καλύβαν, καὶ ἐθρήνει ὁ καυσοκαλύβης τὸν Μάξιμον, ὅτι εἶχε συνήθειαν νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ τὸ πουρνὸν ἐκεῖ καὶ νὰ ψάλλῃ κάποια τροπάρια πενθικὰ καὶ νεκρώσιμα, τὰ ὁποῖα ἔκαμε αὐτὸς μόνος του, πρὸς τὸ “Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις κατακοσμήσας ὡς Θεός”.

17. Ἄλλ' ὁ μὲν Σιναΐτης ἐκεῖνος θεῖος Γρηγόριος ἐπῆγεν ἐκεῖ εἰς τὰ Παρόρια κατὰ τὴν τοῦ Ἁγίου προφητείαν, ἐξελθὼν καὶ μαζὶ μὲ τὸν Σιναΐτην καὶ ὁ προρρήθεις Μᾶρκος ὁ ἀπλοῦς. Καὶ ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν Κομησαν, ἤκουσε φωνὴν ὁ Μᾶρκος τοῦ ἁγίου Μαξίμου λέγουσα αὐτὸν νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, καὶ εὐθὺς μὲ τὸν λόγον γυρίζει ὀπίσω νὰ ἰδῇ // τίς σ. 44 εἶναι ὁποῦ φωνάζει, καὶ βλέπει κάποια παράδοξα καὶ θαυμαστά, ἤγγουν βλέπει τριγύρω ὄλον τὸ Ἅγιον Ὅρος κτισμένον ὡσὰν κάστρον ὑψηλὸν μὲ κοκκίνους πύργους πολλὰ ὑψηλοῦς, καὶ εἰς τὴν Βίγλαν παλάτια ὑψηλά, χρυσᾶ καὶ ὠραιότατα εἰς τὰ ὁποῖα ἐκάθετον ἢ Θεοτόκος ὡσὰν βασίλισσα μαζὶ μὲ πολὺ πλῆθος μοναχῶν, ὁποῦ ὑμνοῦσαν, καὶ προσκυνοῦσαν τὴν Θεοτόκον· καὶ τοῦτο ἰδὼν καὶ ἐνθυμηθεὶς τὴν προφητείαν τοῦ Ἁγίου βαλὼν μετανοίαν εἰς τὸν Γρηγόριον Σιναΐτην τὸν καὶ διδάσκαλόν του, στραφεὶς ἠσύχασεν εἰς τὴν Λαύραν, καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος διακριτικώτατος.

18. Ὁ δὲ θεῖος Γρηγόριος φθάσας ἐκεῖ εἰς τὰ

5 Παρόρια, ἀνέτειλεν ὡς ἥλιος εἰς τοὺς ἐσκοτισμένους
καὶ χορταίνει ὄλους τοὺς πεινῶντας τὴν σωτηρίαν
τους ἄρτον ζωῆς. Δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ διηγηθῶ τὰς
ἀρετὰς καὶ τὰ κατορθώματα καὶ ἐκείνου τοῦ Ἁγίου.
10 Ἐγένετο ὡσάν μία βρύσις ἀέναος // κατὰ τε λόγον σ. 45
καὶ πράξιν καὶ θεωρίαν. Μανθάνει τοῦτο ἡ μεγα-
λόπολις καὶ ὅλη ἡ Θράκη καὶ Μακεδονία καὶ ὅλη ἡ
Βουλγαρία καὶ πέρα τοῦ Ἰστρου καὶ τῆς Σερβίας.
15 Καὶ ἔτρεχον πλήθη ἄπειρα καὶ ἐζήτουν νὰ χορτά-
σουν ἀπὸ τὴν ἀθάνατον βρύσιν τῆς διδασκαλίας
του, ὥστε ὅπου ἔκαμε ἐντὸς ὀλίγου ὡσάν πόλεις
τὰ ἀκατοίκητα ὄρη, καὶ τὰ Παρόρια καὶ ἐπλήθυνε
20 τὰ πλήθη τῶν μοναχῶν ὅπου ἐκούρευσε μὲ τὰ ἴδια
του τὰ χέρια, καὶ μὲ τὰς θαυμαστάς καὶ διδακτικὰς
ἐπιστολὰς ἔσυρεν εἰς τὸν πόθον του καὶ τοὺς βασιλεῖς
τῆς γῆς, τὸν Ἀνδρόνικον λέγω καὶ Ἀλέξανδρον, τὸν
Στέφανον, καὶ ἄλλον Ἀλέξανδρον. Ὅθεν καὶ ἠύξησε
25 τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν εἰς τόπους ἐκείνους καὶ
πόλεις μὲ τὴν ἀρετὴν καὶ διδαχὴν αὐτοῦ τοῦ ὀσίου
πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου. Ἐκτισε καὶ
μονοῦδρια εἰς ἐκεῖνα τὰ Παρόρια καὶ ἤθελες ἰδῆ καὶ
ἐκεῖνα ὅπου ἔγιναν ὡσάν ἄλλο Ἅγιον Ὅρος, ὅπου σ. 46
ἀνέβλυσε τὸ σωτήριο ἀγαλλίαμα καὶ ἔγιναν αἱ κα-
30 τοικίαι τῶν Βουλγάρων πολιτεῖαι τῶν μοναχῶν. Καὶ
ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον ἐκείνου πολλοὶ ἐξανέτειλαν
ὡς φωστῆρες λαμπρότατοι, καὶ ἐφώτισαν τὰ πέρα-
τα τοῦ κόσμου. Καὶ ταῦτα μὲν ἐνθυμήθημεν ἀπὸ
μέρους ἐκ τῶν ἔργων τοῦ μακαρίου Γρηγορίου διὰ
τὸ μῆκος τοῦ λόγου.

19. Ἀλλὰ ἄς ἔλθωμεν πάλιν εἰς τὰ ἀνδραγαθήματα
τοῦ ἁγίου Καυσοκαλύβη, ὅσα αὐτὸς ἠνδραγάθησεν
ὡσάν γίγας εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Ὅρος.

5 Οὕτω λοιπὸν ὁ ὀσιος Μάξιμος ὡς εἶπωμεν κα-
θίσας εἰς τὸ κελλίον ὅπου ἔκαμε, συναχθέντες οἱ

δαίμονες ἔκαμνον πόλεμον καθ' ἐκάστην μὲ τὸν
Ἅγιον, καὶ ἐσπούδαζον νὰ τὸν ἐξώσουν ἀπὸ τὸν
τόπον ἐκεῖνον. Ὅμως ματαίως ἐκοπίαζον οἱ μισοί,
ὅτι ἐκρούοντο μὲ τὰς σαΐτας τῆς προσευ // χῆς τοῦ σ. 47
Ἁγίου, καὶ ἐδιαλύοντο ὡσάν καπνός. Διὰ τοῦτο καὶ
δύναμις Θεοῦ ἀπὸ τότε τὸν ἐπεριέλαμπεν ὡσάν πῦρ
ὅπου κατέφλεγε τοὺς ἐναντίους δαίμονας καθὼς
εἰς μερικοὺς ἀξίους ἐφάνη καὶ ἐχαρίσθη εἰς τοὺς
λόγους αὐτοῦ ἔνωθεν φῶς ἰατρικὸν καὶ ἰάτρευσε
15 πολλοὺς δαιμονισμένους μὲ λόγον μόνον καθὼς
ἀληθέστατα ἐγνωρίσαμεν καὶ ἀπέλυεν αὐτοῖς νὰ
μὴν θυμώνονται μήτε νὰ μνησικακοῦσι. Νὰ φεύ-
γουν τὰς πορνείας καὶ ἀδικίας, νὰ μὴν μεθοῦν, μήτε
νὰ ὁμόνουν ψεύματα, ἀλλὰ νὰ καθαρίζουν ὅσον δύ-
20 νονται μὲ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνας καὶ κάμνοντες
τοῦ λόγου τοὺς ἀξίους νὰ μεταλαμβάνουν εἰς τὰς
ἐπισήμους ἡμέρας τὰ ἄχραντα καὶ θεῖα μυστήρια
διὰ νὰ ὑγιαίνουσι ψυχῇ τε καὶ σώματι.

20. Καὶ μίαν φορὰν προστάξας τινὰ μοναχὸν // σ. 48
Μερκούριον νὰ ἰατρεύσῃ ἓνα δαιμονισμένον, πει-
σθεὶς καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸν Ἅγιον τὸν ἰάτρευσε μόνον
μὲ λόγον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπρὸς
τοῦ ὀσίου.

5 Καὶ ἄλλοτε πάλιν ἓναν ὑποτακτικὸν ἐνὸς γέρο-
ντος, πάσχοντα ὑπὸ δαίμονος, ἀπαντήσας εἰς τὸν
δρόμον, τὸν ἐπαρήγγειλεν λέγων· «Πήγαινε ὑπο-
τάσσου εἰς τὸν Γέροντά σου, καὶ νήστευσον τὸ τυρὶ
10 καὶ τὸ κρασί καὶ λείπε ἀπὸ ἀκαθαρσίας, καὶ ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ θέλεις λάβῃ τὴν ὑγείαν σου». Καὶ
ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Πάλιν μίαν
ἡμέραν ἦλθον μερικοὶ μοναχοὶ ἀπὸ τὴν Λαύραν διὰ
νὰ ὠφεληθοῦν τίποτα ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου.
15 Ἦλθε μαζί τους καὶ ἓνας κοσμικὸς τὸν ὁποῖον ὡς τὸν
εἶδεν ὁ Ἅγιος, τὸν ἐδίωξεν ἀπὸ μακρὰ λέγων αὐτὸν

πὼς εἶναι Ἀκινδυνᾶτος καὶ ἄπιστος, τὸν ὁποῖον δὲν
 τὸν ἤξευρε ἄλλος τινὰς ἕως τότε πὼς ἦτον τοιοῦτος
 αἵρετικός. Ὅτι // οὗτος ὁ Ἅγιος πολλὰ ἐμάχετο τὴν σ. 49
 20 αἵρεσιν τοῦ Ἀκινδύνου, καὶ αὐτὸν τὸν Ἀκινδυνον,
 κακοκίνδυνον αὐτὸν ὀνομάζων, καὶ δαιμονισμένον
 καὶ μέτοχον κάθε αἵρέσεως καὶ ὑπηρέτην τοῦ ἀντι-
 χρίστου, διὰ τοῦτο τοὺς ἀκολούθους τούτου τοὺς
 ἐδίωχνε μακρὰ καὶ ἀναθεμάτιζεν αὐτὸν παρῶρησία.
 25 Καὶ πάλιν ἦλθον ἕτεροι μοναχοὶ καὶ γνοὺς τὸν
 ἕνα, ἐλάλησεν ἀπὸ μακρόθεν· «Ἀκινδυνᾶτος εἶ καὶ
 σύ. Στῆθι ἀπὸ μακρόθεν. Μὴ πλησιάσης ἐνταῦθα»
 καὶ οὕτως ἐγίνωσκε τὸν καθ' ἕνα καὶ ἕκαστον τί
 ἐστι καὶ τί διαλογίζεται.
 30 Πάλιν ἄλλην φοράν ἐρχόμενοι μοναχοὶ τινες πρὸς
 αὐτόν, αὐτὸς καθὼς τοὺς εἶδεν ἐφώναξε μὲ μεγάλην
 φωνήν· «Διώξατε ὀπίσω τὸν Μασσαλιανόν, καὶ ἔτζι
 ἐλάτε ἐδῶ» καλῶν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος. Τὸ ὁποῖον
 ἀκούσαντες ἐτρόμαξαν καὶ ἐφοβήθησαν πολλὰ καὶ
 35 ἐδίωξαν τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τὴν συνοδείαν τους.
 Ἄλλοτε πάλιν μοναχὸν θέλοντα νὰ ταξιδεύσῃ μὲ
 ἕνα καΐκι θεσσαλονικέον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν
 διὰ τινὰ χρεῖαν τοῦ τὸν ἐμπόδισε, λέγοντάς του πὼς
 μέλλει νὰ πνιγῇ // τὸ καΐκι μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώ- σ. 50
 40 πους. Δὲν ἀπέρασαν τρεῖς ἡμέραι καὶ ἔμαθον πὼς
 ἐκαταποντίσθη τὸ καΐκι μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.
 Πάλιν ἄλλο καΐκι ἦλθεν ἀπὸ τὰ νησία εἰς τὸν
 λιμένα τῆς Λαύρας, οἱ δὲ ναῦτες ἐπῆγαν εἰς τὸν
 Ἅγιον, ἔχοντες μαζί τους καὶ ἕναν ὁποῦ εἶχε δαιμό-
 45 νιον ἀχορτασίας· ὅτι ἔτρωγε κάθε ἡμέρα ὡς πέντε
 ἀνθρώπων τροφήν καὶ δὲν ἐχόρταινε. Καὶ τοῦτον
 φέρνοντές τον, τὸν ἐρῶριψαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου,
 καὶ τὸν ἐπαρακάλουν νὰ τὸν ἰατρεύσῃ. Καὶ λοιπὸν
 λαβὼν ὁ Ἅγιος ἕνα παξιμάδι τὸ ἔδωκε τὸν δαιμονι-
 50 σμένον, λέγοντάς του· «Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τόσοσιν τρῶγε καὶ χορταίνων
 εἰρήνευε. Ἀπὸ τότε οὖν ὁ τοιοῦτος ἐλευθερώθη ἀπὸ
 τὸ δαιμόνιον τῆς ἀχορτασίας, καὶ δὲν ἠμπόρει νὰ
 φάγῃ περισσότερο ἀπὸ τὸ παξιμάδι. Ὅθεν ἀφήσας
 55 πάντα καὶ γυναῖκα καὶ παιδιά καὶ βίον καὶ πλοῖον
 ἔγινε μοναχὸς δοκιμώτατος καθίσας πλησίον τοῦ
 Ἁγίου καὶ ὀδηγούμενος ἀπ' αὐτὸν πρὸς Θεὸν καὶ
 προκόπτων ἐν χάριτι.
 Καὶ ἄλλος μοναχὸς Βαρλαάμ ὀνομαζόμενος // σ. 51
 60 εὐρισκόμενος εἰς ὑποταγὴν Γέροντος, ἐλθὼν εἰς
 τὸν Ἅγιον ὀνειδίσθη πολλὰ διὰ τὴν σκληρότητα καὶ
 παρακοὴν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν γέροντά του, λέγο-
 ντάς του· «Διὰ ταύτην σου τὴν σκληρότητα καὶ ἀνυ-
 ποταξίαν μέλλεις νὰ κρεμισθῆς ὑπὸ κρημνοῦ, νὰ
 65 σκοτωθῆς». Τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε.
 Καὶ ἄλλον, Ἀθανάσιον τὸν Κροκάν, εἶπεν του·
 «ὦ πάτερ Ἀθανάσιε, ὑπὸ Ἰσμαηλιτῶν μέλλεις τε-
 λειωθῆς». Καὶ ἐγένετο οὕτως.
 Τῆς φήμης αὐτοῦ πανταχοῦ διαθεοῦσης, εἰς τὸ
 70 ὄνομα αὐτοῦ, ἐν ταῖς τῶν ἀπάντων γλώσσαις ἀδό-
 μενον, ὅχι μόνον ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθωνος ἀλλὰ καὶ
 εἰς πᾶσαν τὴν γῆν προφητικῶς εἰπεῖν ἐξῆλθεν ὁ
 φθόγγος αὐτοῦ, συνέτρεχον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ τὰ
 μοναστήρια κατοικοῦντες ἄμετρον πλήθος, καὶ ἀπὸ
 75 ταῖς σκήταις. Καὶ μετ' ὀλίγον συνέρρεον καὶ πλήθη
 ἐκ τοῦ κόσμου· βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, καὶ ὄχλος
 πολὺς ἀπὸ τῶν πόλεων. Καὶ μεγάλως ὠφελούντο
 ἕκαστος κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ εὐλάβειαν, καὶ
 80 κατὰ τὸν σκοπὸν ὁποῦ εἶχεν· ὅτι ἦτο πεφωτισμέ-
 νος ὁ Πατήρ. Ὅτι ὀμιλοῦντος αὐτοῦ αἰσθητῶς // σ. 52
 ἑτέρα φωνὴ ἠκούετο ἐκ τοῦ λογιστικοῦ αὐτοῦ καὶ
 οἱ ἀκούοντες, μεγάλως εὐφραίνοντο. Ὅτι ἔλαβεν
 ἐκ Πνεύματος Ἁγίου πλούσιον τὸ προφητικὸν χά-
 ρισμα καθὼς ἐπροείπομεν, καὶ προέβλεπεν τὰ μα-

85 κρὰν γενόμενα ὡσὰν νὰ ἐγίνοντο ἐκεῖ κοντά, καὶ
τὰ ἄδηλα καὶ μέλλοντα τοῦ καθενὸς τὰ προέλεγεν
αἰνιγματωδῶς μὲ τρόπον σοφώτατον. Ὅθεν καὶ τὸν
ἐρχομὸν πρὸς τοῦ λόγου του τῶν βασιλέων προέλε-
γεν εἰς ὅλους· «Γινώσκετε ὦ Πατέρες ὅτι οἱ βασιλεῖς
90 τῶν Ῥωμαίων μέλλουν νὰ ἔλθουν ἐδῶ εἰς ἐπίσκεψίν
μας». Καὶ καθὼς προεῖπεν οὕτως καὶ ἐγένετο.
21. Δὲν ἀπέρασεν δὲ πολὺς καιρὸς, καὶ ἦλθον
ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς ἤγγουν ὁ Κατακουζηνὸς ἐκεῖ-
νος καὶ Ἰωάννης οἱ τότε βασιλεύοντες. Ἦλθον οὖν
καὶ ἐπροσκύνησαν εἰς τὴν ἀγίαν Λαύραν. Εἶτα μετὰ
5 πολλῆς τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς ταπεινότητος ἦλθον
καὶ εἰς τὸν Ἅγιον καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσέπεσον
εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπαρακάλουν νὰ
τοὺς εἰπῇ λόγον καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ τὰ πρὸς σω-
τηρίαν ὠφέλιμα. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ τὸ
10 ἅγιον εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἔμελλον
νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν // ὡσὰν προφήτης· λέγω σ. 53
δηλαδὴ τὴν ἀποστασίαν, τὰ σκάνδαλα, τοὺς φό-
νους, τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, τὰς ἐνέδρας, τὰς
καταδυναστείας τῶν ἐθνῶν, καὶ τὸν κουρσεμὸν
15 καὶ βλάβην αὐτῶν καὶ πάλιν τὴν ἐλευθερίαν καὶ
ἀγαλλίασιν τῶν χριστιανῶν, ὅπου μέλλει νὰ γένη
εἰς τὸν διορισμένον καιρὸν μὲ σημεία, καθὼς λέ-
γει ὁ Κύριος²⁵. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἄρχισε νὰ τοὺς
διδάσκη λέγων πρὸς αὐτούς· «Χρεωστεῖτε ἐσεῖς
20 οἱ βασιλεῖς, ὡσὰν ὅπου εἶσθε βασιλεῖς τῆς γῆς, νὰ
ἀποβλέπετε πάντοτε καὶ νὰ ἔχετε τὸν νοῦν σας εἰς
τὸν ἐπουράνιον βασιλέα καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ κατέ-
χετε ὡς σκῆπτρον οὐράνιον, καὶ νὰ κάμνετε ἐσεῖς
25 μιμεῖσθε ὅσον δύνασθε εἰς ὅλα σας τὰ ἔργα, καθὼς

25. Πρὸβλ. Λουκ. 21, 28.

εἶναι γεγραμμένον “Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ
καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. Δράξασθε παιδείας
μήποτε ὀργισθῇ Κύριος καὶ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δι-
καίας, ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ”²⁶. Καὶ
30 τοιουτοτρόπως μὲ τὰ τοιαῦτα νὰ διδάσκετε καὶ ἐσεῖς
ὅλον σας τὸ ὑπήκοον πίστιν, δικαιοσύνην, ἀλήθειαν
// ἀγάπην, εἰρήνην καὶ ἀγιότητα. Καὶ νὰ κρατῆτε τὸ σ. 54
κάλλος καὶ τὸ κράτος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ
νὰ φυλάττετε τὴν τιμὴν αὐτῆς διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ
35 Χριστοῦ καθὼς εἶναι νομοθετημένον καὶ χρεωστού-
μενον εἰς αὐτὴν ἐξ ἀρχῆς. Πρέπει νὰ ἀπέχεσθε ἀπὸ
ἀδικίας καὶ πλεονεξίας. Νὰ συμπαθῆτε τοὺς πταίο-
ντας, νὰ μακροθυμεῖτε²⁷ τοὺς ἀσθενεῖς, νὰ ἀγαπᾶτε
τοὺς μοναχοὺς καὶ νὰ τοὺς δέχεσθε ὡσὰν στρατι-
40 ῶτας καὶ φίλους τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ καὶ νὰ
τοὺς βοηθᾶτε εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας των καθὼς
ἤθελαν σᾶς ζητήση. Βλέπετε μὴν ταράττεσθε εἰς τὰ
λυπηρὰ ὅπου συμβαίνουν, ἀλλὰ ὑπομένετε διὰ νὰ
λάβετε ἀπὸ τὸν Χριστὸν τὸν στέφανον τῆς βασιλεί-
45 ας εἰς τοὺς οὐρανοὺς».
Ταῦτα ἀκούσαντες μετὰ πολλῆς τῆς εὐλαβείας,
ἠυφράνθησαν ἐκ τῆς γλυκύτητος τῆς χάριτος τῆς
ἐκπορευομένης ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ξεπρο-
βοδῶν αὐτούς, πρὸς μὲν τὸν Κατακουζηνὸν εἶπεν.
50 «Ἴδοὺ ἡγούμενος εἰς μοναστήριον». Πρὸς δὲ τὸν
Παλαιολόγον «Κράτει ἀκράτητε // καὶ μὴν πλανᾶσαι. σ. 55
Ὅτι τὸ ἐδικόν σου κράτος θέλει ἦσθαι μακρὸν καὶ
ἀχαμνὸν καὶ θέλει προξενήσῃ πολλὴν ταραχὴν εἰς
τοῦ λόγου σου. Χαίρετε καὶ πηγαινέτε ἐν εἰρήνῃ».
55 Ὅστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἔστειλε τὸν Κατακου-
ζηνὸν εἰς τὴν Πόλιν ἓνα παξιμάδι καὶ ἓνα κρομμύδι

26. Ψαλμ. 2, 10-12.

27. Πρὸβλ. Α΄ Θεσσ. 5, 14.

καὶ ἓνα σκόρδον, προλέγοντας μὲ τοῦτο εἰς αὐτὸν τὴν μοναδικὴν πολιτείαν. Μετ' ὀλίγον ἐγένετο ὁ Κατακουζηνὸς μοναχὸς στανικός του, κουρευθὺς παρὰ τοῦ Ἰωάννου καὶ τότε ἔλαβε τὸ σταλθὲν παξιμάδιον τοῦ Ἁγίου, καὶ φαγὼν αὐτό, καὶ ἐνθυμηθεὶς τοῦ Ἁγίου τὴν προφητείαν ἐπαίνει καὶ ἐθαύμαζεν αὐτόν. Τὸ ὅμοιον ἔκαμε καὶ ὁ κράτιστος Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος.

60 22. Ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης κύρ Κάλλιστος πηγαινάμενος εἰς τὴν Σερβίαν μαζί μὲ ὅλον του τὸν κληρὸν διὰ τὴν ἔνωσιν καὶ εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐρχόμενοι εἰς τὸ Ὄρος, ἐζήτησε νὰ ἰδῆ τὸν Ἅγιον. 5 Καὶ λοιπὸν ἐρχόμενος εἰς τὸ κελλίον τοῦ γέροντος ὁ Πατριάρχης μαζί μὲ τοὺς κληρικούς του, εὐγῆκε ὁ // σ. 56 Γέρων εἰς ἀπάντησιν τοῦ Πατριάρχου καὶ εὐλογηθεὶς παρ' αὐτοῦ, καὶ ὕστερον ἀπὸ τὸν χαιρετισμὸν, χαριεντιζόμενος εἶπε τοιουτοτρόπως· «Οὗτος ὁ Γέρων, 10 τὴν γραίαν του ἔχασεν, ἔλα ὀργισμένε εἰς τὸ χωρίον, ἔλα ἄτυχε εἰς τὸ ὄσπητι». Καὶ μετὰ τῆς συνομιλίας καὶ τοῦ ἀρίστου, θέλοντας ὁ Πατριάρχης νὰ φύγη, αὐτὸς ἔψαλλε τὸ «Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῶ οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου», προλέγων τὸν θάνατον αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἀκολούθησεν. Ἐλθὼν γοῦν 15 ἐν τῇ Σερβίᾳ ὁ Πατριάρχης μὲ τὸν κληρὸν του τὸν ἐφαρμάκωσαν μαζί μὲ αὐτοὺς δι' ὀλίγου, καθὼς οἱ περισσότεροι ἔλεγον τοῦτο. Καὶ ἐτάφη εἰς τὴν ἐκκλησίαν Σερόρων. Καὶ ταῦτα περὶ τῆς πρὸς τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν πατριάρχην προῤῥήσεως τοῦ Ἁγίου 20 εἰς πέρας πρόδηλος τοῖς πᾶσιν ἐγένετο.

5 23. Ὁ δὲ Μεθόδιος ἀσκητῆς καὶ αὐτὸς ὄντας, καὶ ἐλθὼν μίαν ἡμέραν διὰ νὰ ἰδῆ τὸν Ὅσιον, εἶδε φῶς ὁποῦ περιήστραπτε κύκλωθεν τὸν Ὅσιον καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, καὶ μικρὰς ὥρας διάστημα 5 ἀλλοιωθέντος τοῦ φωτὸς ἐκείνου, τὸν // ἐπρόσταξεν σ. 57 ὁ Ἅγιος καὶ ἐπλησίασε.

10 Καὶ ἄλλος μοναχός, Ἀρσένιος ὀνομαζόμενος, ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἅγιον, ἐφαίνετο πῶς νὰ ἦναψεν ἢ καλύβα τοῦ Ὁσίου καὶ νὰ μὴν ἐκαίετο, ὁμοίως καὶ τὰ πέριξ τῶν ἄλσεων. Καὶ τὸν Ἅγιον ἔβλεπε ὡς φλόγα πυρὸς ἐξερχομένην ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐξέστην ἀπὸ τούτου. Γενομένης δὲ ἀλλοιώσεως τοῦ πυρὸς ἐκείνου, ἠρώτησεν αὐτόν· «Τί ἐστὶ τοῦτο Πάτερ»; 15 Ἀποκριθεὶς εἶπε· «Δὲν ἤξεύρω, τί λέγεις;». Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἀρσένιος εἶπε· «Φόβον ἤκουσα τῶν Ἰσμαηλιτῶν, καὶ ἐλθὼν ἀνήγγειλα τῷ Γέροντι. Καὶ λέγω αὐτῷ “Ποίησον εὐχὴν Πάτερ περὶ τούτου” καὶ λέγει μοι· “Ὑπαγε ἐν εἰρήνῃ”. Ἐγὼ δὲ ὡς πονηρὸς 20 ἔδειξα ὅτι ὑπάγω, καὶ ἐκρύφθηκα. Ὁ δὲ Ἅγιος, ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανόν, ἐφαίνετο πάλιν πῶς νὰ ἔβγαине φωτὶα ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ νεφέλη τὸν ἐπερικύκλωνε καὶ τὸν ἐδρόσιζε. Καὶ ὑψώθη ἢ φλόξ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἕως τῶν κλάδων τῶν δένδρων ὡς νομίζειν κατακαίεσθαι 25 τοὺς κλάδους. Καὶ φοβῆ // θεὸς ἔφυγον εἰς τὸ κελλίον μου, ἐξιστάμενος καὶ θαυμάζων. Καὶ τὸ πρῶτ' ἦλθον καὶ ἠρώτησα αὐτόν· «Τί ποιεῖς;». Καὶ λέγει μοι· «Καθὼς μοι εἶπας διὰ τοὺς Ἰσμαηλίτας, πολλὰ ἐφοβήθη καὶ τῇ νυκτὶ ταύτῃ». σ. 58

5 24. Ἐλέγετο δὲ καὶ τοῦτο διὰ τὸν Ἅγιον, πῶς νὰ ἐλάμβανεν ἄρτον οὐράνιον. Καὶ τοῦτο πολλοὶ δὲν τὸ ἐπίστευον. Ὁ δὲ νοσοκόμος τῆς Λαύρας Γρηγόριος, μίαν ἡμέραν εἰς καιρὸν χειμῶνος, ἐλθὼν μαζί μὲ 5 ἄλλον μοναχόν, διὰ νὰ ἐπισκέψουν τὸν Ἅγιον, δὲν ἠῦρον ἐκεῖ τριγύρω καμμίαν πατηματιὰν ἀνθρώπου, μὲ τὸ νὰ ἦτον πολὺ χιόνι πεσμένο ἐκεῖ. Αὐτοὶ δὲ κόπτοντες τὸ χιόνι ἦλθον εἰς τὴν καλύβα τοῦ Ἁγίου, βαστάζοντες μαζί τους φωμί, τυρὸν καὶ κρασί καὶ 10 ἄλλα τινὰ ἐπιτήδεια πρὸς παρηγορίαν. Εἰσελθόντες δὲ εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἁγίου, εἶδον ἄρτον ζεστὸν κα-

θαρώτατον καὶ εὐώδη, ὁποῦ ἐγέμιζεν ὄλον τὸ κελλὶ
 μὲ θαυμάσιον καὶ ἄρρητον εὐωδίαν. Ὡς δὲ εἶδον
 τοῦτον, περιεσχόπουν τριγύρω μήπως καὶ ἔχει ὁ
 15 Γέρων φωτία καὶ ἔψησε τὸ ψωμί ἐκεῖνο. Καὶ μὴ
 εὐρόντες οὔτε σημεῖον πυ // ρός, ἐθαύμασαν καὶ ἐξε- σ. 59
 πλῆττοντο. Καὶ λοιπὸν πεσόντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ
 Ἁγίου ἐζήτησαν νὰ λάβουν κομματί ἅπ' ἐκεῖνο τὸ
 ψωμί. Καὶ σπλαγχνισθεῖς, ἐτζάκισε καὶ τοὺς ἔδωκε
 20 τὸ ἥμισυ, εἰπὼν πρὸς αὐτούς, «Λάβετε φάγετε, καὶ
 μὴν τὸ εἰπῆτε τινὸς ἕως ὁποῦ ζῶ». Ἀλλὰ πρὸς τού-
 τοις, τοὺς ἔδωκε καὶ νερὸν γλυκύτατον καὶ ἔπιον,
 καθὼς ἐπὶ Θεῶ μάρτυρι, ἔλεγον ταῦτα ὕστερα εἰς
 ἡμᾶς, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὁσίου. Ἀλλὰ καὶ ὕδωρ
 25 θαλάσσιον τὸ μετὰβαλεν εἰς πότιμον, καὶ πιών αὐ-
 τὸς ἔδωκε καὶ τοῖς ἄλλοις καθὼς ἐμαρτύρουν.

25. Ὁ δὲ ἡγούμενος τοῦ Προδρόμου, τοῦ μικροῦ
 Ἀθωνίτου, ἠτοίμασε μίαν φορὰν φαγητὸν διὰ νὰ
 ὑπάγη εἰς τὸν Ἅγιον νὰ τὸν ἀπολαύσῃ, καὶ καθὼς
 ἐκίνησεν ἀπὸ τὸ κελλὶ του εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· «Καρτέρει
 5 μοι καψοκαλύβη νὰ φάγωμεν». Ὅταν ἐπλησίασεν
 εἰς τὴν καλύβαν τοῦ Ἁγίου, ὁ Ἅγιος πρὸ τοῦ ἰδεῖν
 αὐτὸν τὸν ἱερέα λέγει του· «Ἐλα παπᾶ, καρτερῶ
 σε». Τὸ ὁποῖον ἀκούσας ἐκεῖνος ἐθαύμασε, πῶς τό-
 σον διάστημα δὲν ἔλαθε τοῦτο τὸν Ἅγιον, τὸ ὁποῖον
 10 ὁ ἡγούμενος εἶπεν ἀστεῖζόμενος. // σ. 60

26. Ἄλλος δὲ πάλιν μοναχὸς ἀπὸ ταῖς Καρές
 ἐλθὼν εἰς τὸν Ἅγιον, ἐπονοῦσε τὴν χεῖραν ἀπὸ ρευ-
 ματικά. Ἐδέετο δὲ τοῦ Ἁγίου νὰ τὸν ἰατρεύσῃ.
 Ἐβούλετο δὲ ἀπελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. Ἀλλὰ πρὸ
 5 τοῦ εἰπεῖν αὐτὸς τὸν λογισμὸν του καὶ τὸ ἄλγος
 τῆς χειρός, λέγει ὁ Ὁσιος· «Εἰς τὴν πόλιν βούλε-
 σαι ἀπελθεῖν καὶ φυλάγου, μὴν ὑπάγῃς. Ὅτι μήτε ἡ
 χεῖρά σου ἰατρεύεται ἐκεῖ, οὔτε ἄλλόν τι καλὸν θέλει
 σὲ ἀπαντήσῃ, καὶ γύρου, γύρου, καὶ μέσα καρτέρει

10 καὶ ὑπόμενε ὑπόμενε. Ὅτι ἐδόθη σοι σκόλωψ τῆ
 σαρκὶ κατὰ τὸν ἅγιον Παῦλον ἵνα μὴ ὑπεραίρεσαι²⁸
 καὶ σωθῆσῃ. Ἔχεις καὶ ἄσπρα ὑπέρπυρα τέσσαρα
 καὶ μοίρασον αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ μὴν τὰ
 παραχώνης, διὰ νὰ μὴν κολασθῆς εἰς τὰ τέλη».

15 Καὶ ἄλλος τις ἦλθεν ἐκ πόλεως Σερρών, τὸν ὁποῖον
 οὐδέποτε εἶδεν ὁ Ὁσιος, καὶ λέγει του· «Ὁ πατέρας
 σου δέει διορθώσεως, καὶ πῆγαινε ὀγλήγορα νὰ τὸν
 διορθώσῃς.

Ἐπῆγε ποτέ ὁ Ἅγιος εἰς ἓναν μοναχὸν ὀνόματι
 20 Μᾶρκον, καὶ εὔρεν ἐκεῖ ἕτερον μοναχόν. Καὶ ἰδὼν
 αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν ἐλάλησε· // «Τί ποιεῖ ἐδῶ ὁ σ. 61
 ἀσεβῆς οὗτος; Ὅτι αὐτὸς εἶναι αἰρετικὸς Μασσα-
 λιανὸς καὶ δὲν ὑποφέρω νὰ τὸν ἰδῶ». Καὶ ἐγύρισεν
 ὁ Ἅγιος νὰ φύγῃ. Καὶ ταῦτα ἰδὼν ὁ Μᾶρκος ἐδίωξε
 25 τὸν ἀσεβῆ καὶ τότε ὑπέστρεψεν ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν
 Μᾶρκον.

Ἄλλοτε πάλιν ὁ αὐτὸς Μᾶρκος καὶ ἕτερος μο-
 ναχὸς, ἦλθον εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ εἶπεν ὁ μοναχὸς·
 «Τριάντα δουκάτα ἔχω». Καὶ ὁ Ἅγιος τοῦ λέγει·
 30 «Ναὶ ἔχεις καὶ ἄλλα τριάντα καὶ ἄλλα τριάντα καὶ
 ὑπαγε δὸς τα εἰς τοὺς πτωχοὺς». Ὁ δὲ Μᾶρκος
 εἶπε πρὸς τὸν Ἅγιον· «Ἄλλ' ἐγὼ οὐδὲν ἔχω». Καὶ ὁ
 Γέρων λέγει· «Ψεύδεσαι, ἐπειδὴ καὶ ἔχεις δώδεκα
 φλωρία, καὶ ταχέως διαβήσονται». Καὶ ἔτζι ἔγινεν.
 35 Ὅτι ἔβαλε μετάνοιαν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ τὰ
 ἔδωκε.

Καὶ ἄλλοτε πάλιν ἐπῆγεν ὁ Ἅγιος εἰς ἓναν
 μοναχὸν Δαμιανὸν τὸ ὄνομα καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Δα-
 μιανός· «Ἀββᾶ, ἔχομεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸν δεῖνα
 40 μοναχὸν ὁποῦ σὲ ὑπερβαίνει εἰς τὴν ἀρετὴν». Καὶ
 ὁ Ἅγιος λέγει· «Αὐτὸς ἔχει ἐξήκοντα φλωρία, καὶ

28. Πρὸβλ. Β' Κορ. 12, 7.

- εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀποθαίνει». Τοῦ δὲ Δαμιανοῦ μὴ πειθομένου πῶς // νὰ ἔχη ἐκεῖνος (ὁποῦ τὸν εἶχε διὰ σ. 62 ἅγιον) ἐξήντα φλωρία, εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν
- 45 ἐκεῖνος καὶ εὐρέθησαν τὰ ἐξήντα φλωρία καὶ τὸ ἐθαύμασαν ὅλοι. Καὶ ἀκούσας ὁ Δαμιανὸς ἤλθε καὶ ἔβαλε μετάνοιαν λέγων· «Συγχώρησόν μοι πάτερ, ὅτι καθὼς εἶπας ἔτζι εὐρέθησαν τὰ ἀργύρια τοῦ ἀδελφοῦ».
- 50 Ἄλλος τις Κασσιανὸς μοναχὸς, ἐκάθητο μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἅγιον ὡσεὶ μίλια δύο, ἔκανε πίταν καὶ εἰπὼν· «Ἐλα καψοκαλύβη νὰ φάγῃς πίτα». Δὲν ἐπέ-
 55 ρασεν ὀλίγον καὶ ἐλθὼν εἶπε· «Μὲ ἐκάλεσας καὶ ἤλθα. Φέρε λοιπὸν τὴν πίταν νὰ φάγωμεν. Ἔχεις καὶ κρασί καὶ φέρε». Ὁ δὲ Κασσιανὸς ἔλεγε πῶς δὲν ἔχει κρασί. Πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τὸ χέρι τὸν εἶπεν· «Ἀκολούθει μοι διὰ νὰ σὲ δείξω τὸ κρασί». Ὁ δὲ Κασσιανὸς θαυμάσας τὴν πρόγνωσιν τοῦ Ἁγίου, τοῖς πᾶσιν ἐκήρυττε.
- 60 Καὶ ἄλλος δὲ τις Θεόδουλος μοναχὸς ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἅγιον, καὶ τὸ κρασί ὁποῦ ἐβάστα ἔκρυψεν ἔξω. Καὶ λέγει ὁ Γέρων· «Φέρε καὶ τὸ φλασκι ἀνίσως καὶ ἔφερες καὶ ἄρτον». Καὶ εἶπεν· «Δὲν ἤφερα ἄρτον μὲ τὸ νὰ ἦτον ξη // ρός». Καὶ λέγει ὁ πατήρ· «Τρεῖς σ. 63 ἡμέρας ἔχω νηστικός». Καὶ ἐξελθὼν ἔφερε τὸ φλα-
 65 σκί, καὶ εἰς ὀλίγον ἐλθόντες καὶ ἄλλοι τινὲς φέροντες φαγητὰ καὶ πιοτὰ καὶ φαγόντες ἠὺφράνθησαν ὥστε καὶ ἐπερίσσευσαν ἀπὸ ὅλα ὁποῦ ἤφεραν.
- 70 Ἔτερος δέ, Καλλίνικος μοναχὸς ἐψάρειυσεν, καὶ χωρίσας τὰ μεγάλα, τὰ μικρὰ τὰ ἔκαμε φαγί καὶ ἤλθεν εἰς τὸν Ὁσιον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ὁσιος· «Τὰ μεγαλύτερα ψάρια ἔκρυψας, τὰ μικρὰ ἔφερες». Καὶ ἀναστὰς, ἔβαλε μετάνοιαν λέγων· «Συγχώρησόν μοι πάτερ ὅτι οὕτως ἐποίησα».
- 75 Ἄλλοτε δὲ πάλιν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ τρύγου, ὄντας ὁ καιρὸς καθαρὸς καὶ ἥλιος θαυμαστός, ἤλ-

- θον δύο μοναχοὶ εἰς τὸν Ἅγιον. Καὶ ἀφοῦ ἐσυνομί-
 80 λησαν ἱκανῶς, λαβὼν ὁ Ἅγιος ἓνα παξιμάδι, ἔδωκέ τους λέγων· «Τρέχετε ὀγλήγορα εἰς τὴν μονὴν τοῦ Δωροθέου, καὶ δότε τὸ παξιμάδι αὐτὸ τοῦ ἱερέως τὰς χειρας καὶ φυλαχθῆτε μὴν εὐγῆτε ἐκεῖθεν καὶ κινδυνεύσετε, ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ χειμῶν βαρύτατος». Ἐλθόντες οὖν ἐκεῖνοι ταχέως εἰς τοῦ Δωροθέου τὴν μονὴν καὶ ὡς ἔλαβεν ὁ ἱερεὺς τὸ παξιμάδι εἰς // τὰς σ. 64
 85 χειρας του, εὐθέως ἐγίνῃ τροπὴ τοῦ καιροῦ μεγάλη καὶ φοβερὰ, καὶ ἐφύσησεν ἄνεμος βόρειος ἰσχυρὸς, καὶ ἔγινε πλῆθος ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ γνόφος, καὶ ἐκατέβη χάλαζα ῥαγδαία μὲ βροχὴν μεγάλην, ὥστε ὁποῦ ἔπαυσε τελείως τὸν τρύγον, ἐπειδὴ
 90 καὶ τὰ ἀτρύγητα τὰ ἔκαμεν ὡσὰν τρυγημένα καὶ τὰ ἀφάνισε τελείως. Ταῦτα ἰδόντες οἱ μοναχοὶ ἅπαντες μιᾶ φωνῇ ἔκραξαν τὸ «Κύριε ἐλέησον», καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν βίαν τοῦ χειμῶνος ἐκείνου εἰσηῆθον εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐκλείσθησαν. Καὶ ἔντρομοι γεγονό-
 95 τες οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖνοι, καὶ θαυμάσαντες τὴν προφητεῖαν τοῦ Ἁγίου, ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς πατέρας τοῦ Δωροθέου, ὅτι καθὼς βλέπετε, οὕτως εἶπε καὶ ἔγινεν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Πατέρες ἐθαύμασαν καὶ ἐξεπλάγησαν εἰς τὴν πρόγνωσιν τοῦ Ἁγίου.
- 100 Ἄλλοτε πάλιν οἱ αὐτοὶ μοναχοὶ συνομιλοῦντες μὲ τὸν Ἅγιον λέγει τους· «Κερατᾶδες ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς, καὶ λυποῦνται πολλά». Δὲν ἀπέρασεν δὲ ὡς μιᾶς ὥρας καὶ ἤλθον τρεῖς κοσμικοί, καὶ βα-
 105 λόντες μετάνοιαν εἰς τὸν Ἅγιον, ἕκατη // γόρουν σ. 65 τὰς γυναῖκας τους μὲ μεγάλην λύπην, λέγοντες τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀτιμίαν ὁποῦ τοὺς ἔκαμαν. Ὁ δὲ Ἅγιος παρηγορήσας αὐτοὺς μὲ λόγους ψυχωφελεῖς τοὺς ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ.
- 110 Ὁ ἀββᾶ Χαρίτων ποιήσας ὀλίγον φαγητὸν καὶ παίρνοντάς το, ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ μετὰ τὴν

εὐχὴν ἔτρωγαν. Λέγει δὲ ὁ Ἅγιος· «Φέρε καὶ τὰ σταφύλια». Ὁ δὲ ἀββᾶ Χαρίτων ἀστόχησε, καὶ λέγει· «Δὲν ἔχομεν σταφύλια». Καὶ ὁ Ἅγιος· «Ἔχετε καὶ φέρετε, ὅτι ἔρχονται ἄλλα καὶ ἄλλα πολλά, καὶ θέλετε χορτάσει». Τότε ἐνθυμηθεὶς ὁ ἀββᾶ Χαρίτων τὰ σταφύλια καὶ τὰ ἔφερε. Καὶ μετ' ὀλίγον ἐλθὼν τις μοναχὸς ἔφερεν ἓνα κοφίνι γεμάτο σταφύλια. Καὶ ὁ Χαρίτων κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, ἰδὼν τὴν διπλὴν ἐξήγησιν τοῦ Ἁγίου ἐξέστη. Καὶ ἀναστὰς ἔβαλε μετάνοιαν.

Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἐλθὼν πρὸς τὸν Ὁσιον Θεόδουλος ὁ Βερρόιωτης, εὔρε δὲ ἄλλον μοναχὸν ἐκ τῆς Λαύρας, ὁποῦ ἔτρωγαν μαζί με τὸν Ἅγιον. Λαβὼν ὁ Πατὴρ τὸ ποτήριον γεμάτο κρασί, εἶπε χωρατεύοντας ἔτσι· «Ῥάπτῃς εἶμαι ἐκ τοῦ Προσφόρι, καὶ βαστῶ χύτραν ἰχθύας, καὶ βρεμένος // ἕως τὴν σ. 66 μέσην». Καὶ με ὀλίγη ὥραν ἐλθὼν ἓνας κοσμικὸς με ἓνα τζουκάλι γεμάτο ψάρια, καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ Ἁγίου λέγει· «Ῥάπτῃς εἶμαι ἐκ τοῦ Προσφόρι, καὶ βαστῶ χύτραν ἰχθύας, καὶ ἐβράχην ἕως τὴν μέσην, θαλασσωσας ἀπὸ τὸ καίκι». Τοῦτον ἰδόντες οἱ Πατέρες, καὶ ἀκούσαντες τὸ ταχὺ τῆς προοράσεως, ἐξέστησαν. Καὶ συντρόμοι γεγονότες, τὰς ὄψεις ἠλλοιώθησαν, καὶ παρ' ὀλίγον ἤγγισαν εἰς ἔκστασιν φρενῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ «Κύριε ἐλέησον» ἐν ἑαυτοῖς ἔλεγον, δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα. Πάλιν ἄλλοτε ὁ ἐκκλησιάρχης τῆς Λαύρας ἐλθὼν μίαν φορὰν εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ συνομιλοῦντες μαζί καὶ με ἄλλους πολλοὺς μοναχοὺς, εἶπεν ὁ Ἅγιος· «Καὶ ὁ Κανάκης ποῦ;». Καὶ οἱ πατέρες εἶπον· «Εἶπεν ὅτι ἔρχομαι». Καὶ ὁ Ἅγιος πάλιν λέγει· «Καὶ νὰ φάγη καὶ ὁ Κανάκης ψάρια;». Καθίσαντες δὲ νὰ γευθοῦν, εἶπε πάλιν τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ἰδοῦ, ἦλθε καὶ ὁ Κανάκης καὶ ἐκάθισεν

145 εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ λέγει ὁ Ἅγιος· «Ῥάπτῃς εἶμαι ἀπὸ τὸ Λουπάδι καὶ βαστῶ ἰχθύας πλήρεις. Καὶ // σ. 67 μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ ὁ ῥάπτῃς με ἄλλον ἓναν, βαστάζων ὀψάρια ἐφημένα. Καὶ βαλὼν μετάνοιαν εἰς τὸν Ἅγιον εἶπε· «Ῥάπτῃς εἶμαι ἀπὸ τὸ Λουπάδι

150 μᾶλλον δὲ καὶ καλὸς ῥάπτῃς». Καὶ τοῦτο ἰδόντες οἱ παρατυχόντες ἐκεῖ μοναχοὶ μετὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου μεγάλως ἐθαύμασαν, πῶς ἐπρογνώρισεν καὶ τὸν Κανάκην μακρόθεν, καὶ τὸν λόγον τοῦ ῥάπτου, καὶ τὸ Λουπάδι, καὶ τὰ ὀψάρια, καὶ τῷ Θεῷ μεγάλως ἐδόξαζον.

155 Ὁ ἀββᾶ Καλλίνικος εἶπε τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Μελετίῳ· «Κάμε ἀδελφὲ φαγὶ νὰ πηγαίνωμε εἰς τὸν καψοκαλύβη, ὅτι πολλαῖς ἡμέραις ἔχει νὰ φάγη». Ἦτον δὲ τότε καιρὸς τοῦ τρύγου. Καὶ πάλιν εἶπε·

160 «Ἄς τρυγήσωμεν πρῶτα καὶ νὰ φάγωμεν, καὶ ὕστερον πηγαίνομεν εἰς τὸν Ὁσιον κατὰ τὸν πόθον μας». Καὶ τοῦτο δὲν ἔλαθε τὸν Ἅγιον. Ἦλθε καὶ τοὺς εὔρε καὶ ἐτρυγοῦσαν, καὶ τοῦ ἔδωκαν νὰ φάγη. Καὶ λέγει τοὺς· «Εἶπον οἱ πατέρες νὰ ἔλθουν καὶ

165 διὰ τοῦ τρύγου ἠμποδίσθησαν». Καὶ ὅσα ἐλάλησαν καὶ ὅσα εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, πάντα ἀνήγγειλεν αὐτοῖς. Ἐκράτει δὲ ὁ Πατὴρ λαγῆνι διὰ νὰ πάρῃ νερόν. Καὶ λαβὼν αὐτῷ // ὁ Μελέτιος ἐπῆγε νὰ πάρῃ νερόν. Καὶ ἀπερχόμενος διελογίζετο διὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν ἀπάνου βρύση νερό. Γνοὺς δὲ ὁ Πατὴρ τοὺς διαλογισμοὺς αὐτοῦ, εἶπε· «Μὴ ἀπὸ τὴν ἀπάνου, ἀλλ' ἀπὸ τὴν κάτω γέμισον τὸ λαγῆνι φέρε το». Ἰδόντες δὲ οἱ πατέρες, ἐθαύμασαν ὅτι κανένα δὲν τὸν ἐλάνθανε.

175 Διηγῆσατο ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐνδόξου Προδρόμου τοῦ μικροῦ Ἄθωνος, λέγων ὅτι ἦλθεν πρὸς με ἓνας γέροντας πολλὰ ἀσκητικώτατος, καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ προσκυνήσῃ εἰς τὴν ἀγίαν κορυφὴν τοῦ Ἄθωνος

καὶ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ τὸν ἅγιον Μάξιμον. Ἐγὼ δὲ
 180 σπλαγχνισθεὶς αὐτόν, ἐσυνόδευσα μαζί του. Ἡθέ-
 λησα λοιπὸν νὰ πάρω καὶ ψωμὶ διὰ παραμυθίαν,
 καὶ αὐτὸς δὲν ἠθέλησε, ἀλλ' ἐπήγαμεν χωρὶς τι-
 νος φαγητοῦ ἢ πιοτοῦ. Πηγαίνοντες δὲ καὶ οἱ δύο,
 185 ἦλθομεν εἰς τὴν Παναγίαν μέσον τοῦ Ἄθωνος. Ὁ δὲ
 γέρον ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ὁδοιπορίας ἠσθένησε πολ-
 λά. Καὶ ἐκεῖ εὐρήκαμεν παξιμάδια καὶ νερό. Ἐφαγε
 λοιπὸν ὁ γέρος καὶ ἐδυνάμωσε, καὶ ἐκοιμήθημεν τῇ
 νυκτὶ ἐκεῖ. Καὶ τὸ ταχινὸ // πάλιν ἠθέλησα νὰ πάρω σ. 69
 ἄρτους καὶ ὁ γέρος δὲν ἄφησεν. Ἀνεβήκαμεν εἰς τὴν
 190 κορυφὴν μὲ πολὺν κόπον, ὅτι ὁ γέρος εἰς τὸν δρό-
 μον ἐλιγοθύμησεν καὶ πάλιν. Ὅταν ἀνέβημεν εἰς τὴν
 κορυφὴν καὶ ἐπροσκυνήσαμεν, τόσο πολλὰ ἐλιγώθη,
 ὥστε ὁποῦ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ δὲν ἐδύνατο
 παντελῶς νὰ σηκωθῆ, ὥστε ὁποῦ ἐγὼ ἐνόμισα ὅτι
 195 ἀπέθανε. Ἐγὼ δὲ πάλιν ἐλυπούμην ἕως θανάτου
 καὶ δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω. Καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν
 μου ἀδημονίαν, ἐπῆγα ὀπίσω ἀπὸ τὸ Βῆμα καὶ βλέ-
 πω ἀπάνου εἰς τὴν πέτραν ὁποῦ εἶναι σκαμμένη νὰ
 μαζώνῃ τὸ νερό, τέσσαρα μῆλα μεγάλα, εὐμορφα
 200 καὶ εὐωδιάζαν. Ταῦτα ἰδὼν, καὶ φοβούμενος τὴν
 πλάνην τοῦ δαίμονος ἐποίησα εὐχὴν καὶ τὸ σημεῖον
 τοῦ σταυροῦ ἐκ τρίτου καὶ εἶδα ὅτι τὰ μῆλα δὲν
 ἔλειψαν. Λοιπὸν τὰ ἐπῆρα ὡς ἂν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
 τὸν παράδεισον καὶ ἐπῆγα εἰς τὸν γέροντα καὶ τὸν
 205 ἡῦρα ὅτι ἀνάπνεεν ἀκόμη. Καὶ ἔκοψα ἀπὸ τὰ μῆλα
 καὶ τοῦ ἔδωκα καὶ ἔφαγε καὶ ἐδυναμώθη, καὶ πάλιν
 ἔφαγε καὶ ἐκραταιώθη καὶ ἐσηκώθη καὶ ἐκά // σ. 70
 θησε, καὶ πάλιν ἔφαγε καὶ ἐστάθη εἰς τοὺς πόδας
 του καὶ ἐπεριπάτει, καὶ ἀρχίσαμε νὰ κατεβαίνωμεν.
 210 Κατεβαίνοντες δὲ καὶ οἱ δύο μαζί, εἶπεν ὁ Γέρον·
 «Καφοκαλύβη, ἐτοίμασέ μας ὀκταπόδια καὶ ψωμὶ
 καὶ κρασί. Νὰ ὁποῦ ἐρχόμαστε νὰ μᾶς φιλεύσῃς».

Καὶ ἔτσι ὁ Θεὸς οἰκονόμησεν καὶ τῶν δύο ἁγίων τὸ
 ζήτημα. Ἀκούσας δὲ τὴν φωνὴν ἐκεῖνος τοῦ γέροντος
 215 ἀοράτως καὶ νοερῶς, ἐποίησεν εὐχὴν περὶ τούτου
 καθὼς αὐτὸς μᾶς ἔλεγεν ὕστερον, καὶ ἦλθε τις μο-
 ναχός, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν εἶδαμε καὶ ἔφερε ψωμὶ
 καὶ κρασί καὶ ἓνα τζουκάλι γεμάτο ὀκταπόδια. Καὶ
 ὡς ἦλθον ἐγὼ μὲ τὸν Γέροντα, πρὸ τοῦ νὰ μᾶς ἰδῆ,
 220 μᾶς ἐφώνησε λέγων· «Ἐλάτε Πατέρες ὅτι διὰ λόγου
 σας ἐτοίμασα τράπεζαν καὶ ἀναμένω καρτερῶντας
 σας». Καὶ ποιήσαντες εὐχὴν καὶ μετάνοιαν ἀπο-
 λαύσαμεν τῆς θεωρίας καὶ ὁμιλίας τοῦ Ἁγίου, καὶ
 ἠυφράνθημεν σωματικὰ καὶ ψυχικά, καὶ καθίσα-
 ντες εἰς τὴν τράπεζαν, εἶπεν ὁ Ἅγιος· «Τρώγετε
 225 Πατέρες, ὅτι μὲ ἀγγαρεύσατε». Τοῦ ἐδιηγήθημεν δὲ
 κι ἐκεῖνα ὁποῦ μᾶς ἐσυνέβησαν εἰς τὸν // δρόμον, σ. 71
 καὶ πὼς τὰ μῆλα ἀνίσως καὶ δὲν ἦτον ἐκ Θεοῦ δὲν
 ἐσηκώνετο ὁ γέρον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ μέγας, με-
 230 γάλως τῷ Θεῷ ἠυχάριστησε καὶ ἡμεῖς ἰδόντες τὴν
 ἐτοιμασίαν τοῦ ἀρίστου, ὅπως διὰ τὴν ἐδικὴν μας
 ἀσθένειαν ταῦτα πάντα οἰκονομεῖ ὁ Θεός, μεγάλως
 τῷ Θεῷ ἐδοξάσαμεν.
 27. Πάλιν ἄλλην φοράν, [ἐλθὼν] εἰς τὴν Λαύραν,
 ἓνας Γραμματικός, νουνεχής, ἀπὸ τὴν Κωνσταντι-
 νούπολιν, εἶχεν ἀμφιβολίαν εἰς τὸν νοῦν του τοιαύ-
 την, ὅτι οἱ ἅγιοι ὁποῦ ἔγιναν κατὰ καιρὸν ὀλίγα τινὰ
 5 ἐποίησαν. Ἀμὴ ἐκεῖνος ὁποῦ ἔγραψεν τοὺς βίους των
 καὶ τὰ μαρτύρια ἐπρόσθεσεν τὰ περισσότερα ἔτσι
 ματαίως. Ἐσηκώθη λοιπὸν μία ἡμέρα καὶ ἦλθε πρὸς
 τὸν Ὁσίον. Καὶ ὡς τὸν εἶδεν ὁ Ἅγιος ἐκατάλαβε
 πὼς εἶχε πονηροὺς λογισμοὺς καὶ εἶπε ὄνειδίζοντας
 10 αὐτόν καὶ ἐλέγχων. Ἐλεγε· «Ποῦ ἐκατάλαβες ἐσὺ
 τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ κατορθώματα τῶν ἁγίων πόσα
 καὶ ποταπὰ εἶναι καὶ ποῦ ἐγνώρισες τὴν χάριν τοῦ
 Θεοῦ ὁποῦ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς καὶ βλασφημᾶς λέ-

15 γων “ὀλίγα ἐκοπίασαν οἱ ἅγιοι”. Ἀμή ἐκεῖνοι ὅπου
 ἔγραψαν τοὺς βίους // αὐτῶν ἐπρόσθεσαν τὰ περισ- σ. 72
 σότερα ἔτζι ματαίως; Καὶ νομίζεις ὅτι ἡ χάρις τῶν
 θαυμάτων εἶναι ψευδής; Παῦσον ἀπὸ τοὺς τοιού-
 20 τους λογισμούς, οἱ ὅποιοι εἶναι ἀπὸ τὸν διάβολον,
 διὰ νὰ μὴν σὲ ἀστραποκαύσῃ ὁ Θεός. Ὅτι οἱ ἅγιοι
 ἀφιερῶσαντες τοῦ λόγου τοὺς τελείως εἰς τὸν Θεόν,
 ὅλα τοὺς τὰ νοήματα καὶ τὰ ἔργα εἰς ὅλην τοὺς
 τὴν ζωὴν διὰ τὸν Θεὸν καὶ πρὸς εὐαρέστησιν Θεοῦ
 ἐγίνοντο. Εἶπέ μοι, ποῖος δύναται νὰ συγγράψῃ τὸν
 25 βίον τοῦ καθ’ ἐνὸς ἁγίου καθὼς εἶναι τῇ ἀληθείᾳ;
 Οὐδεὶς. Ἀλλὰ σχεδιάζουσι κάποια ὀλίγα εἰς σημεῖον
 καὶ ὀλίγα τινὰ ἀπὸ τὸ ἄπειρον πλῆθος, εἰς μαρ-
 τύρησιν τῶν ἁγίων. Τὸ ὅμοιον νομίζε καὶ ἡ χάρις
 τοῦ Θεοῦ νὰ δίδεται πλουσίως εἰς τοὺς ἁγίους.
 καὶ ὄχι ὅσῃν βλέπομεν. Ἀλλὰ κατὰ πολλὰ πλουσία
 30 καὶ ἀκατάλειπτος καὶ ἀχώρητος, ὅπου ὑπερβαίνει
 κάθε νοῦν καὶ διάνοιαν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ λοιπὸν
 ἀνίσως καὶ θέλεις νὰ εἶσαι ἀληθῆς σοφός, ἀπόβαλε
 καὶ καταφρόνησον τὴν μωρολογίαν τῶν Ἑλλήνων,
 καὶ σχόλασον, ἤγγουν ἐπιμελήθητι, καθὼς λέγει ὁ
 35 Δαβίδ, διὰ νὰ γνωρίσῃς τὸν Θεόν, // ὅπως μὲ τὴν σ. 73
 πνευματικὴν γνῶσιν καὶ ἀσχολίαν νὰ φιλιωθῆς μὲ
 τὸν Θεὸν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ δύναμίν σου,
 καὶ τότε θέλεις γνωρίσει τὴν χάριν τοῦ Παναγίου
 Πνεύματος, καὶ τὰ θεῖα καὶ ἀκατάληπτα θαυμάσια
 40 τοῦ Θεοῦ. Καὶ τότε θέλεις θαυμάσει καὶ θέλεις κα-
 τηγορήσει τὸν ἑαυτὸν σου, ὅταν γνωρίσεις πόση σκό-
 τωσις εὐρίσκεται εἰς τοῦ λόγου σου. Ὅτι χωρὶς τὴν
 λαμπρότητα τοῦ φωτὸς τὸ σκότος δὲν φανεροῦται.
 Τὸ λοιπὸν ἔμπα εἰς φῶς ἡσυχίας καὶ προσευχῆς,
 45 καὶ τότε θέλεις ἐγνωρίσει καὶ ἰδῆς τὴν χάριν καὶ
 δύναμιν τῶν ἁγίων, καὶ τότε θέλεις ποθήσῃ νὰ τὴν
 ἀπολαύσῃς κι ἐσύ».

50 Ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος ἐγένετο σύντρομος καὶ
 ἔμφοβος, ὅτι ἐφανέρωσε τοὺς κρυφούς του λογι-
 σμούς. Ὅθεν πολλὰ ὠφεληθεὶς, ἐδιόρθωσε τὰ βλά-
 σφημά του νοήματα καὶ ἐδιόρθωνε καὶ ἄλλους μὲ
 τὴν σοφίαν τοῦ Ὁσίου, ὅσους ἔβλεπε τοιούτης λο-
 γῆς βλασφημοῦντας εἰς τοὺς ἁγίους ἀφρόνως. Ὑπέ-
 55 στρεψε δὲ εἰς τὴν ἁγίαν Λαύραν καὶ ἀνήγγειλε διὰ
 ταῦτα καὶ περὶ τοῦ Ὁσίου, τῷ ἄββᾶ Ἰγνατίῳ τῷ
 ἡσυχαστῇ, μαρτυ // ρῶν αὐτὸν ἐπίγειον ἄγγελον καὶ σ. 74
 οὐράνιον ἄνθρωπον, δοξάζων τὸν Θεὸν ὑμνολογῶν
 καὶ τὸν Ὅσιον ἐν τοῖς θαυμαστοῖς αὐτοῦ λόγοις καὶ
 διδάγμασιν.

28. Κι ἐγὼ δὲν θέλω κρύψη ἐκεῖνο ὅπου ἰδῶν
 ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι εἰς τὸν Ἅγιον. Φίλος κι ἐγὼ καὶ
 γνώριμος γενόμενος τοῦ Ἁγίου, καὶ ἐλθὼν μίαν φο-
 ρὰν ἀπὸ τὸ Βατοπαίδι μαζί μὲ ἄλλον τινάν, δὲν
 5 εὔρηκα τὸν Ἅγιον εἰς τὴν καλύβην του. Καὶ στο-
 χασθεὶς τριγύρου εἰς τὴν καλύβαν μήπως καὶ τὸν
 εὔρω, δὲν τὸν ἠῦρον. Ὅθεν ἐλυπούμουν πολλὰ
 καὶ ἤθελα νὰ ἰδῶ τὸν ποθούμενόν μοι. Μικρὸν
 δὲ ὀπισθεν ἀναχωρήσας ἐστοχαζόμεν μὲ μεγάλην
 10 προσοχὴν μήπως καὶ τὸν ἰδῶ. Καὶ ἐκεῖ μόνον βλέ-
 πω τὸν Ἅγιον εἰς τὴν γούρναν τοῦ ἀγελαρίου ὅπου
 κατεβάζει ἐκεῖ νερὸν ὡς μίλια δύο μακρὰ. Ἐκεῖ
 ὅπου ἐστεκόμην καὶ ἔβλεπον (εἶναι δὲ τὸ μεταξὺ
 15 τούτων δύσβατον καὶ πετρῶδες, καὶ διὰ τοῦτο δὲν
 ἔχει δρόμον κατ’ εὐθείαν), ἐκεῖ λοιπὸν ἰστάμενος
 καὶ βλέπων, εἶδον ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι, τὸν Ἅγιον πε-
 τόμενον ἄνωθεν τῶν πετρῶν καὶ τοῦ δάσους ὡσὰν
 20 ὑπόπτε // ρον ἀετόν, καὶ ἤρχετο πρὸς τοῦ λόγου σ. 75
 μου. Καὶ καθὼς τὸν εἶδον ἐτρόμαξα καὶ ἐξέστην
 εἰς τὸ παράδοξον θαῦμα, καὶ ἔκραξα τὸ “Μέγας
 εἶ Κύριε”, καὶ ἐτραβήχθηκα ὀλίγον ὀπίσω ἀπὸ τὸν
 φόβον μου. Καὶ ὡς ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἔφθασε καὶ ὁ

Ἅγιος εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐστεκόμην ἐγώ, φάλλων
 25 τοιαῦτα, τὰ ὅποια ἐγώ δὲν τὰ ἐκατάλαβα ἀπὸ τὸ
 θαῦμα μου. Καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του, συχνῶς
 μὲ ἐρώτα λέγων· «Πόσῃν ὥραν ἔχεις ὅπου στέκει
 αὐτοῦ»; Πιάνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι, ἐμβήκαμεν εἰς
 τὴν καλύβαν του, καὶ διδάξας με καὶ νουθετήσας
 30 πολλὰ μὲ εἶπε καὶ τοῦτο· «Στοχάσου μὴν εἰπῆς τινα
 ἐκεῖνο ὅπου εἶδες ἕως ὅπου ζῶ. Σὺ δὲ μέλλεις νὰ
 γένῃς ἡγούμενος καὶ μητροπολίτης Μοραχριδῶν
 καὶ μέλλεις νὰ πάθῃς πολλά, καὶ ὑπόμεινον μιμού-
 35 μενος τὸν ἐπὶ ξύλου σταυρωθέντα Δεσπότην ἡμῶν
 Ἰησοῦν Χριστόν. Ὅτι αὐτὸς θέλει σοῦ γένη βοηθὸς
 εἰς τοὺς πειρασμούς σου, καὶ στέφανος ἐν τῇ δόξῃ
 Του καὶ χαίρει ὅταν εὕρισκεσαι εἰς πειρασμούς, ὅτι
 θέλουν λογαριασθῆ εἰς τὸν Θεὸν ὡσὰν μαρτύρι-
 40 ον». Τὰ ὅποια καὶ ἀκολούθησαν, καθὼς τὰ εἶπεν ὁ
 Ἅγιος. //

σ. 76

29. Πάλιν ἄλλοι μοναχοὶ ἀπὸ τὴν εὐαγεστάτην
 μονὴν τοῦ Ἀλυπίου, ἐλθόντες εἰς τὸν Ἅγιον. Ὁ δὲ
 Ἅγιος εἶπεν αὐτοῖς· «Σήμερον εἰς τὸ μοναστήρι σας
 5 φάλλουσιν ὅλοι τὸ “Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ” καὶ
 διὰ τοῦτο φάλλετε καὶ ἐσεῖς». Καὶ σταθεὶς μαζί με
 αὐτούς, ἔφαλλον ὅλον τὸ “Μακάριοι οἱ ἄμωμοι”²⁹. Οἱ
 δὲ μοναχοὶ σημειώσαντες τὴν ὥραν ὅταν ἐγύρισαν
 εἰς τὸ μοναστήριόν τους, εὔρον ὅτι ἐκείνην τὴν ὥραν
 10 ἔφαλλον τὸ λείψανον τοῦ ἀποθανόντος κυρ Ἰωσήφ
 τοῦ Γραμματικοῦ καὶ λογίου καὶ ἐναρέτου.

Καὶ τοῦτο ὅπου εἶδον δὲν θέλω τὸ σιωπήσῃ.
 Ἐνας μοναχὸς Λαυριώτης, Ἰάκωβος ὀνομαζόμενος,
 ἐλθὼν ἐπαρακάλει τὸν Ἅγιον διὰ νὰ τοῦ κάμη
 15 γράμμα ζητήσεως διὰ τὴν σκλαβίαν τοῦ ἀδελφοῦ
 του. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος, ἐσιώπησε μικρὸν καὶ

29. Ψαλμ. 118, 1.

ἀποκριθεὶς μετὰ πολλῆς τῆς αὐστηρότητος, πρὸς
 τὸν ἀδελφὸν του εἶπε· «Πήγαινε εὐβγαλε τὰ ἐξῆντα
 φλωρία ὅπου ἔχεις μέσα εἰς τὸν τοῖχον τοῦ πύργου
 καὶ δῶσε διὰ τὴν ἐλευθερίαν σου. Καὶ ἄς μὴν εἶσαι
 20 πλεονέκτης καὶ ψεύτης, διὰ νὰ μὴν δουλεύσης πάλιν
 τὴν σκλαβίαν». Καὶ τοῦτο ἀκούσαντες ὁμολόγησαν
 καὶ ἔλαβον συγχώρησιν // διὰ τὸ ἀμάρτημά τους. σ. 77

Πάλιν ἄλλην φορὰν ἦλθεν ἕνας κοσμικὸς καὶ πε-
 25 σὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου ἔλεγε μετὰ δακρύων·
 «Βοήθησόν με Ἅγιε τοῦ Θεοῦ ὅτι μὲ ἀφόρισεν ἕνας
 ἱερεὺς, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε, καὶ δὲν ἤξεύρω τί νὰ γένω
 ὁ ἄθλιος». Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος, σπλαγχμισθεὶς
 εἶπε· «Πήγαινε εἰς τὸν ἅγιον μητροπολίτην Βερόροιας
 30 κύρ Διονύσιον, ὅστις ἐξουσίαζε τὸν ἱερέα, διὰ νὰ σὲ
 συγχωρήσῃ, καθὼς ὀρίζουν οἱ θεῖοι νόμοι». Ὅθεν
 ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τὴν συγχώρησιν. Ἐκεῖ τότε παρῶν
 ἦτον καὶ ἄλλος ἕνας μοναχός, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπεν
 ὁ Ἅγιος· «Πήγαινε κι ἐσὺ εἰς τὸν παπᾶ Ἰωάννην
 35 νὰ σὲ συγχωρήσῃ πριχοῦ ἀποθάνῃ, ὅτι σὲ ἔχει ἀφο-
 ρισμένον, ἀφ’ οὗ τὸν ἐκτύπησες μετὰ ὕβρεως τὸ
 ῥάπισμα». Ὁ δὲ μοναχὸς θαυμάσας πῶς ἐφανέρωσε
 τὸ κρυπτὸν τοῦ μυστήριον, καὶ πορευθεὶς κι αὐτὸς
 μαζί με τὸν κοσμικὸν εἰς τὴν Βερόροιαν, ἔλαβε τὴν
 40 συγχώρησιν.

Καὶ πάλι μία φορὰ, ἐλθὼν ἕνας νέος κοσμικὸς
 εἰς τὸν Ἅγιον, τοῦτον ἰδὼν εἶπε· «Ἰωάννη, μέλλεις
 νὰ γένῃς μοναχός, καὶ εὐθύς, καὶ ἡγούμενος». Τὸ
 ὁποῖον καὶ ἔγινε.

30. Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Τραϊάνου // πόλεως ἐρχό- σ. 78
 μενος μαζί με τὸν μαθητὴν του εἰς τὸν Ἅγιον,
 ἦλθον εἰς ἕναν λάκκον ἐν τῷ μέσῳ τῆς στρατάς.
 Καὶ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς ἦν ὀλιγογένης, ὁ δὲ μαθητὴς
 5 του ἐπλούτει ἐν ταύτῃ. Συμβούλιον δὲ λαβόντες,
 ἐπῆρεν ὁ ἀρχιερεὺς τὸν μανδύαν τοῦ μαθητοῦ του

καὶ τὸν ἐφόρεσε, καὶ τὸν ἐδικὸν του τὸν ἔδωκε τοῦ μαθητοῦ του καὶ τὸν ἐφόρεσεν, θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὸν Ἅγιον. Καὶ λοιπὸν πλησιάσαντες, ἔτρεξε πρῶτα ὁ ἀρχιερεὺς ὡσὰν ὑποτακτικὸς τάχα, καὶ λέγει τοῦ Ὁσίου· «Ἴδου ὁποῦ ἔρχεται ὁ ἀρχιερεὺς Τραϊανουπόλεως νὰ σ' ἰδῇ, καὶ σὲ κάμνη μετάνοιαν. Κι ἐγὼ ὑποτακτικὸς του καὶ εὐλόγησόν με». Καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν· «Ἐσὺ εἶσαι ὁ ἀρχιερεὺς καὶ εὐλόγησόν με». Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀνταποκριθεὶς εἶπε· «Ἐγὼ σοὶ εἶπα, ὁ ἀρχιερεὺς στέκει ἔξω, ὅστις φορεῖ καὶ τὰ ἀρχιερατικὰ σημεῖα, καὶ ἂν ὀρίζῃς νὰ ἔλθῃ». Τότε πάλιν εἶπεν ὁ Ἅγιος· «Σὺ εἶσαι ὁ ἀρχιερεὺς καὶ εὐλόγησόν με. Καὶ μὴ μὲ λέγῃς τὰς κλεψίας σου, ὅτι ἐκεῖ ἤμουν ἐπάνωθεν τοῦ λάκκου, ὁποῦ ἐκάμνετε τὴν κλεψίαν, καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔβαλε μετάνοιαν ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ εὐλόγησε τὸν Ἅγιον καὶ ἠσπάσατο αὐτόν. Καὶ ἀπὸ τότε ἐθαύμαζε καὶ ἐπαί // νει αὐτὸν σ. 79

30 Α. Παρέβαλεν ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ ἀπὸ τῆς ἀγίας Λαύρας πρὸς τὸν μέγαν ποτέ, εὐρών αὐτὸν ἔξωθεν τῆς καλύβης· «Τίς εἶ ὁ ἐλθών;», ἀπεκρίνατο ὁ ἅγιος πρὸς αὐτόν, «καὶ οὐκ εἰσῆλθες πρῶτ' ἀλλὰ πρὸς ἐσπέραν;». Ἦν γὰρ πρῶτ' τότε ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Ἀποκριθεὶς ὁ ἀββᾶ Δανιὴλ εἶπε· «Πρῶτ' ἐστὶ πάτερ. Νῦν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος». Ἀπὸ τούτου ἐγνώρισαν οἱ πατέρες, ὅτι καὶ τὰς νύκτας ὡς ἡμέρας διεβίβαζε, καθὼς γέγραπται “Φῶς δικαίους διαπαντός· οἱ γὰρ ἅγιοι ἐν σοὶ φωτισθέντες καταλάμπουσιν ὡς φωστῆρες”.

30 Β. Ἦλθε τις μοναχὸς ὀνόματι Ματθαῖος ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ εἶπεν ἡμῖν ὅτι ἦλθα μὲ κοσμικοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν ὄσιον Μάξιμον, καὶ ποτε μὴ εἰδὼς ἡμᾶς εἶπεν· «Ἐδῶ καὶ οἱ πολῖται οἱ Ἀγιορωμανῖται». Καὶ εἶπε καὶ τὰ ὀνόματα ἡμῶν. Καὶ πάλιν εἶπε·

«Καὶ σὺ κὺρ Μοδινὲ ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἠβούλου σου νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ ἰδῇς. Καὶ ἰδοὺ ἐπλήρωσας τὸ σὸν καταθύμιον». Καὶ ὁ Μοδινὸς εἶπεν· «Ἀληθῶς, ναὶ πάτερ μου, ἀλήθειαν εἶπεν ἡ σὴ ἀγιωσύνη».

30 Γ. Μηνᾶς ἱερεὺς καὶ ἡγούμενος τοῦ Ἄλυπίου, εἶπεν· «Ἐγὼ καὶ ὁ μαθητῆς τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν // Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὁ ἱερομόναχος σ. 80
Γρηγόριος, ἐπήγαμεν εἰς τὸν ἅγιον Μάξιμον τὸν Καυσοκαλύβη. Ἡύραμεν δὲ ἐκεῖ καὶ δύο ἄρχοντας κοσμικοὺς. Καὶ εἶπε πρὸς με ὁ Ὁσιος· “Λέγε μας ἀπὸ τῶν θαυμάτων τοῦ Θεσσαλονίκης”. Ἐμοῦ ἀντιλέγοντος, “Δὲν ἤξεύρω”, καὶ πάλιν εἶπε· “Εἰπέ, λέγε, εἰπέ!”. Ἐγὼ δὲ ἀντέλεγα· “Οὐ γινώσκω”. Ἦτον δὲ εἰς τὸν κόλπον μου τόμος γεγραμμένος περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Θεσσαλονίκης. Καὶ τότε μόλις ἔδειξα αὐτὸν λέγων· “Ἐδῶ πού εἰσι γεγραμμένα”. Καὶ εἶπεν ὁ Ὁσιος· “Ταῦτα σοὶ λέγω ἂ λέγεις καὶ ἀντιλέγεις”. Ἡμεῖς δὲ οἱ παρατυχόντες, ἐξέστημεν θαυμάζοντες τὴν προόρασιν τοῦ Ἁγίου, καὶ τῷ Θεῷ μεγαλῶς ἐδοξάσαμεν».

30 Δ. Μακάριός τις ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν ἀγίαν Λαύραν ὅστις ὀνομάζετο Χαμνός, ἐδιηγήθη λέγων ὅτι εἰς καιρὸν χειμῶνος ἐβουλήθηκα νὰ πηγαίνω εἰς τὸν Ὁσιον καὶ ἔκαμα φαγητὸν καὶ ἐπήρα καὶ ἄλλον ἀδελφὸν καὶ ἐπήγαμεν. Καὶ κρούσαντες τὴν θύρα δὲν ἀπεκρίθη. Ἦν γὰρ ἀπὸ τὴν φύχραν καὶ λαβῶν πλοκωτὴν τὴν ὁποίαν εἶχε καμωμένην ἀπὸ καλάμων, ἐσκεπάστη καὶ ὑπνωσε. Λοιπὸν ὡς εἶδα ὅτι δὲν ἀποκρίνατο, ἐνόμισα ὅτι // ἀπὸ τῆς ψυχρότητος σ. 81
ἐζάρωσε καὶ κοιμᾶται. Καὶ ἐμπῆκα μέσα εἰς τὴν καλύβα καὶ βλέπω τὸν Ὁσιον ὅτι ὑπνοῖ, σκεπασμένος μὲ χρυσὸν πάπλωμα. Καὶ ἔλαμπεν ἡ καλύβα, ὡς ἐνόμισα ἀπὸ τὸ πάπλωμα. Καὶ τοῦτο ἰδὼν ἐθαύμασα καὶ εὐγῆκα καὶ ἀνήγγειλα τῷ ἀδελφῷ ὁποῦ ἦτον

15 μαζί μου. Καὶ πλησιάσας ἐκεῖνος, εἶδεν ὁμοίως. Καὶ
εἶπομεν καὶ οἱ δύο, ὅτι τοῦ τὸ ἔστειλέ τινας ἄρχοντας
ἀπὸ τοὺς μεγιστάνους. Καὶ πάλιν κρούσαντες, ἠγέρ-
θη καὶ ἐλάλησε καὶ εἰσῆλθομεν. Καὶ βαλόντες με-
20 τάνοιαν ἐκαθίσασαμεν, καὶ ὁμιλήσαντες ἐγεύθημεν.
Καὶ μετὰ τὸ φαγητόν, ἠρώτησα τὸν Ὁσιον· «Τίς
σὲ ἔστειλε πάτερ τέτοιοι πάπλωμα;». Καὶ ὁ Ἅγιος
ἀπεκρίθη· «Δὲν ἤξεύρω τί λέγεις». Κι ἐγὼ εἶπα·
«Ὑφάπλωμα εἶδαμεν χρυσοῦν καὶ ἀπὸ τὴν λαμπρό-
τητα ὅπου εἶχεν ἔλαμπεν ὅλον τὸ κελλίον». Καὶ ὁ
25 Ἅγιος χαμογελάσας λέγει μου· «Τρέμοντας ἀπὸ τὸ
κρῦο ἐσκεπάστηκα τὴν πλοκωτὴν ἀπὸ τὰ καλάμια,
καὶ συνέσφιξε τὰ παλαιόρασά μου, καὶ ἐξεστάθηκα
καὶ ἀποκοιμήθηκα, ὅτι αὐτὴν τὴν νύκταν ἀπὸ τὴν
ψύχραν δὲν ἐκοιμήθη». Καὶ λαβόντες εὐχὴν ἀπὸ
30 τοῦ Ἁγίου, ὡς ἠκούσαμεν ταῦτα // θαυμάζοντες, καὶ σ. 82
δοξάζοντες τὸν Θεὸν τὸν ποιῶντα θαυμαστὰ μυ-
στήρια, πῶς τοὺς Αὐτὸν δουλεύοντας σκέπει καὶ
διαφυλάττει ἀπὸ ψυχρότητος καὶ παντὸς κακοῦ.

30 Ε. Καὶ ἄλλος τις Δαμιανὸς μοναχὸς ἀμπελικός,
ἐκ συνεργείας τοῦ πονηροῦ εἶχεν ἀπιστίαν εἰς τὸν
Ἅγιον, τόσον, ὅπου μῆτε διὰ ὀρθόδοξον χριστιανὸν
δὲν τὸν ἐνόμιζεν. Θέλοντας οὖν ὁ πάντας ἀνθρώπους
5 θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν,
ἵνα καὶ ὁ ἀδελφὸς διορθωθῆ καὶ τὸν Ἅγιον δοξάσῃ,
τί ποιεῖ; Παίρνοντας ὁ Δαμιανὸς τὴν Κυριακὴν, κατὰ
τὴν συνήθειαν, τὴν διακονίαν τῆς ἐβδομάδος ἀπὸ
τὸ μοναστήριον, ἐπῆγεν εἰς τὸ ἀμπέλι ὅπου ἐκαλ-
10 λιέργει, καὶ διακονηθεὶς τὸ βράδυ, ἐκοιμήθη. Καὶ εἰς
τὸν ὄρθρον σηκωθεὶς διὰ νὰ κάμῃ τὸν κανόνα του,
ἐπείνασε τόσον πολλὰ ὥστε ὅπου ἐδύνατο νὰ σταθῆ.
Καὶ καθίσας ἐθαύμαζε, τί ἐστὶ τοῦτο. Τότε ἀνάπτει
15 φωτίαν καὶ παίρνει κρομμύδια καὶ τὰ κόφτει φιλού-
τζικα καὶ βάνει τα εἰς τὸ τζουκάλι μαζί με ἔλαιον

καὶ νερὸν καὶ βράζει τα. Καὶ λαβὼν ὅσους ἄρτους
εἶχε ξηρούς, τοὺς ἔβαλεν εἰς ἓνα μέγαν πίνακι, καὶ
ἔβαλεν ἀπάνου τὴν σύβρασιν καὶ σκεπάζο // ντὰς σ. 83
το ἐκαρτέρει νὰ φέξῃ ἡ ἡμέρα. Λοιπὸν ἀναγκασθεὶς
20 ἀπὸ τὴν πολλὴν πείναν δὲν ἐκαρτέρησεν πλέον,
ἀλλ' ἄρχισε νὰ τρώγῃ. Καὶ φαγὼν μίαν χουλιαριὰν
μετὰ βίας πολλῆς, τὴν ἐκατάπιεν, ὅσον μόνον ὅπου
τὸ ἐγεύθη σχεδὸν εἰπεῖν, καὶ πλέον δὲν ἐδύνατο
νὰ φάγῃ ἄλλο. Καὶ καθίσας ἐθαύμαζεν ἐν ἑαυτῷ,
25 τάχα τί νὰ εἶναι τοῦτο. Τότε σκεπάζει τὸ πινάκι-
ον λέγοντας, σήμερον ἔχω νὰ σκάψω εἰς τὸ ἀμπέλι
ὥστε νὰ μὲ κάμῃ ὄρεξῃ νὰ φάγω. Ὡς δὲ ἄρχισε νὰ
φέγγῃ ἡ ἡμέρα, ἔκρουσέ τις ἔξωθεν τοῦ κελλίου, καὶ
αὐτὸς τοῦ λέγει· «Ὅποιος κι ἂν εἶσαι, ἔλα μέσα».·
30 Καὶ ἐρχόμενος βλέπει, καὶ εἶναι ὁ Ὁσιος, καὶ λέγει
του· «Πολλὰ ἐτάχυνας Πάτερ;». Καὶ ὁ Ἅγιος λέγει·
«Φέρε τὸ φαγὶ ὅπου ἔκαμες διὰ νὰ φάγω, ὅτι ἔχω
ὀκτὼ ἡμέρας νηστικός, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἤλθε τινας
νὰ μὲ φέρῃ τίποτας» (ὅτι εἶχε συνήθειαν καὶ δὲν
35 ἐκρατοῦσε τίποτες ποτέ εἰς τὴν καλύβαν του, μῆτε
φωμί, μῆτε ἄλλον φαγητόν). Καὶ καθίσας μετὰ τοῦ
Ὁσίου ἔφαγε καὶ εὐφράνθη καὶ ἠγαλλιόσθη καὶ
σώματι καὶ πνεύματι. Καὶ μετὰ τοῦ ἀρίστου, πάλιν
ἔβαλε μετάνοιαν καὶ ἐξομολογήσατο πῶς τὸν
40 ἐκατηγόρει καὶ τὸν ἐμέμφετο. Καὶ λαβὼν // συγχώ- σ. 84
ρησιν παρ' αὐτοῦ, ἀπῆλθεν ὁ Ὁσιος εἰς τὴν καλύ-
βαν του. Καὶ ἀπὸ τότες ἔλαβε πληροφορία πίστεως
εἰς τὸν Ὁσιον καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Αὐτοῦ
θεράποντα.

31. Ἐλεγε δὲ καὶ τοῦτο ὁ Ἅγιος [διὰ] τὸν ὄσιον
καὶ θεοφόρον Νήφωνα τὸν Ἀθωνίτην, ὅτι ἐπάνωθεν
τῆς καλύβης του ἦτον σπήλαιον μικρὸν εἰς τὸ ὅποιον
ἐμβῆκε μέσα μίαν ἡμέραν καὶ ἐκοιμήθη, ἔπειτα ἐση-
5 κώθη καὶ ἐκάθησε καὶ βλέπει μίαν γυναῖκα στολι-

σμένην ἐμπρὸς εἰς τὸ σπήλαιον. Ἐγνωρίσας δὲ τὴν μηχανὴν τοῦ παμπονήρου δαίμονος, ἔκαμε τρεῖς φοραῖς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἔγινεν ἄφαντος. Καὶ πάλιν ἔλεγε, ἀπὸ τότε περνῶντας ὀλίγαις ἡμέραις ἦλθεν ἓνας μοναχὸς ἡμέρα Δευτέρα. Καὶ ἐκάθησεν ἐμπροσθεν τοῦ σπηλαίου. Τὸν ὁποῖον δὲν τὸν εἶδα καμμίαν φορὰν. Ἦτο δὲ κατάξηρος ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν. Καὶ τὴν Τρίτην τὸ ταχὺ ἦλθεν εἰς τοῦ λόγου μου καὶ συνομιλήσαμεν. Καὶ μὴ ἔχοντες φωμί, οὔτε ἄλλο τίποτες νὰ φιλευθοῦμεν, εὐγῆκε καὶ ἐκάθητο ἄνωθεν τοῦ σπηλαίου ἕως τὴν Πέμπτην πουρνόν. Καὶ πάλιν ἦλθε καὶ συνομιλήσαμεν, καὶ πάλιν ἀνέβη καὶ ἐκάθητο ἕως τὸ // Σάββατον πουρνόν. σ. 85

Τότε εὐγῆκα κι ἐγὼ διὰ νὰ εὔρω τίποτα σωματικὴν παράκλησιν καὶ πλέον δὲν τὸν εἶδα. Ποιήσας δὲ εἰς τὸ εἰρημένον σπήλαιον ὁ Ἅγιος κοντὰ εἰς τὴν Παναγίαν χρόνους δεκατέσσαρους ἐσηκώθη ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἦλθε κοντὰ εἰς τὴν ἀγίαν Λαύραν ἕως ὅπου ἤκούοντο τὰ πνευματικὰ ὄργανα ἤγουν τὰ σήμανδρα τοῦ μοναστηρίου καὶ ποιήσας μικρὰν καλύβαν ἐκάθησεν ἐκεῖ ἕως ὅπου ἀναπαύθη ἐν Κυρίῳ.

Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου, καὶ προφητεῖαι αἱ ὁποῖαι ἄδονται ἀπὸ πολλούς, τὰ ὁποῖα τὰ ἤκουσα καὶ ἐγὼ, φανερώσαντες αὐτὰ εἰς τοῦ λόγου μου καὶ ἄλλοι Πατέρες, ὃ τε Γρηγόριος ὁ ἀπὸ τῆς Πέτρας Σίμωνος τοῦ μυροβλύτου· δηλαδὴ ὁ Σιμοπετρίτης καὶ Ματθαῖος μοναχὸς καὶ ἄλλος Ματθαῖος ἱερομόναχος καὶ ἄλλοι [πολλοί]. Πλήν, τίς δύναται νὰ διηγηθῆ τὰ χαρίσματα τῆς προφητείας του, τὰ ὁποῖα ἐπλήθυνον ὡσὰν τὸν ἄμμον τῆς θαλάσσης, εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην; Ὅτι ἀνίσως καὶ θελήσωμεν νὰ τὰ γράψωμεν ὅλα, κοντὰ ὅπου εἶναι ἀδύνατον, δὲν θέλει μᾶς φθάσει ὁ καιρὸς τῆς ζωῆς μας. Ἀλλὰ τόσα μόνον προ // λαβόντες εἰς μαρτυ- σ. 86

40 ρίαν συνεγράψαμεν, ὡσὰν νὰ πάρη τινὰς ἓνα ποτήριον νερὸν ἀπὸ τὸ πέλαγος τῶν θαυμάτων του, διὰ τὸ μάκρος τοῦ λόγου, διὰ νὰ ἰδοῦμεν καὶ νὰ καταλάβωμεν, πῶς καὶ τώρα δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς δοξάζοντας Αὐτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας.

32. Διὰ τοῦτο καὶ ὀλίγα τινὰ θέλομεν εἰπῆ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν του, μὲ τὴν ὁποῖαν διδάσκων ἐφώτιζε πάντας ἐν πνεύματι. Ἐκ τοιούτης λογῆς θέλομεν διηγηθῆ τὴν τελευτὴν του, καὶ θέλομεν δώσει τέλος εἰς τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον. Τὸ λοιπόν, ἐτοιμάσατε τὸν νοῦν σας, τὴν ἀκοὴν καὶ διάνοιαν σας, διὰ νὰ ἀκούσετε ὅσα καὶ οὗτος ἐδίδασκε πάντας, ὁδηγῶν αὐτοὺς πρὸς φωτισμὸν οὐράνιον, καὶ τοὺς ἀνέβαζε εἰς τὴν ἀληθινὴν γνῶσιν τοῦ Πνεύματος.

40 Καὶ γὰρ νουθετῶν ἔλεγε· «Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ φυλάττη τὸ κατ' εἰκόνα ἀλώβητον καὶ ἄβλαβον ἀπὸ τὰς μηχανὰς τοῦ πολεμίου δαίμονος, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀλαζονεία καὶ ἔπαρσις, ὑπερηφανία καὶ οἷησις, πλάνη καὶ πονηρία, ἀπανθρωπία καὶ ἀθεΐα, ἀσέλγεια καὶ ἀσέβεια, μῖσος καὶ ἀφοβία, ψεῦδος καὶ // βλασφημία καὶ ὄλον πλῆθος τῶν κα- σ. 87

15 κῶν ἢ ἐναντία δύναμις, ἢ ὁποῖα λαβοῦσα ἀρχὴν ἀπὸ τὴν πτώσιν τοῦ πρώτου Ἀδάμ, δοκιμάζει πάντοτε νὰ ἐμβαίνει εἰς τὴν φύσιν μας, νὰ τὴν μολύνῃ, καὶ μᾶς πολεμεῖ ὅλους καθεκάστην διὰ νὰ ἀχρειώσῃ εἰς ὅλους τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἐξάίρετον, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐλθὼν καὶ σαρκωθεὶς καὶ ἀναπλάσας τοῦτο μὲ τὸ θεῖον βάπτισμα ἔδωκε νόμον σωτήριον, νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, καὶ νὰ κάνωμεν ἐκεῖνα τὰ σωτηριώδη ὅπου αὐτὸς μᾶς παραγγέλλει, τὰ ὁποῖα εἶναι: ἀγάπη, πίστις, καὶ πόθος εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὁ ἀγιασμοὸς τοῦ σώματος, ἀγάπη ἀληθῆς πρὸς τὸν πλησίον, ταπεινώσις,

30 ἀλήθεια, εἰρήνη, μακροθυμία, ἀγαθότης, συμπάθεια, ἐλεημοσύνη, καταφρόνησις ὄλων τῶν ματαίων καὶ πονηρῶν, καὶ ἡ ἄρνησις τῶν ψυχοφθόρων παθῶν καὶ νὰ ἔχωμεν φόβον Θεοῦ καὶ νὰ ὑπομείνωμεν τὰ συμβαίνοντα λυπηρά, καὶ τοὺς πειρασμοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Χρεωστοῦμε λοι // πὸν σ. 88
 35 ὄλοι ἡμεῖς νὰ ἐνθυμούμεθα τὰς ὑποσχέσεις ὅπου ἐκάμαμεν εἰς τὸ θεῖον καὶ ἅγιον βάπτισμα καὶ εἰς ποῖον ἐβαπτίσθημεν καὶ πιστεύομεν καὶ οὕτως νὰ περνώμεν τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὡσὰν υἱοὶ Θεοῦ παντοκράτορος, ἀκολουθοῦντες εἰς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ καταπτύωμεν καὶ νὰ ἀποβάλλωμεν τὸν πονηρὸν διάβολον καὶ ὅλα του τὰ ἔργα καὶ ὅλην του τὴν παράταξιν, διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ Κύριος καὶ νὰ κατοικήσῃ καὶ νὰ ἐμπεριπατήσῃ εἰς τοῦ λόγου μας καὶ μαζί με
 40 τὸ κατ' εἰκόνα νὰ μᾶς κάμῃ καὶ Θεοὺς κατὰ χάριν. Βλέπετε εἰς τὸν οὐράνιον βασιλέα. Βλέπετε εἰς τὰ ἀποκείμενα ἀγαθὰ τὰ αἰώνια τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Σπουδάσατε νὰ λάβετε τὴν οὐράνιον βασιλείαν, ὡσὰν ὄλοι οἱ ἅγιοι, διὰ νὰ ἀγάλλεσθε μαζί με ἐκείνους αἰωνίως. Ποία ὠφέλεια εἶναι εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὰ πονηρὰ καὶ μάταια, τὰ ὅποια ἀφανίζονται καὶ κολάζονται καὶ ἡμᾶς; Βλέπετε ὧ ἄνθρωποι εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀνθρώπων καὶ καταλάβετε τὴν ματαιότητα τοῦ πλούτου καὶ ματαιίας δόξης. Ποῦ εἶναι εἰς τοὺς τάφους ἡ δόξα, ἡ εὐγένεια, ὁ πλοῦτος; Ἐξω μόνον // σ. 89
 50 κόκκαλα γυμνὰ καὶ αὐτὰ χωσμένα εἰς κονιορτὸν βρωμερόν. Ἐνθυμεῖσθε παρακαλῶ τὴν αἰώνιον κόλασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ κολάζονται κάθε ἕνας κατὰ τὸ ἀμάρτημά του καθὼς εἶναι γεγραμμένον. Ἐνθυμεῖσθε τὸν κριτὴν καὶ Θεὸν ἡμῶν ὅπου μέλλει νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ κρίνῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅστις καὶ θέλει ἀποδώσει

καθένας κατὰ τὰ ἔργα του³⁰. Θρηνήσατε πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἐκεῖνος ὁ ἀπαραμύθητος κλαυθμὸς καὶ θρήνος ὁ αἰώνιος. Σπουδάσατε ἕως ὅπου ἔχετε καιρὸν, διὰ νὰ μὴν μᾶς εὕρῃ ὁ θάνατος εἰς ἁμαρτίας καὶ ὑπάγωμεν εἰς τὴν γέεναν τοῦ πυρὸς τῆς αἰωνίου κολάσεως. Σπουδάσατε οἱ ἁμαρτωλοὶ νὰ λάβετε τὴν συγχώρησιν μετὰ τὴν μετάνοιαν πριχοῦ νὰ ἔλθῃ τὸ τέλος, διὰ νὰ εὕρητε ἔλεος καὶ φιλανθρωπίαν Θεοῦ, καθὼς ἐγὼ παρακαλῶ, καὶ νὰ ἀπολαύσητε βασιλείαν οὐράνιον· ἄμποτες νὰ ἤθελε γένη τοῦτο εἰς ἡμᾶς πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου».

33. Καὶ ταῦτα διδάσκοντας τοὺς κοσμικοὺς ἔλεγε. Τοὺς δὲ μοναχοὺς τοὺς ἐδίδασκε τὴν ὑπομονήν, καὶ ἄσκησιν, καὶ ὑπακοὴν καὶ ἡσυχίαν καὶ τὰ παλαιὰ // σματα καὶ ἀγωνίσματα τῆς μοναδικῆς πολιτείας καὶ πρὸς τούτοις τὰ οὐράνια χαρίσματα, λέγων· σ. 90
 5 «Ἐσεῖς ὅπου ἐγένητε στρατιῶται Χριστοῦ, σπουδάσατε, τρέχετε ἕως οὔ νὰ φθάσετε τὰ οὐράνια. Ἀρματωθεῖτε ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ μετὰ τὰ ἄρματα τῆς πίστεως, διὰ νὰ νικήσετε, τὰ ὅποια εἶναι: αἱ νηστεῖαι, αἱ ἀγρυπνίαι, αἱ προσευχαῖς, τὰ δάκρυα, ἡ μετάνοια, ἡ ταπείνωσις, ἡ ἐξομολόγησις τῶν λογισμῶν, καὶ ἡ ὑπομονὴ εἰς τοὺς πειρασμούς, ἡ ὑποταγὴ καὶ ὑπακοὴ καὶ ὑπομονὴ εἰς ὅλα· ἡ ὅποια εἶναι ὡσὰν ἄλας οὐράνιον. Χαίρετε ἐσεῖς οἱ μοναχοί, ὅσοι φυλάττετε παρθενίαν, ὅτι ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς³¹». Διὰ τοῦτο καὶ ὑποσχόμενος ἔχαιρε ὅταν ὁμίλει μετὰ μοναχοὺς καὶ ἐσκίρτα τῷ πνεύματι.
 10 Τοὺς δὲ ἡσυχαστὰς τοὺς ἐδίδασκε τὰ σημεῖα τῆς καρδιακῆς προσευχῆς καὶ νοερᾶς θεωρίας καὶ τὰς ἀπλανεῖς ἐνεργείας αὐτῶν λέγων· «Ὅποτεν ὁ
 15
 20

30. Ματθ. 16, 27.

31. Πρβλ. Λουκ. 6, 23.

νοῦς χωρισθῆ ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα καὶ νοήμα-
 τα, καὶ ἔλθη εἰς ἡσυχίαν ἀρέμβαστον καὶ εἰρηνικὴν
 κατάστασιν, καὶ μόνον τὸν Χριστὸν ἔχει εἰς // τὴν σ. 91
 μνήμην του καὶ μαζί με τὴν καρδίαν ἐργάζεται
 25 τὴν προσευχὴν μέσα εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν, τότε
 χρεωστὲι νὰ φυλάττη αὐτὴν τὴν προσευχὴν με τα-
 πείνωσιν, ὡσὰν βασιλικὸν ῥαβδί, διὰ νὰ μὴν πέσῃ
 εἰς οἴησιν καὶ τὴν χάσῃ, ὅταν ὁ νοῦς με τὴν καρ-
 30 δίαν βαστᾷ τὴν προσευχὴν μαζί με τὴν ἐνθύμησιν
 τοῦ Χριστοῦ ἀενάως, εἰ μὲν τὴν βαστάζει ἀπλανῶς
 πρῶτον φωτίζεται κατὰ τὸν νοῦν καὶ κατανύγεται
 κατὰ τὴν καρδίαν, ἔπειτα τοιουτοτρόπως, φωτίζε-
 35 ται καὶ εἰς θεῖα καὶ ὑψηλὰ νοήματα ἀπὸ τὸ ἄυλον
 καὶ θεῖον φῶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀναβιβάζεται εἰς
 θεωρίας λαμπρότερας ἔχοντας τὸν Χριστὸν μέσα
 εἰς τὴν καρδίαν του ὡς ἐπὶ θρόνου καθήμενον
 ἦτοι μεμορφωμένον· φανερούμενον ἀπὸ τὰ ἔξωθεν
 σημεῖα ἀπὸ τὴν ταπείνωσιν δηλαδὴ ἀγάπην καὶ
 εἰρήνην καὶ δάκρυα. Εἰ δὲ καὶ φυλάττει τάχα τὴν
 40 προσευχὴν με οἴησιν, πρῶτα σκοτίζεται κατὰ τὸν
 νοῦν. Ἐπειτα τοιουτοτρόπως ὁ ἄθλιος σκληρύνεται,
 ὀργίζεται, δοξομανεῖ, ἡγουν τρελαίνεται διὰ δόξαν,
 οἱ ὀφθαλμοὶ του γίνονται ἄγριοι χωρὶς δάκρυα, νοεῖ
 νοήματα σκοτεινὰ καὶ πονηρὰ καὶ ἐργάζεται ἔργα
 45 ἀνάρμοστα». Ταῦτα διδάσκων τοὺς ἡσυχαστὰς ἔλε-
 γε: «Ὁρᾶτε, // προσέχετε ἑαυτοὺς, μήπως ἀντὶ προ- σ. 92
 βάτων προσάξετε λύκον. Ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω
 μὴ πέσῃ³²».

34. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἐλθὼν ὁ μοναχὸς Νι-
 κόδημος εἶπε πρὸς αὐτόν: «Ἀδελφὲ Νικόδημε, ὀγλή-
 γορα ἔχω νὰ ἀποθάνω». Ἐφανέρωσε δὲ καὶ τὴν
 ἡμέραν τῆς τελειώσεώς του καὶ εἶπεν ἐξ ὀνόματος

32. Α΄ Κορ. 10, 12.

5 ὄσους ἔμελλον νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὴν θαντὴν του, καὶ
 οὕτως τὴν ἀγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ παρέ-
 θετο τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γε-
 νόμενος χρόνων ἐνενήντα πέντε. Καὶ ἐτάφη εἰς τὸ
 10 μνήμα τὸ ὁποῖον ἐκατασκεύασε μόνος του κοντὰ
 εἰς τὴν καλύβαν του. Ἐνταφιάσαντες αὐτὸν μόνοι
 ἐκείνοι, τοὺς ὁποίους καὶ προεῖπεν ὁ Ἅγιος, ὅτι
 δὲν ἤθελε νὰ γένη ἡ κηδεῖα του με παρῶρησίαν καὶ
 15 πλῆθος ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο καθὼς ἐπρόσταξεν,
 ἔτζι καὶ ἔγινεν, παραγγείλας τοὺς ἐνταφιάσαντες
 αὐτὸν νὰ μὴ τολμήσῃ τινὰς νὰ μεταθέσῃ τὸ ἅγιον
 20 αὐτοῦ λείψανον, μήτε νὰ τολμήσῃ τινὰς νὰ πάρῃ
 κανένα μέλος ἀπ' αὐτό, ἀλλὰ νὰ στέκῃ ὅλον ἔτζι με
 ἀτιμία εἰς ἐκείνον τὸν τόπον ὁποῦ ἡσύχασεν. // σ. 93
 Φανερωθείσης δὲ τῆς κοιμήσεώς του εἰς ὅλους,
 25 ἡ μὲν Μεγίστη Λαύρα ἐλογίασε τὴν στέρησιν τοῦ
 Ὅσιου ὡσὰν ἄλλην ὀρφανίαν καθὼς καὶ τὴν κοιμή-
 σιν τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου. Καὶ συναχθέντες μέσα
 εἰς τὴν Λαύραν ἔψαλλον τὴν ἀκολουθία τῆς κοιμή-
 30 σεώς του με πένθη καὶ δάκρυα, καὶ με λαμπάδες
 25 πολλὰς καὶ θυμιάματα. Βουλευθέντες δὲ νὰ μετα-
 κομίσουν καὶ τὸ ἅγιόν του λείψανον εἰς τὴν θαυμα-
 στήν Λαύραν καὶ νὰ τὸ κηδεύσουν καθὼς πρέπει
 εἰς ἀγίους, δὲν ἐτόλμησαν, διὰ τὴν παραγγελίαν
 30 τοῦ Ἁγίου, ὁποῦ ἐπαρήγγειλε νὰ μείνῃ τὸ ἅγιόν του
 σῶμα ἀμετάθετον ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ.
 Καὶ ταῦτα μὲν οἱ ἐν τῇ Λαύρᾳ. Ὅσοι δὲ ἡσύχαζαν
 εἰς τὰ περίξ τοῦ Ἄθωνος μονασταὶ καὶ μιγάδες, νέοι
 καὶ γέροντες, συναχθέντες ἕκαστος εἰς ὃν εὑρίσκετο
 35 ὀρφανίαν, ὅτι τὸν εἶχον ἀναμεταξὺ τους ὡσὰν πατέ-
 ρα καὶ φωστῆρα ὑπέρλαμπρον καὶ ἀληθῆ διδάσκα-
 λον ἡσυχίας καὶ τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Ἐπειτα,
 τοιουτοτρόπως ἔκαμαν τὰ μνημόσυνα τῆς ταφῆς

40 τοῦ Ἁγίου, καὶ κάμνουν κάθε χρόνον ἀπερχόμενοι
 εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ πληροῦντες τὸν πόθον // ὁποῦ σ. 94
 εἶχον ὅλοι αὐτοὶ εἰς τὸν ἅγιον Μάξιμον. Τὰ δὲ ἱερὰ
 καὶ σεβάσματα βασιλικά μοναστήρια ὁποῦ εἶναι κύ-
 κλωθεν εἰς τὸ Ὅρος, τὴν κοίμησιν τούτου μαθόντες,
 δὲν δύναμαι νὰ διηγηθῶ τὴν λύπην ὁποῦ ἐπῆραν
 45 οἱ ἐν αὐτοῖς ἀσκούμενοι μοναχοὶ καὶ σεβάσμιοι
 Γέροντες, μετὰ δακρύων καὶ οὔτοι ἀποδυρόμενοι
 τὴν στέρησιν τοῦ Ἁγίου ἔλεγον· «Ἀλίμονον, τί εἶναι
 τοῦτο, ὁποῦ ἐπάθαμεν, χάσαντες τὸν διδάσκαλόν
 μας καὶ φωστῆρα· τὸν ἀπλανῆ ὁδηγόν· τὸν προφή-
 50 τὴν· τὸν προγνώστην καὶ τὸν βοηθὸν ὁλονῶν μας
 εἰς τὰς θλίψεις καὶ τῆς γλυκυτάτης αὐτοῦ στερ-
 ρηθέντες ὁμιλίας; Ποῖος ἄλλος νὰ γίνῃ πλέον εἰς
 ἡμᾶς τοιοῦτος ἀγαθὸς ὁδηγὸς καὶ παρήγορος ὡσάν
 αὐτὸν τὸν Ἁγιον». Καὶ τοιουτοτρόπως ἔκαμον τὰ
 55 μνημόσυνα τοῦ Ἁγίου, καὶ κάμνουσι κατ' ἔτος, καὶ
 διηγοῦνται πάντοτε τὰς ἀνδραγαθίας του καὶ θεῖα
 του χαρίσματα καὶ τὰ κηρύττουσιν εἰς ὅλους. Καὶ
 τοιουτοτρόπως μὲν ἀνυμνοῦσι καὶ δοξάζουσι τὸν
 Ἁγιον τοῦτον εἰς τὸ Ἁγιον τοῦτο Ὅρος.
 60 Ἡ δὲ Ἁγία καὶ ὁμοούσιος Τριάς, τὸ καθαρῶ // σ. 95
 τατον καὶ ἡγιασμένον πνεῦμα ὑποδεξαμένη, τὸν
 ἔβαλεν εἰς τὰς σκηνάς τῶν ἁγίων καὶ τὸν ἐδόξασεν
 ὡς θεράποντα καὶ δοῦλον αὐτῆς μέγιστον καὶ πι-
 στότατον καὶ φωτίζεται ἐξ αὐτῆς μὲ φῶς ἄρρητον
 65 καὶ ὑπέρολαμπρον, μὲ τὸ ὁποῖον φωτίζονται ὅλαις αἰ
 τάξεις τῶν ἀσωμάτων καὶ οὐρανίων δυνάμεων, καὶ
 ὅλαι αἰ πανηγύρεις καὶ χοροὶ τῶν ἁγίων. Καὶ γὰρ
 μὲ φῶς ἅγιον ζήσας ἀπ' ἐδῶ (καθὼς λέγει: «Φῶς
 δικαίους διὰ παντός»³³) πάλιν εἰς φῶς ἅγιον καὶ ἀνέ-
 70 σπερον τῆς θεότητος ἀπῆλθε καὶ παραστέκει εἰς

33. Παρ. 13, 9.

τὸν Χριστὸν τὸν ὁποῖον ἠγάπησεν ἐκ νεότητος καὶ
 πρεσβεύει ὑπὲρ ἡμῶν καὶ στεφανώνεται μαζί με
 τὰς θείας καὶ ἀσωμάτων δυνάμεις.

75 Δὲν εἶναι δὲ παράδοξον διατὶ δὲν ἔγιναν θαύματα
 εἰς τὴν κοίμησίν του, ἐπειδὴ καὶ ἠγάπα ὁ ἁγιώτατος
 εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν τὸ ἄδοξον καὶ πενιχρὸν καὶ
 ἀκόμπαστον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐνταφιάσθη εἰς τὸ κελ-
 λίον του εἰς τόπον ἥσυχον καὶ ὄχι εἰς τὴν μεγάλην
 καὶ θαυμαστήν Λαύραν. Ὅτι βέβαια ἀνίσως καὶ
 80 ἤθελε νὰ κάμνῃ θαύματα καὶ μετὰ θάνατον καθὼς
 // καὶ εἰς τὴν ζωὴν του, ἤθελε νὰ κάμνῃ ἄπειρα. σ. 96
 ὡσάν ὁποῦ ἔχει πάντοτε τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος
 πλουσίαν. Ἀλλὰ ἔκαμε καθὼς λέγει ὁ Κύριος· «Μὴ
 χαίρετε ὅτι τὰ δαιμόνια ὑμῖν ὑποτάσσεται. Χαίρετε
 85 δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς»³⁴.
 Ἀλλὰ μήτε χρεῖα εἶναι θαύματα εἰς τὴν ἔρημον διὰ
 τὴν ἡσυχίαν. Ὅτι ἀνίσως ἐγίνοντο θαύματα καὶ εἰς
 τὸ Ὅρος, ἤθελε τρέχῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ χαλάσῃ ἡ
 ἡσυχία καὶ νὰ γένη ἀντὶς διὰ ὠφέλεια βλάβη εἰς
 90 τοὺς ἡσυχαστάς. Λοιπὸν, καθὼς νομίζω, διὰ νὰ
 μὴν σκανδαλίση τοὺς περισσοτέρους με τοῦτο, διὰ
 τοῦτο ἔπαυσε κατὰ τὸ παρὸν τὰ θαύματα.

35. Πλὴν με ὅλον τοῦτο μοναχὸς τις, ὀνόματι
 Διονύσιος ὁ κοντοστέφανος, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἀπὸ
 κεφαλαλγίαν ἡμέρας πολλὰς, ἐλθὼν εἰς τὸν τάφον
 τοῦ Ἁγίου μετὰ πίστεως καὶ δακρύων πολλῶν καὶ
 5 ἀφυπνώσας ὀλίγον, ἐξύπνησε καὶ εὐρέθη ὑγιής.
 Ὅθεν εὐχαριστήσας τὸν Ἁγιον πολλὰ, ἔλαβε καὶ
 ἀπὸ τὸν τάφον του ὀλίγον χῶμα εἰς φύλαξίν του,
 τὸ ὁποῖον ἐφάνη ὁποῦ εὐωδίαζε ὡσάν μύρον θαυ-
 μάσιον, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐδιηγοῦντο πολλοὶ ὁ // σοι σ. 97
 10 δηλαδὴ εἶδον καὶ ἐμυρίσθησαν τοῦτο.

34. Πρβλ. Λουκ. 10, 20.

Καὶ αὐτὸς ἐγὼ ὄντας ἀπὸ τὸ Βατοπαίδι (ὁποῦ εἶδον τὸν Ἅγιον πετόμενον) ἠσθένησα πολλὰ ὁποῦ ἐπλησίασα εἰς τὸν θάνατον. Ὅθεν ἐπικαλέσθηκα τὸν Ἅγιον μετὰ δακρύων, καὶ εὐθύς ὡσάν ὄνειρον μου ἐφάνηκεν ἡ ἀσθένεια. Καὶ σηκωθείς ἐδόξασα τὸν Θεόν, καὶ τὸν Ἅγιον εὐχαρίστησα.

Ἄλλος κάποιος ἱερομόναχος, Νήφων ὀνομαζόμενος, ἄνθρωπος ἀγιώτατος, ὅστις ἠσύχαζεν με ἄλλον ἕναν ἀσκητὴν, με τὸν ὁποῖον βουληθέντες νὰ δοκιμάσωσι τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, θείῳ ζήλῳ, ὑπερβάντες τοὺς ὄρους τοῦ Ἁγίου, ἐτόλμησαν καὶ ἐπήγαν εἰς τὸν τάφον του με πολλὸν κόπον ἀπὸ τὸ δεξιὸ μέρος ἀπὸ τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ Ὁσίου καὶ ἔλεγον πὼς τόση πολλὴ εὐωδία ἠσθάνθησαν ὁποῦ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν τάφον, ὁποῦ δὲν ἐδύνοντο νὰ τὴν διηγηθοῦν. Τὸ δὲ ἅγιον λείψανον ἐμυρόβλυζε. Τὸ δὲ μέρος ἐκεῖνο ὁποῦ εὐγαλον, πλύνοντές το με νερὸν ἔπιον, καὶ τὸ πρόσωπόν τους ἐράντισαν μετὰ πίστεως. Ἐπειτα πάλιν τὸ ἔβαλαν εἰς τὸν τόπον του. Καὶ χώσαντες τὸν τὸπ // ον διὰ νὰ μείνη σῶον κατὰ τὴν ἐντολὴν σ. 98 τοῦ Ἁγίου, ἔλαβον ὀλίγον χῶμα διὰ νὰ τὸ ἔχουν ἱαματικὸν ψυχῆς καὶ σώματος καὶ εὐχαριστήσαντες καὶ δοξάσαντες τὸν Θεόν, ὁποῦ δοξάζει τοιουτοτρόπως τοὺς ἁγίους Του. Ἀλλὰ καθ' ἐκάστην ἐπήγαιναν εἰς τὸν τάφον, καὶ εὐχαριστοῦντες ἐν αὐτῷ τὸν Θεόν, ἀπολάμβανον τῆς εὐωδίας, ὅτι ἐκάθηγοντο ἐκεῖ κοντά.

Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀκούοντες τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου τούτου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη, ἅς τὰ δεχθοῦμεν πιστῶς καὶ ἅς εὐχαριστήσωμεν καὶ ἅς δοξάσωμεν τὸν ἐν Τριάδι Ἅγιον Θεὸν ὁποῦ δοξάζει τοιουτοτρόπως τοὺς ἁγίους Του. Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ, σὺν τῷ μονογενεῖ Αὐτοῦ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

2

Κώδ. Εὐαγγελισμοῦ Σκιάθου 25 (φφ. 46α-67β)

Ἀκολουθία

Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν
Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη

Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου.
Ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ [] προσόμοια.

Ἦχ. β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου ὡς νεκρόν.

Ὅτε κατετρώθης τὴν ψυχὴν, ἔρωτι τῷ θείῳ παμμάκαρ, χαίρων ἀνέλαβες, καὶ κατηκολούθησας τῷ σῶ σταυρῷ τῷ Χριστῷ, καὶ νεκρώσας τὸ φρόνημα, σαρκὸς ἐγκρατεία, πνεύματος ἐνέργειαν, ζῶσαν εἰσδέδεξαι, λύειν νοσημάτων χειμῶνα, θέρμη πρεσβειῶν εὐπροσδέκτων, ὅθεν σε συμφώνως μακαρίζομεν.

Ὡσπερ ὁ θεόπτης Μωϋσῆς, γνόφῳ νοητῷ ὑπεισηλθεν θεωριῶν ἀληθῶς, αὐθις δὲ κατώπτευσας ὄνπερ ἐπόθεις τρανώς, δοξασθεὶς δὲ τὸ πρόσωπον, τῇ αἴγλῃ ἐκεῖνου, πάτερ καθωδήγησον εἰς σωτηρίους μονάς, ὅθεν συνελθόντες θεόφρον, χαίροντες κραυγάζομεν δόξα, τῷ σέ ἐνισχύσαντι Θεῷ ἡμῶν.

Πρᾶος ἀνεξίκακος ὀφθεις, ἐν ἀκεραιότητι γνώμης, Μάξιμε ὅσιε, κατεκληρονόμησας, πραέων ὄντως τὴν γῆν, καὶ μεθέξει θεούμενος, τρυφῆς ἀπολαύεις, καὶ ἀγαλλιᾶσεως καὶ χαρμονῆς ἀληθοῦς, ἔνθα

μνημονεύων μή παύση, τῶν εἰλικρινῶς σέ τιμώντων, καί τήν σήν τελοῦντων θείαν κοίμησιν.

Δόξα. Ἦχος β΄.

φ. 46β

Ὅσιε πάτερ, ὡς πόλιν ζῶντος Θεοῦ, εὐφραναν τήν ἱεράν σου ψυχήν, τοῦ ποταμοῦ τά ὀρμήματα, τοῦ ὕδατος τῆς ἀφέσεως, τοῦ διελθόντος τόν Ἰορδάνην, καί πᾶσι τοῖς πέρασι, τῆς εὐσεβείας τόν λόγον πηγάσαντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὃν ἰκέτευε παμμακάριστε Μάξιμε, τοῦ σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Καί νῦν, τῆς ἑορτῆς, ὁ αὐτός.

Σήμερον ὁ οὐρανοῦ καί γῆς ποιητής, παραγίνεται παρῆν ἐν Ἰορδάνη βάπτισμα αἰτῶν ὁ ἀναμάρτητος ἵνα καθάρῃ τόν κόσμον ἐκ τῆς πλάνης τοῦ ἐχθροῦ. Καί βάπτισμα ὑπό δούλου, ὁ δεσπότης τῶν ἀπάντων. Καί καθαρισμόν δι' ὕδατος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων δωρεῖται, αὐτῷ βοήσωμεν ὁ ἐπιφανεῖς Θεός δόξα σοι.

Εἰς τόν Στίχον στιχηρά προσόμοια τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος β΄. Ἦχος τοῦ Εὐφραθαῶ.

Νῦν ξένην ὁ Σωτήρ, βρωτοῖς δωρεῖται ῥύψιν χωρίς ἀναχωνεύων, πυρός καί ἀναπλάττων, ψυχῆς δίχα συντρίψεως.

Στίχ. Ἡ θάλασσα εἶδε κι ἔφυγε.

Ἦδωρ θείας ζωῆς, πηγῶν ἐκ τοῦ Σωτήρος, λαοί μέθ' εὐφροσύνης, ἀντλήσατε προθύμως ψυχῶν εἰς ἀπολύτρωσιν.

Στίχ. Τί σοι ἐστί θάλασσα ὅτι ἔφυγες.

Ἦλθεν ὁ φωτισμός, ἡ χάρις ἐπεφάνη, ἡ λύτρωσις ἐπέστη, ὁ κόσμος ἐφωτίσθη, λαοί χαρᾶς ἐμπλήσθητε.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Ὅσιε Πάτερ, εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου, διό ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὔρες μισθῶν τῶν καμάτων σου.

Τῶν δαιμόνων ὄλεσας τάς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἔφθασας τά θαύματα, ὧν τῶν βίων ἀμέμπτως ἐζήλωσας, παρῶρησιαν ἔχων πρὸς Κύριον, εἰρήνην αἴτησαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καί νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἦχος ὁ αὐτός.

Νάματα Ἰορδάνεια περιεβάλλου Σωτήρ...

Εἶτα τό Νῦν ἀπολύεις, τό τρισάγιον καί τό ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῆς ἐρήμου πολίτης καί ἐν σώματι ἄγγελος...

Καί νῦν τῆς ἑορτῆς.

Καί ἀπόλυσις.

Ἰανουαρίῳ μηνί ἱγ' τοῦ ὁσίου πατρός ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη. Τό ἑσπέρας, εἰς τό Λυχνικόν στιχολογοῦμε τό κ' ἀντίφωνον, τό Μακάριος ἀνήρ. Ἐν δέ τῷ Κυρίε ἐκέκραξα στιχῶμεν στίχους η' καί φάλλομεν στιχηρά ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς δ' καί τοῦ ἁγίου δ'.

Τοῦ ἁγίου, προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Ἐγκρατείας τοῖς βέλεσι, τόν ἐχθρόν ἐτραυματίσας, καί τάς τούτου φάλαγγας ἐξεπόρθησας, διό τῆς νίκης τόν στέφανον, ἀπέλαβες βραβεῖα μακάρια, παρ' αὐτοῦ τοῦ κραταιῶς σέ Χριστοῦ ἐνισχύοντος, ὃν ἰκέτευε, ἐκ φθορᾶς καί κινδύνων λυτρωθῆναι, τούς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας τήν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Θεωρίας τῆς κρείττονος, ἐπιβάς πάτερ Μάξιμε, τά γεώδη ἅπαντα καί ἐπίκηρα καί περιών ἐν τῷ σώματι, παρείδες, καί αἴλλον, πολιτείαν ἐπί γῆς, ἐπισπεύσω αἰδίμει θεῖω Πνεύματι, ὀδηγούμενος μάκαρ μοναζόντων, ὀδηγός κανῶν καί τύπος, γέγονας πάτερ περίδοξος.

Τόν χαρίτων τοῦ πνεύματος, ταῖς ἐνθέοις ἐλλάμψεσι, φαιδρυνθεῖς θεόσοφε, πάτερ Μάξιμε, φωστῆρ ἐδείχθης τοῖς πέρασιν, ὁ δεινας κακώσεων, καί τό σκότος τῶν παθῶν ἀπελαύνων πρεσβεῖαις σου, καί ῥυόμενος, νοσημάτων παντοίων καί κινδύνων, τούς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας τήν παναοίδιμον μνήμην σου.

Δόξα ἤχος β΄.

Ἄνδρειοφρόνως τελέσας, τό ἀσκητικόν στάδιον, τόν διάυλον τῶν ἀρετῶν διήλθες προθύμως, τάς τῶν παθῶν θήρας τε νεκρώσας, τό καθ' εἰκόνα ἀλώβητον διέσωσας. Πνεύματος δέ ταμείον γενόμενος, τά πόρρω ὡς ἐνεστῶτα προείδες, καί θαυματουργός ἀνεδείχθης, θεοφόρε πατήρ ἡμῶν Μάξιμε, καί τό θείῳ θρόνῳ παριστάμενος, πρεσβεύεις ἀπαύστως σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Καί νῦν τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος ὁ αὐτός. Ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῶ...

Τό Φῶς ἰλαρόν καί τά ἀναγνώσματα.

Εἰς τήν Λιτήν, ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου.

Ἦχος α΄.

Θεῖω ἔρωτι ὡς πυρί τήν καρδίαν καιόμενος, εἰς ὄρος ἀνέδραμες τό ἅγιον. Μάξιμε θεόσοφε, καί προκαθαρθεῖς τήν ψυχὴν σὺν τῷ σώματι, ταῖς ἐναρέτοις σου πράξεσι, τήν Θεοτόκον βρεφοφοροῦσαν Χριστόν τόν Θεόν ἡμῶν, ἰδεῖν κατηξίωσας εὐλογίας τυχῶν, χαρισμάτων πνευματικῶν πεπλούτηκας, ὅθεν τά μέλλοντα ὡς παρόντα προὔλεγες πάντας εἰς τόν σόν ζήλον εἶλκες μακάριε. Καί τερατουργῶν παντοίως, τοὺς προστρέχοντάς σοι τεθεραπευμένους ἐξέπεμψας. Διό καί τῶν τῆδε μεταστάς, πρεσβεύεις ἀπαύστως ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

Τήν πολύπλοκον σαγήνην διαφυγῶν τοῦ δολίου, καί τοῦτον μυχτηρίσας τῇ διά Χριστόν σου σαλότητι, οἶκος γέγονας τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὀσιότατε Μάξιμε. Καί πνευματικῶν πλουτισθεῖς χαρισμάτων, τοῖς πιστῶς προσιοῦσι σοι ὡς παρόντα τά μέλλοντα προὔλεγες, μεταρρυθμίζων αὐτούς πρός τό βέλτιον. Ἀλλά καί νῦν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι ἀμέσως παριστάμενος μή παύση πρεσβεύων ὑπέρ τῶν πίστει τελούντων τήν πανίερον μνήμην σου.

Ἦχος β΄.

Τόν ἐπί γῆς ἄγγελον καί ἐν οὐρανοῖς ἄνθρωπον Θεοῦ, τοῦ κόσμου τήν εὐκοσμίαν, τήν τρυφήν τῶν ἀγαθῶν καί τῶν ἀρετῶν, τῶν ἀσκητῶν τό καύχημα, Μάξιμον τιμήσωμεν. Πεφυτευμένος γάρ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ ἐξήνθισες δικαίως, καί ὡσεὶ κέδρος ἐν ἐρήμῳ ἐπλήθυνες τό ποίμνιον Χριστοῦ τῶν λογικῶν προβάτων, ἐν ὀσιότητι καί δικαιοσύνη.

Ὅσιε Πάτερ, ἐκ βρέφους τήν ἀρετήν ἐπιμελῶς ἥσκησας, ὄργανον γέγονας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί παρ' αὐτοῦ λαβῶν, τῶν θαυμάτων τήν ἐνέργειαν, ἔπεισας τοὺς ἀνθρώπους καταφρονεῖν τῶν ἡδέων. Νῦν δέ τό θείῳ φωτί καθαρότερον ἐλλαμπόμενος φώτισον καί ἡμῶν τάς διανοίας Μάξιμε πατήρ ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

Τῶν ὑπέρ νοῦν ἀγαθῶν δεξάμενος ἔρωτα, πάντα τά ἐν κόσμῳ τερπνά, ὑπερείδες θεόληπτε, ἐντεῦθεν γάρ τήν γαστέρα στενώσας, καί τήν σάρκαν κατατήξας, τῷ πνεύματι καθυπέταξας. Δι' ἐγκρατείας δέ τόν ὄφιν ἐναποκρουσάμενος, ἀγγελικῶς τόν βίον διήνυσας. Καί νῦν ἐν οὐρανοῖς αὐλίξῃ ἐπαπολαύων τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, Θεόν ἰλεούμενος ὑπέρ ἡμῶν, τῶν πιστῶς ἐκτελοῦντων τήν ἀεισέβαστον μνήμην σου, Μάξιμε μακάριε.

Ἦχος πλ. δ΄.

Εἰς αἶνον ἔδραμες τοῦ Κυρίου, Μάξιμε τρισόλβιε, ἐν τῇ προσκαίρω ζωῇ, καί αὐτός σέ ἐδόξασε, ἐν τῇ ἐπουρανίῳ καί ὄντως ζωῇ. Διό ὡς παρόρησίαν κεκτημένος πρός αὐτόν, ἰκέτευε σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Ὅσιε Πάτερ, τῆς φωνῆς τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου ἀκούσας, τόν κόσμον κατέλοιπας, καί τά ἐν κόσμῳ πάντα, εἰς οὐδέν ἐλλογήσω, ἵνα Χριστόν μόνον κερδίσης τόν μαργαρίτην τόν ὑπέρτιμον. Ὅθεν καί τυχῶν τῆς ἐφέσεως, τῷ θρόνῳ αὐτοῦ τῷ ἀστέκτῳ παρίστασαι, ἐμμέσως ἐλλαμπόμενος, καί τρυφῆς ἀθανάτου ἀξιούμενος. Διό

αἰτούμεν σε ἀγιώτατε Μάξιμε, ἰκέτευε λυτρωθῆναι ἡμᾶς τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός...

Εἰς τὸν Στίχον, στιχηρά προσόμοια τοῦ ἀγίου.

Ἦχος α΄. Πανεύφημοι μάρτυρες.

Μακάριε Μάξιμε τὴν σὴν, ἐκ παντός ἀνέθηκας, ζωὴν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὑφ' οὗ σθενούμενος, τῆς σαρκός τὰ πάθη, λογισμῶν ὑπέταξας, τὸ χειρόν ὑποτάτων τῷ κρείττονι. Διὸ ἰκέτευε δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Θεόσοφε Μάξιμε φωστήρ, καθωράθης μέγιστος, φωταγωγῶν τὴν ὑφήλιον, θαυμάτων λάμπειν, καὶ ἐνθέων ἔργων ὅθεν μετὰ κοίμησιν, τὸ ἄδυτόν σε φῶς ὑπεδέξατο. Διὸ ἰκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος.

Στύλος ἐχημάτισας σοφέ, μοναζόντων Μάξιμε, αἴθριος πάντη ἰστάμενος, καὶ πιεζόμενος, καύσωνι καὶ κρύει, καὶ πολλαῖς ἀσκήσεσι, διὸ καθυπεδέξω τοῦ Πνεύματος, θεία χαρίσματα, ἰατρεύειν ἀρρώστῆματα, καὶ διώκειν πάθη χαλεπώτατα.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη τὸν καθηγητὴν σέ τιμῶμεν πατὴρ ἡμῶν Μάξιμε. Διὰ γὰρ σοῦ τὴν τρίβον τὴν ὄντως εὐθείαν πορεύσθαι ἔγνομεν. Μακάριος εἰ τῷ Χριστῷ δουλεύσας καὶ ἐχθροῦ θριαμβεύσας τὴν δύναμιν. Ἀγγέλων συνόμιλε, δικαίων ὁμόσκηγε, καὶ ὁσίων. Μεθ' ὧν πρέσβευε τῷ Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ὁ αὐτός.

Σήμερον ἢ κτίσις φωτίζεται...

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν Ὅρθρον, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὸν Σταυρόν τοῦ Κυρίου ἤρας σοφέ, καὶ αὐτῷ μέχρι τέλους ἀκολουθῶν, τὸν νοῦν οὐχ ὑπέστρεψας, ἐν τῷ κόσμῳ θεόσοφε, ἐγκρατεία καὶ πόνοις τὰ πάθη ἐνέκρωσας, καὶ ναὸν ἡτοίμασας σαυτὸν τῷ Κυρίῳ σου. Ὅθεν χαρισμάτων ἀμοιβὴν ἐκομίσῃ ἰᾶσθαι νοσήματα καὶ διώκειν τὰ πνεύματα, παμμακάριστε Μάξιμε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι τοῖς ἐορτάζουσιν πόθῳ τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Ἰορδάνης τῷ ρεῖθρῳ σοι ὑπουργεῖ...

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον Σου Σωτῆρ.

Τὸν βίον εὐσεβῶς, ἐπὶ γῆς ἐκτελέσας, δοχεῖον καθαρὸν σὺ τοῦ πνεύματος ὄφθης, φωτίζων τοὺς ἐν πίστει σοι προσιόντας μακάριε, ὅθεν αἴτησαι, τὸν σὸν Δεσπότη φωτίσαι, τὰς ψυχὰς ἡμῶν, τῶν ἀνυμνούντων Σε μάκαρ, πατὴρ ἡμῶν Μάξιμε.

Τῆς ἑορτῆς, ὅμοιον.

Ὁ μέγας ὑετός...

Μετὰ τὸν πολυέλαιον, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τὸν ἀσκητὴν τοῦ Κυρίου ὕμνοις τιμήσωμεν, ὡς νεκρώσαντα πάσας τὰς προσβολὰς τῶν παθῶν, δι' ἐγκρατείας καὶ στερόφας ὑπομονῆς ὡς ἀληθῶς καὶ καταισχύσαντα σφοδρῶς, τὸν ἀντίπαλον ἐχθρόν, καὶ

πάσας τούτου ἐπάρσεις. Καί νῦν πρέσβευε Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῆς ἐορτῆς ὅμοιον.

Ἰορδάνου τό ρεῖθρον...

Οἱ ἀναβαθμοί, τό α' ἀντίφωνο τοῦ δ' ἤχου.

Προκειμένον ἤχος δ'. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Στίχος, Τί ἀνταποδόσωμεν τοῦ Κυρίου.

Πᾶσα πνοή, εὐαγγέλιον ὀσιακόν.

Μετά τόν Ν', τό ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'.

Ὅσιε πάτερ, εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου, διό ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὗρες μισθῶν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὤλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἔφθασας τὰ τάγματα, ὧν τόν βίον ἀμέμπτως ἐζήλωσας, παρῶρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον, εἰρήνην αἴτησαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς εἰς στ' καί τοῦ ἀγίου οἱ δύο εἰς η'.

Τοῦ ἀγίου. Κανὼν πρῶτος.

Ἦχος β'. Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ.

Στεφανώσας θείαις ἀρεταῖς, Μάξιμε τόν βίον σου, εἰς οὐρανοὺς πρὸς Θεόν ἐξετίμησας, παρ' οὗ ἡμῖν αἴτησαι ἀπολύτρωσιν, τῶν πταισμάτων δεόμεθα τοῖς ἐπιτελοῦσι πίστει τήν ἀγίαν σου μετάστασιν.

Ὁλοτρόπῳ νεύσει πρὸς Θεόν, πάντων ἀξιάγαστε, τῶν ἐμπαθῶν νοσημάτων ἐξένευσας, καί φῶς ἐχρημάτισας ταῖς μεθέξει ταῖς αὐλοῖς θεούμενος. Ὅθεν Σέ τιμῶμεν, καί πανηγυρίζομεν τήν μνήμην σου.

Ἐξ ἐρήμου πρόδρομος Χριστοῦ, τῆς ἀραονίτιδος, Ἐλισσάβητ ὁ βλαστός προελήλυθε, ἐν τῇ κολυμβήθρα, γεννηθεῖς ὁ Μάξιμος, διὰ πνεύματος ἐρημοπολίτης γέγονε τῷ Ἰωάννη ἐπόμενος.

Θεοτοκίον.

Ἵπερτέρα πέφηνας ἀγνή, πάσης ἀοράτου τε, καί ὁρατῆς ἀει-

πάρθενε κτίσεως, τόν γάρ κτίστην τέτοκας, ὡς ἠυδόκησε, σαρκωθῆναι ἐν μήτρα σου. ὧ σὺν παρῶρησίᾳ πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερος κανὼν τοῦ ἀγίου.

Ἦχος ὁ αὐτός. Δεῦτε λαοὶ ἄσωμεν.

Τρισοφαεὶ τῆς θεαρχίας λαμπρότητι, πεφωτισμένος ὅσιε, κόσμον κατέλιπες, καί παθῶν τήν ὁμίχλην, καί βίῳ λαμπροτάτῳ μάκαρ διέπρεψας.

Ἵψοποιόν ἀπό νεότητος ὅσιε ἡγαπηκῶς ταπεινώσιν, τόν ὑπερήφανον ἐταπεινώσας ὄφιν, καί χάριν ἰαμάτων σαφῶς ἐπλούτισας.

Ἀσκητικῶς, τῷ δυσμενεῖ συμπλεκόμενος, τῇ συμμαχίᾳ ὅσιε, τοῦ θείου πνεύματος, ἐταπεινώσας τοῦτον καί νίκης οὐρανόθεν στέφανον εἴληφας.

Θεοτοκίον.

Μόνη Θεόν, πᾶσι τῶν ὄντως ἀχώρητον, σοι χωριστόν γενόμενον, δι' ἀγαθότητα ἀπεκύησας κόρη, ὃν αἴτησαι σωθῆναι τοὺς ἀνυμνοῦντας σε.

Καταβασία. Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα. Τοῦ ἀγίου κανὼν πρῶτος.

Ὡδὴ γ'. Ἐξήνηθησεν ἡ ἔρημος.

Ὁ φῶς ἐν Ἰορδάνῃ, τό θεῖον λάμψας βλάστημα, τοῖς ἐπὶ γῆς θεόδοτον, εὐλογίας καί προαιρέσεως ὡς ἀγαθῆς σε προφαίνει πάτερ Μάξιμε.

Κατέλιπες τόν κόσμον καί τὰ ἐν κόσμῳ ὅσιε, τήν τελεσθεῖσαν γύμνωσιν, τοῦ Δεσπότου ἐκμιμησάμενος, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου πάτερ Μάξιμε.

Σοφίας πληρωθεῖσα σου ἡ καρδιά Μάξιμε διδασκαλίας ἄβυσσον, ἐν ἀγίῳ ἔβλυσε πνεύματι, μοναστῶν τὰς ἀγέλας καταρδεύουσα.

Θεοτοκίον.

Ἰάτρευσον πανάμωμε, τήν ψυχὴν μου δέομαι, ἐξασθενοῦσαν πά-

θεσι, καί παντοίαις ἐπαναστάσεσι τῶν κακίστων δαιμόνων μεσιτείαις σου.

Ἔτερος κανών. Στερέωσον ἡμᾶς.

Σύ τρίβον τῆς ζωῆς τῆς εἰς ἀπέραντον, αἰῶνα παμμάκαρ διαβιούσης, ἀκλινῶς χαίρων διώδευσας, καί μοναῖς αἰωνίοις κατασκήνωσας.

Υἱός σὺ τοῦ Θεοῦ διὰ βαπτίσματος γενέσθαι παμμάκαρ ἡξιωμένος, πατρικόν ἐκκληρονόμησας θησαυρόν, διὰ βίου καθαρότητι.

Ἄγιως καί σεπτῶς τόν θεῖον βίον σου, ἀνύσας ἀγίοις συνηριθμηθῆς, καί μονάς ὁσίων ὠφθῆσας, φωτισμοῦ ἀπορρήτου ἀξιούμενος.

Θεοτοκίον.

Στερέωμα γενοῦ, καί καταφύγιον, καί σκέπη Παρθένε θεογενήτορ, τοῖς ἐν πίστει σοι προστρέχουσι, καί Θεοῦ σέ μητέρα καταγγέλουσι.

Καταβασία. Ἰσχύν ὁ διδούς.

Κάθισμα. Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τόν ὠραιότατον Χριστόν ἐπόθησας, καί τὰ τοῦ σώματος πάθη ἐμείωσας, ἀγγελικῶς ἐπὶ τῆς γῆς Μάξιμε βιωτεύσας, ὅθεν τὴν ἀγίαν σου ἐορτάζομεν κοίμησιν, καί περιπτυσσόμεθα τὴν σορόν τῶν λειψάνων σου, ἐξ ἧς ἡμῖν πηγάζεις ἰάματα, πάτερ τοῖς πόθῳ τιμῶσι σε.

Τῆς ἐορτῆς, ὅμοιον.

Ἐπιφανέντος σου ἐν Ἰορδάνῃ Σωτήρ καί βαπτισθέντος σου ὑπὸ Προδρόμου Χριστέ ἡγαπημένος Θεός ἐμαρτυρήθης, ὅθεν καί συναρχος τῷ Πατρὶ πεφανέρωσαι, Πνεῦμα δέ τό Ἅγιον ἐπὶ σέ κατεγίνετο, ἐν ᾧ καί φωτισθέντες βοῶμεν, δόξα Θεῷ τῷ ἐν Τριάδι.

Ὡδὴ δ'. Τοῦ ἀγίου. Κανών πρῶτος.

Ἐλήλυθας ἐκ Παρθένου.

Τοῦ κλίναντος κορυφὴν τῷ Προδρόμῳ μιμούμενος, Χριστοῦ τό

ὕπήκοον καί τὴν ἀρίστην ταπείνωσιν, παμμακάριστε Μάξιμε, πρὸς ἀρετῶν ἀνηρέχθης πύργον ἄσειστον.

Τοῖς πάθεσι, τοῦ δεσπότη Χριστοῦ δυναμούμενος, τό τῆς συνειδήσεως, πόθῳ ἀνέθλης μαρτύριον, Μάξιμε μακάριε, τῷ ζοφερῷ προσπαλαίων κοσμοκράτορι.

Ἀγῶσι σου, τῆς σαρκὸς ὑποτάξας σκιρτήματα, τῷ πνεύματι ὅσιε, καί ἱεραῖς νουθεσίαις σου, πάσας ἀπεγύμνωσας, τὰς πανουργίας τοῦ πλάνου καί τὰ ἔνεδρα.

Θεοτοκίον.

Τόν ἄχρονον, ὑπὸ χρόνον γενόμενον τέτοκας, ἀρρήτως πανάμωμε, τόν τοῦς ὁσίους λαμπρύναντα, πίστει ἀριστεύσαντας, καί τόν ἀρχέκακον ὄφιν ταπεινώσαντας.

Ἔτερον κανών.

Εἰσακήκοα Κύριε.

Πεποικιλμένος κάλλεσι, τῆς ἀρετῆς καί ἤθεσι φωσφόροις, πρὸς Θεόν ἀνέπτῃς μάκαρ Μάξιμε.

Νυσταγμόν ἐκ βλεφάρων σου, ἀποβαλλὼν ἡγρύπνισας καί πάσας ἡδονὰς ἐκοίμησας, τὰς τοῦ σώματος.

Ἐγκρατείας, ἐνέπρυσας θείῳ πυρί, ἀκάνθας ἀμαρτίαις, καί θαυμάτων φέγγος, Μάξιμε ἤστραψας.

Θεοτοκίον.

Ἀπειρόγαμε Δέσποινα, ἡ τόν Θεόν ἀφράστως συλλαβοῦσα, πειρασμόν καί θλίψεων, πάντας λύτρωσαι.

Καταβασία.

Ἀκήκοε Κύριε φωνῆς σου...

Ὡδὴ ε'. Τοῦ ἀγίου. Κανών πρῶτος. Μεσίτης Θεοῦ.

Ἡρπάγῃς ταῖς σαῖς, ἀρεταῖς ᾧ Μάξιμε ὀχούμενος καί χαίρων κατέπαυσας πρὸς τὰ ἐπουράνια σκηνώματα, τῶν καμάτων τὰ γέρα ἀξίως κομιζόμενος.

Νοεὶ καθαρῷ, σὺ ἐνοπτριζόμενος τό κάλλος Χριστοῦ ἴστασο

ἀκλόνητος, νύκτωρ μεθ' ἡμέραν τε αἰοίδιμε, τάς ἐνθέους δηλώσεις, ἐκεῖθεν εἰσδεχόμενος.

Δακρύων πηγαῖς, θεοφόρε πάτερ ἀρδευόμενος, ὡς δένδρον ὑψηλομον ἤνεγκας καρπούς τά κατορθώματα, ἐπευφραίνοντα πάντα ἐνθέως τά νοήματα.

Θεοτοκίον.

Ἐκ σοῦ ἡ ζωὴ, ὑπὲρ νοῦν παρθένε ἀνατείλασα, ἐχθρόν ἐθανάτωσεν, ἅπαντας ἡμᾶς τόν θανατώσαντα, καί ἐζώωσε κόσμον ἀπαύστως ἀνυμνοῦντας σε.

Κανὼν ἕτερος.

Ὁ τοῦ φωτός χορηγός...

Μακαριότητος, καί ἀθανάτου βιωτῆς, ἔτυχες Μάξιμε σοφέ, τάς θείας ἀνόδους ἀνύων παμμάκαρ, ἐλπίδι, ἀγάπῃ, καί πίστει ῥωνύμενος.

Σώματος κένωσιν, δι' ἐγκρατείας ἀκριβοῦς ἔδειξας, καί καθάραν καρδίαν ἐκτήσω, δι' ἧς ἠξιώθης, θεάσασθαι πάτερ, τόν πᾶσιν ἀθέατον.

ᾠφθης ναός καθαρός, τοῦ Παναγίου καί σεπτοῦ πνεύματος, τῆς τῶν παθῶν ἰλύος, καθάρας σεαυτόν ὡς ἀληθῶς, Μάξιμε θεόφρων διό εὐφημοῦμεν σε.

Θεοτοκίον.

Ναόν ὡς βρέφος ἡμῖν, τόν προαιώνιον υἱόν τέτοκας, θελητικαῖς δυσίν ἐνεργείαις, ὑπάρχοντα διπλοῦν, ὡς ἄνθρωπον ἅμα, Θεόν τε πανάμωμε.

Καταβασία.

Ἰησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός...

ᾠδὴ στ'.

Τοῦ ἁγίου. Κανὼν πρῶτος. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

Τὴν ὁδὸν τὴν στενὴν πάτερ ὠδεύσας, πᾶσι τε τοῖς λόγοις σου

ταύτην ὑπέδειξας, ἣν οἱ καλῶς βαδίζοντες, παραδείσου πρὸς πλάτος εἰσάγονται.

Ἡ ζωὴ σου ὅσια γεγένηται, καί ἡ τελευταία σου μακαρία καί ἔντιμος, πεφωτισμένη Μάξιμε, τῶν ἁγίων ἀγγέλων συνόμιλε.

Νυσταγμόν ἀμελείας ἀπέρριψας, καί ἐπαγρυπνῶν θεωρίαις καί πράξεσι, ἀγγελικῶς ἐβίωσας, ἐπὶ γῆς θεοφόρε πανόλβιε.

Θεοτοκίον.

Ὡς καλὴν ὡς ὠραίαν ποθήσα σε, ὁ καλλοποιός Ἰησοῦς παναμώμητε, ἐκ σοῦ σαρκί γεγένηται, καί θεοῖ μέ δι' οἶκτον ἀμέτρητον.

Ἐτερος κανὼν. Εἰρμός ὁ αὐτός.

Θησαυρούς οὐρανίους ἐπλούτισας, στέργων τὴν συμπάθειαν, Μάξιμε ὅσιε καί ἐπανοίγας πένησι σοῦ τά σπλάχνα δηλείω φρονήματι.

Ἰερῶς σου τόν βίον διήνυσας, καί μετὰ ὁσίων ὁσίως ἐσκήνωσας, ὑπὲρ ἡμῶν δεόμενος τῶν πιστῶς σε τιμώντων θεόπνευστε.

Μὴ βράχει ἀμαρτίαις διέπλευσας, βίου τό κλυδώνιον τό πολυώδηρον, καί τούς λιμένας ἔφθασας, ἐνθα δῆμος ὁσίων εὐφραίνεται.

Θεοτοκίον.

Ἐπί σοί καταβάς ὁ οὐράνιος, ὄμβρος χερσωθεῖσαν τὴν γῆν ἀειπάρθενε, θεογνωσίας νάμασι κατήρδευσας πολύφορον ἔδειξε.

Καταβασία. Ἡ φωνὴ τοῦ Λόγου.

Τό Κοντάκιον.

Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Ἐπί τῆς γῆς σου τόν καλόν δρόμον τετέλεκας, πρὸς ἀοράτους συμπλοκάς παραταξάμενος, ἀλλ' οὐράνιον ἀπήλαβες κατοικίαν, καί ἐδέξω ἐκ χειρός Θεοῦ τόν στέφανον, ἐκ παντοίων οὖν δεινῶν μέ ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοι χαίροις Μάξιμε ὅσιε.

Ὁ οἶκος.

Ἐκ ραθύμου καρδίας τὴν αἴνεσιν, πῶς προσοίσω ὁ ἄθλιος δέ-

δοικα, καί ὑμνήσω τόν μέγιστον Μάξιμον, ἀλλά τούτου θαρῶν ταῖς δεήσεσι, ἐν εὐθυμία καί σπουδῇ πολλῇ τῇ ὠδῇ ἐγχειρίσω, καί πᾶσιν ἀφείπω αὐτοῦ τήν πολιτείαν, καί τήν γέννησιν, ἵνα κράζω σοι χαίροις Μάξιμε ὅσιε.

Μηνί Ἰανουαρίου ιγ' τοῦ ὁσίου πατρός
Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη.

Στίχος: Κακόν φυγῶν πᾶν Μάξιμος ἐν τῷ βίῳ
καλοῖς ἀπείροις ἐντροφᾷ λίπων βίον
δεκάτη τρίτη Μάξιμος ὠχετο εἰς Θεοῦ ἄστου

Οὗτος ὁ ὁσιος πατήρ ἡμῶν Μάξιμος, ἦτον ἀπό τήν ἐπαρχία Κυζίκων, ἀπό τήν χώραν Λάμφακον εὐσεβῶν γονέων υἱός μονογενής, ὁ ὁποῖος παιδιόθεν ἀγαπήσας τήν κατά Χριστόν ἀσκητικὴν πολιτείαν, εἶχεν τόν νοῦν του ὅπως δι' ὅλου εἰς τόν Θεόν. Καί μέ ὅλον ὁποῦ οἱ γονεῖς του ἐφρόντιζον νά τόν ὑπανδρεύσουν, εἰς ἡλικίαν ἐλθῶν κρυφίως φυγῶν ἀπῆλθεν εἰς τό πέρα μέρος, εἰς τά τοῦ Γάνου ὄρη, καί εὐρών τινά ἐκεῖσε ἀγιώτατον γέροντα ἔμεινε μετ' αὐτοῦ πάρ' οὗ καί τό σχῆμα ἔλαβε. Μετά δέ τήν εἰς Θεόν μετάστασιν τοῦ ὁσίου ἐκείνου γέροντος, ἀπῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κάκειθεν εἰς Θεσσαλονίκη, εἰς προσκύνησιν θείων ναῶν καί ἀγίων ἀνθρώπων ἐντεύξεις. Ἀπό δέ Θεσσαλονίκης ἐπῆγεν εἰς τό ἀγιώνυμον ὄρος εἰς τήν σεβασμίαν λαύραν τοῦ μεγάλου πατρός ἡμῶν Ἀθανασίου. Μετά δέ χρόνους ἱκανούς συγχωρήσει τοῦ τότε ἡγουμένου ἀναχωρήσας τῆς λαύρας ἐμβῆκεν εἰς τά ἐρημικώτερα μέρη τοῦ ὄρους, καί εἰς τήν κορυφήν ἀναβάς καί χρηματισθεῖς ἐκεῖσε παρά τῆς Θεοτόκου, κατέβη εἰς τούς πρόποδας τοῦ ὄρους, καί κατασκευάζων καλύβας ἐκ χόρτου ἐργάζετο ἐν αὐταῖς τό μέλι τῶν ἐναρέτων πράξεων τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἀγνοούμενος. Ὅποτε δέν ἤθελε γνωρισθῆ, καί τῶν τήν καλύβην ἀπήρχετο ἀλλοῦθεν. Διά ταῦτα ὀνόμασαν αὐτόν Καυσοκαλύβη. Τέλος διά προτροπῆς Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ἐκεῖνου τοῦ θαυμαστοῦ, κατώκησεν πλησίον τῆς λαύρας εἰς τά μέρη τοῦ κύρ Ἡσαΐου. Καί προφητικοῦ χαρίσματος ἀξιωθείς, καί πολλά προειπῶν, καί θαύματα ἀπειρα τελέσας, ἐν γῆρα καλῶ καί βαθεῖ μετέστη πρὸς Κύριον, ἀφήσας ἐντολήν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ νά θά-

φουν τό σῶμα του εἰς ἀπόκρυφον τόπον, ὅπερ καί ἐποίησαν. Ὅθεν καί ἄγνωστος ἔμεινε ὁ τάφος τοῦ μάκαρος μέχρι τῆς σήμερον.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις πρεσβείαις ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦδὴ ζ'.

Τοῦ ἀγίου. Κανὼν πρῶτος. Ἀντίθεον πρόσταγμα.

Διόλου ταῖς νεύσεσι ταῖς φανωτάταις, Μάξιμε θεοῦμενος, φωστήρ ἐδείχθης ἄδυτος, ἐντεῦθεν ἀπήστραψας, λόγον σωτήριον πάντων τά νοήματα ἡμῶν φωταγωγοῦντα τῶν εὐφημούντων σε.

Τῷ κάμινον τεύξαντι τόν Ἰορδάνην, σαυτόν ὡς θυμίαμα, ὀλοκαυτώσας ὅσιε, καί φλόγα οὐράνιον, ἀψευδῶς σύμβουλον, θείας ἐπινεύσεως, λαβών, καί τῆς Τριάδος ναός ἐχρημάτισας.

Νοήματα ὅσιε σωτηριώδη, καί ῥήματα ἄγνοιαν καρδίας ἀπελαύνοντα, πλουσίως ἀνέβλυσας, Μάξιμε μακάριε. Ὅθεν σέ γεραίρομεν πιστῶς, τήν παναγίαν τελοῦντες μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Παστάς ἐχρημάτισας τοῦ θείου Λόγου, καί θρόνος πυρίμορφος, ἐν ᾧ ἐπανεπαύσατο, ὁ Λόγος σαρκούμενος, δι' ἄκραν ἀγαθότητα, τοῦτον οὖν ἰκέτευε ἀγνή, κατοικτειρήσαι, καί ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἔτερος κανὼν.

Εἰκόνας χρυσοῦς ἐν πεδίῳ.

Ἰσχύν τόν Χριστόν, κραταιάν ἐν πειρασμοῖς, ἔχων παμμάκαρ, βίου διέβης τό κλυδώνιον, ἀκαταπόντιστος Μάξιμε, καί πρὸς γαληνότατον ὄρμον, προσορμίσθης γηθόμενος, εὐλογητός εἶ ἐκβοῶν ὁ τῶν πατέρων Θεός.

Ἐγένου φαιδρόν, ἐνδίαίτημα Θεοῦ θρόνος αἰσθήσεως, πάτερ γενόμενος, καί φρονήσεως, ἀγιοσύνης, ἀνάπλεος, πίστει τε, καί χάριτι μέλπων, καί κραυγάζων γηθόμενος, εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἡσύχως τήν σὴν διατέλεσας ζωὴν, πάτερ Μάξιμε, ἀκτημοσύνη λαμπρυνόμενος, καί ἐγκρατεῖα κοσμούμενος, μέλπων κατανύξει

καρδίας, τῷ δεσπότη πανόλβιε. Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Παρθένε σεμνή, ἀπειρόγαμε ἀγνή εὐλογημένη, καταπιπτόντων ἐπανόρθωσις, ἀμαρτανόντων ἢ λύτρωσις, σῶσον μέ τόν ἄσωτον σῶσον, τῷ υἱῷ σου κραυγάζοντα, εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Καταβασία. Νέους εὐσεβεῖς.

Ὡδή η΄.

Τοῦ ἀγίου κανῶν πρῶτος. Τόν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.

Ὁ τῶν παθῶν δημιουργός ἐν τῷ νότῳ μου δεινῶς τήν ἀνομίαν ἐτεκτεῖνατο σῶτερ, καί ἀνανεῦσαι πρὸς σέ οὐκ ἔτι ἰσχύω ὁ δοῦλος σου, ταῖς τοῦ σοῦ Μαξίμου πρεσβείαις οἴκτειρόν με.

Ὡς ὑπηρέτης τοῦ Χριστοῦ, ὡς διάκονος πιστός, καί οικονόμος, τῶν αὐτοῦ μυστηρίων, ὡς ἀπλανῆς ὁδηγός ἐφάνης, πάθη θεραπεύεις γάρ ψυχῶν καί σωμάτων ἡμῶν εἰς τούς αἰῶνας.

Ἰπέρ ἡμῶν τόν λυτρωτήν, νῦν ἰκέτευε Θεόν, Μάξιμε πάτερ, χαλεπῶν ἐκ κινδύνων, καί νοσημάτων πικρῶν, καί βλάβης ἡμᾶς ἐκλυτρώσασθαι, τούς ὑπερυψοῦντας αὐτόν εἰς τούς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ἐξασθενήσασαν πολλαῖς, τήν ἀθλίαν μου ψυχὴν θεοκυήτορ, προσβολαῖς τοῦ βελίαρ, ταῖς ῥωστικαῖς σου λιταῖς, παρθένε, ὑγιῆ ἀπήργασαι, ἵνα σέ δοξάζω εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

Ἔτερος κανῶν. Εἰρμός ὁ αὐτός.

Ὁ καθαρῶτατός σου νοῦς, φρυκτωρίαῖς θείκαῖς, ἡγλαΐσμένος, φωτεινότατος ὥφθη, καί δεκτικός καθαρῶν, παμμάκαρ θείων ἐπιλάμψεων, ὅθεν σε τιμῶμεν ἐν ὕμνοις θεοφόρε.

Πλήρης ἀσκήσεως καρπός, πρὸς τήν ἄλωνα Χριστοῦ πάτερ εἰσήχθης καί ὡς ὄριμος βότρυς ταῖς οὐρανίαις σκηναῖς παμμάκαρ βλυθεῖς κατανύξεως, οἶνον ἀναβλύζης ἡμῖν τοῖς σέ τιμῶσι.

Πάθη δυσίατα ψυχῆς, ἐγκρατείας χαλινῷ καθυποτάξας, τοῖς αὐλοῖς ἀγγέλοις, ἐξωμοιώθης βοῶν, ὑμνεῖτε τά ἔργα τόν Κύριον καί ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ζῶσα ὑπάρχουσα πηγῆ, ὡς τό ὕδωρ τῆς ζωῆς ἀποτεκοῦσα, τήν ψυχὴν μου τακεῖσαν τῆς ἀμαρτίας φλογμῷ παρθένε, Θεοτόκε πότισον, ἵνα σέ δοξάζω εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

Καταβασία. Μυστήριον παράδοξον.

Ὡδή θ΄.

Τοῦ ἀγίου κανῶν πρῶτος.

Ἀνάρχου γεννήτορος.

Ἰσχύς σοι δεδώρηται, παρά Θεοῦ καί δύναμις, τὰς ἀρχάς διώλεσας τοῦ κοσμοκράτορος, ὅθεν ἀριστεύσας μεγάλως, ὡς ἀληθῶς πάτερ θεοφόρε, χοροῖς συνηριθμῆσαι τῶν ὁσίων ἀγαλλόμενος.

Ὡς ρόδον ἠδύπνοον, ἡμᾶς εὐωδιάζουσιν, οἱ θεόπνευστοι λόγοι τῆς θείας γλώττης σου, σύ γάρ εὐωδία ἐγένου, τοῦ δι' ἡμᾶς Θεοῦ σαρκωθέντος, δι' ἄμετρον ἔλεος, θεοφόρε πανσεβάσμιε.

Μή παύση τήν ποιμνὴν σου, ἐφορῶν πάτερ Μάξιμε καί τῆς σῆς μεμνημένος καθυποσχέσεως, ἧς τὰς ἐλπίδας ἡμῶν πάσας, ὡς ἀρόραγοῦς, ἐξήψαμεν πέτρας, πρὸς Χριστόν μεσίτην σε κεκτημένη πάτερ ὅσιε.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὄρθρος εὐρέθης πρωῖνός, ἐν τῇ τοῦ βίου νυκτί, παρθενίας ἀκτίσι περιαστράπτουσα, τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου τοῦ νοητοῦ τῆς δικαιοσύνης, ἡμῖν φανερώσασσα, θεομήτορ πανσεβάσμιε.

Ἔτερος κανῶν. Τόν ἐκ Θεοῦ Θεόν λόγον.

Νευρωμένος τῇ πίστει, καί Χριστοῦ τῇ δυνάμει παμμάκαρ πεφραγμένος ἀληθῶς, βρόγχους δαιμόνων διέφυγες, καί τὰς τούτων ἐνέδρας, καί μεθοδίας πάσας ἐκφυγόν, τῷ δεσπότη τῶν ὄλων παρέστης ἀγαλλόμενος.

Ἵπέρ ἡμῶν τῶν ἐν πίστει, τὴν σὴν μνήμην τελουόντων, Χριστόν καθικετεύων ἐκτενῶς, πάτερ μή παύσει σωθῆναι ἡμᾶς, πειρασμῶν τρικυμίας, καὶ ζάλης καὶ κινδύνων, καὶ παθῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ δοθῆναι καθικέτευε.

Θεόν εὐίλατον ἔχων, σῆς ἀσκήσεως πόνους, ἰδρωτί τε καμάτων νῦν τῶν σῶν, τοῦτον ἡμῖν ἐξευμένισε, τοῖς ὕμνοῦσι σε πᾶσι λυτρούμενος σοφέ ἐκ συμφορῶν, καὶ παθῶν, καὶ ὀδύνης Μάξιμε ἀοίδιμε.

Θεοτοκίον.

Σεσαρκωμένον τόν λόγον, τόν πρὶν ἄσαρκον ὄντα, καθό Θεός ὑπάρχει ἐκ Θεοῦ, τέτοκας μόνη πανύμνητε, ἐπ' ἀνακαινίσει, καὶ σωτηρία, πάντων τῶν βροτῶν, διό πίστει σέ πάντες ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Καταβασία. Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα.

Ἐξαποστειλάριον.

Τοῦ ἀγίου. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ἐκ μήτρας καθηγίασε, Θεοῦ σε πάτερ Μάξιμε, Ἱερεμίαν ὡς πάλαι, καὶ Σαμουήλ θεοφόρε, προφήτην θείον δείξας σε, τερατουργέ πανόσιε, τῶν ἀγγέλων ὁμόσκηνε, μεθ' ὧν μνημόνευε πάντων, τῶν σέ πιστῶς ἀνυμνούντων.

Καὶ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἰστώμεν στίχους στ' καὶ ψάλλομεν στιχηρά
ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἀγίου γ'.

Τοῦ ἀγίου. Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν οὐρανίων ἀψίδων ὑπεριπτάμενος, δι' ἀρετῆς ἐνθέου, παμμακάριστε πάτερ, ἐπέδυσ ἐν τῷ γνόφῳ, δι' ἧς ἀληθῶς, οὐκ ἐν αἰνίγμασιν ὄσιε, ἀλλ' ἐν τῇ χάριτι ὠφθης τῇ τοῦ Θεοῦ, τὰς ἐλλάμφεις εἰσδεχόμενος.

Ταῖς ἀρεταῖς ἐκλαμπρύνας, ψυχὴν καὶ ἔννοιαν πρὸς οὐρανόν μετήχθης, εἰς Χριστοῦ βασιλείαν, ὦ Μάξιμε τρισμάκαρ, προσφέρων αὐτῷ τὰ τῶν πόνων σου δράγματα, ἐν ἀσκηταῖς σύ φωστήρ γὰρ ἀναδειχθεῖς, τῆς ἀγήρω ἀπολαύνης τρυφῆς.

Τό ὁμοούσιον ὄντως Τριάς ἢ ἀναρχος, πνεύματος κατοικίαν, ἐν σοί ἀναθεμένη, λαμπρότατον φωστήρα ἀνέδειξέ σε, παμμακάριστε Μάξιμε, τῶν χαμαιζήλων γάρ πάντων ὑπεραρθεῖς, οὐρανῶν οἴκησιν εὐρηκας.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Ἦσιε πάτερ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου, διό ἐν τοῖς οὐρανοῖς εὐρες μισθόν τῶν καμάτων σου, τῶν δαιμόνων ὠλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἔφθασας τὰ τάγματα, ὧν τόν βίον ἀμέμπτως ἐζήλωσας, παρρῶσιαν οὖν ἔχων πρὸς Χριστόν τόν Θεόν, αὐτόν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἦχος β'.

Σήμερον ὁ Χριστός ἐν Ἰορδάνῃ ἦλθε βαπτισθῆναι. Σήμερον Ἰωάννης ἄπτεται κορυφῆς τοῦ δεσπότη. Αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐξέστησαν, τό παράδοξον ὀρῶσαι μυστήριον, ἢ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε. Ἰορδάνης ἰδὼν ἀνεστρέφετο, ἡμεῖς δέ οἱ φωτισθέντες βοῶμεν. Δόξα τῷ φανέντι Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς ὀφθέντι καὶ φωτίσαντι τόν κόσμον.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

Δακτυλογραφημένη φυλλάδα (ἀκαταλογογράφητη)
βιβλιοθήκης τοῦ Κυριακοῦ Καυσοκαλυβίων, ἔτους 1942, σσ. 1-22

Ἀκολουθία

Τοῦ Ὁσίου καί Θεοφόρου Πατρός ἡμῶν

ΜΑΞΙΜΟΥ τοῦ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΗ

Ψαλλομένη

Τῆ ΙΓ΄ τοῦ Ἰανουαρίου Μηνὸς

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ

Ἰστῶμεν Στίχ. Δ΄ καὶ ψάλλομεν τὰ ἐπόμενα

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος Β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου Σε νεκρὸν

Ὅτε ἐξ ὠδίνων εὐσεβῶν, ὡς ἀειθαλὲς ἔφυς δένδρον, τῇ ἐπινεύσει Θεοῦ, τότε ἐκ νεότητος, φόβον τὸν κρείττονα, ὡς ἀρχὴν καὶ προοίμιον, τῶν σῶν ἐσομένων, θείων ἀναβάσεων, ἐκαρποφόρησας· βίω γὰρ ἀρίστῳ ἐμπρέπεις, ἐν ἡθῶν σεμνῶν εὐκοσμία, καὶ ἀμέμπτοις τρόποις Πάτερ Μάξιμε.

Ὅτε ὡσπερ ἄλλος Μωϋσῆς, ἤρθης ἀκρωρεία τοῦ Ἄθω, ὡς ἐν Σινᾶ τῷ σεπτῷ, τότε τὸν ὑπέρφωτον, γνόφον εἰσέδραμες, καὶ τὴν μόνην Θεόπαιδα, λαμπρῶς ἐθεάσω, σὲ τὰ ὑπὲρ ἔννοιαν, μουῦσαν Μάξιμε· ὅθεν πλήρης χάριτος ὦφθης, πλήρης θυμηδίας ἀρρήτου, πλήρης θεουργοῦ Πάτερ ἐλλάμψεως.

Ὅτε τῶν προσόντων Σοι καλῶν, ὁ σοφὸς Γρηγόριος ἔγνω, τὴν συστοιχίαν σαφῶς, τότε σε θεόληπτον, καὶ ἐνθεώτατον, ὑποφήτην ἐκήρυξε, τῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, τελουμένων Ὅσιε, θείων ἐλλάμψεων ὧν περ ἐκκαλύπτων τὴν γνῶσιν, ἔρωτι τῷ θείῳ ἐκκαίεις, τοὺς σοι προσιόντας Πάτερ Μάξιμε.

Ὅτε ἐξεχύθη πανταχοῦ, τῆς Σῆς εὐαγοῦς πολιτείας, ὁ φθόγγος Ὅσιε, τότε τῶν χαρίτων σου, ὀπίσω ἔδραμον, Βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες, ταῖς Σαῖς ὑποθήκαις, διαρρυθμιζόμενοι, θείους προστάγμασιν ὅθεν καὶ τὰ κρύβδην ἐκφαίνων, πάντας ἐβελτίους τῷ λόγῳ, τοὺς προσερχομένους Σοι θεσπέσιε.

Δόξα. Ἦχος β΄.

Στειρωτικῆς προελθὼν ἐκ νηδύος, ὡς περ ὁ μέγας Πρόδρομος, τοῖς τούτου ἵχνεσι Πάτερ, ὡς ἀληθῶς ἠκολούθησας ἀπὸ παιδὸς γὰρ ἠγάπησας, παραρριπτεῖσθαι τῷ Θεῷ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν σαρκὸς εὐπάθειαν ὅθεν Θεῷ ἀναγόμενος, τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ ἡμᾶς καθάρωντος, ἐμιμήσω τὴν γύμνωσιν, σαυτὸν ἀπαρνησάμενος ᾧ καὶ νῦν συνδεδόξασαι, ὑπερφυῶς Μάξιμε Ὅσιε.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Τῆς Ἑορτῆς.

Τὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα, Σὲ τὴν πηγὴν ἐδέξαντο, καὶ ὁ Παράκλητος ἐν εἴδει περιστερᾶς κατήρχετο, κλίνει κορυφὴν, ὁ κλίνας οὐρανοῦς κράζει καὶ βοᾷ, πηλὸς τῷ Πλαστοργῷ. Τί μοι ἐπιτάττεις τὰ ὑπὲρ ἐμέ; ἐγὼ χρεῖαν ἔχω τοῦ Σοῦ Βαπτισμοῦ. Ὡ ἀναμάρτητε, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τὸ «Φῶς ἰλαρόν» κ.τ.λ.

Ἀπόστιχα

Ἦχος β΄. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ

Στύλος φωτειδῆς, οὐρανομήκης ὄντως, τῇ θεϊκῇ ἐκλάμφει, ἐδείχθη ἐν τῷ Ἄθῳ, Μάξιμε παμμακάριστε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριο

Σῶμα τὸ γεηρόν, πνευματικὸν τελέσας, ᾧ χάριτος ἀφάτου ἵπτασαι ἐν ἀέρι, Μάξιμε ὡς περ ἄσαρκος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος...

Ἦρθης πρὸς ὑψηλὰς, ἀποκαλύψεις Πάτερ, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ χάριν προφητείας, πλουσίως κατεπλούτησας.

Δόξα. Τριαδικόν.

Αἴγλην τρισσολαμπῆ, ἐκ Τρισηλίου δόξης, δεχόμενος ὑπόθεν, Μάξιμε μεγαλύνεις, Τριάδα τὴν Ὑπέρθεν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἦφθης τῇ κορυφῇ, τοῦ Ἄθῳ Θεοτόκε, ἀστράπτουσα ἐκπάγλως Μαξίμῳ τῷ Ὅσιῳ, καὶ τοῦτον κατεπύρσευσας.

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον κ.τ.λ.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Μητρικῆς ἐκ νηδύος Ὅσιε Μάξιμε, ἐκλογῆς ὡς δοχεῖον, ἀνατεθεὶς τῷ Θεῷ, τοῦ θείου γνόφου ὡς Μωσῆς κατηξίωσαι, καὶ τὰ πόρρω προορᾶν, κατὰ τὸν μέγαν Σαμουήλ, τοῦ Ἄθῳ τὸ θεῖον θαῦμα, τῆς Θεοτόκου ὁ λάτρης ἡ καὶ πρεσβεύεις Πάτερ ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἔτερον. Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Τῶν Ὅσιων ἀκρότης τῶν ἐν Ὄρει τοῦ Ἄθῳ, καὶ τῆς Θεοτόκου θεράπων, καὶ Ἀγγέλους ἐφάμιλλος, ἐδείχθη διὰ βίου ὑψηλοῦ, καὶ χάριτος πλουσίας ἐκ Θεοῦ διὰ τοῦτο Πάτερ Μάξιμε ἐν ᾧδαῖς, τιμῇ ἐν Σε κραυγάζοντες. Δόξα τῷ δεδοκί σοι ἰσχύν, δόξα τῷ Σὲ θαυμαστώσαντι, δόξα τῷ ἐν πλουσίαις δωρεαῖς, σὲ μεγαλύναντι.

Καὶ τῆς Ἑορτῆς.

Ἐν Ἰορδάνῃ Βαπτιζομένου Σου Κύριε...

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν φάλλομεν τὰ Ἀνοιξαντάρια ἢ τὸ Μακάριος ἀνὴρ· εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν Στίχους Η΄. καὶ φάλλομεν τῆς Ἑορτῆς δύο, καὶ τοῦ Ἁγίου ἕξ.

Ἦχος β΄. Ἰδιόμελα.

Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν, τὸν φωτίσαντα πάντα ἄνθρωπον, ἰδὼν ὁ Πρόδρομος, βαπτισθῆναι παραγενόμενον, χαίρει τῇ ψυχῇ, καὶ τρέμει τῇ χειρὶ· δείκνυσιν αὐτὸν καὶ λέγει τοῖς λαοῖς· Ἴδε ὁ λυτρούμενος τὸν Ἰσραήλ, ὁ ἐλευθερῶν ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς. Ὡ ἀναμάρτητε, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν, ὑπὸ δούλου βαπτιζομένου, καὶ τῇ τοῦ Πνεύματος παρουσίᾳ μαρτυρουμένου, ἔφριξαν ὀρῶσαι Ἀγγέλων στρατιαί· φωνῇ δὲ οὐρανόθεν ἠνέχθη ἐκ Πατρός· Οὗτος ὃν ὁ Πρόδρομος χειροθετεῖ, Υἱὸς μου ὑπάρχει ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος ὁ αὐτός. Ποίοις εὐφημιῶν

Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν, ἀναδήσωμεν τὸν θεοφόρον; τὸν οὐρανοφοίτην τῷ πνεύματι, καὶ αἰθεροδρόμον τῷ σώματι, τὸν τῆς ἡσυχίας ὑποφήτην· τὸ σέλας, τῶν Τρισηλίων ἐπιλάμψεων· τὸν μύστην, τῆς Θεοτόκου τὸν περιδοξόν, τὸν τοῦ πυρὸς τοῦ αὐλοῦ, ὁ Χριστὸς βαλεῖν ἤλθεν, ἐνθεώτατον βραβευτήν, καὶ θεῖον ἐκφάντορα, τὸν μέγαν φερωνύμως Μάξιμον.

Ποίοις πνευματικοῖς μέλεσιν, εὐφημήσωμεν τὸν θεόφορον; τὸν ἐν θεωρίᾳ ὑπόπτερον, καὶ ἐν ἀπαθείᾳ μετάρσιον, τὸ λαμπρὸν τοῦ Πνεύματος ταμεῖον· τὸ ὄμμα, τῆς προοράσεως τὸ σύντονον· τὸ στόμα, τῆς προφητείας τὸ πολύφωνον, τῶν ἀποκρύφων τὸν γνώστην, τὸν τὰς διαθέσεις, ἐμβατεύοντα τῶν ψυχῶν, καὶ πάντας ῥυθμίζοντα, τὸν μέγαν ἐπαξίως Μάξιμον.

Ποίοις ὕμνωδιῶν κάλλεσιν, ἀνυμνήσωμεν τὸν θεοφόρον; τοῦ φωτὸς τοῦ θείου τὸ σκῆνωμα, καὶ τῶν ἀρετῶν ἐνδιαίτημα, τὸν τῆς προσευχῆς θεῖον φωστῆρα· τοῦ Ἄθω, τὸν ἑωσφόρον τὸν ὑπέρλαμπρον· καὶ Λαύρας, τὸ τῆς Μεγίστης ἐγκαλλώπισμα, τῆς Σκήτης τῆς ἐπωνύμου,

τὸν φωσφόρον λύχνον, καὶ θερμότατον ἄρωγόν, καὶ πρέσβυν πρὸς Κύριον, τὸν μέγαν ἐν Ὅσιος Μάξιμον.

ΕΤΕΡΑ. Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν

Ὡς ἀνήλθες ἐν Ἄθωνι, τὴν Ἄγνην θεομήτορα, ὑπὲρ νοῦν ἐκλάμπουσαν, Πάτερ ἔβλεψας, καὶ παρ' αὐτῆς κατηγγλάισαι, ἀκτίσι τῆς χάριτος, καὶ τὸ κράτος κατ' ἐχθρῶν, ἐνεδύσω καὶ ἅπασι, περιβόητος, ἀρετῶν καὶ θαυμάτων ἐπιδείξει, καὶ τῇ Σῆ διδασκαλίᾳ, γέγονας Μάξιμε Ὅσιε.

Ὡς ἀκήκοεν Ὅσιε, ὁ θεόφρων Γρηγόριος, τῆς Σῆς πολιτείας τὰ κατορθώματα, καὶ θαμβηθείς σου τὴν ἔλλαμψιν, φωστῆρά σε ἔνθεον, καὶ τῶν ἄνω θεωρόν, καὶ λαμπρὸν ὑψηγῆτορα, τῶν τοῦ Πνεύματος, διαδόσεων καὶ ἀπαυγασμάτων, ἀνεκήρυξε τὸν πρῶν, λαθεῖν σπουδάζοντα Μάξιμε.

Ὡς οὐράνιον ἄνθρωπον, καὶ ἐπίγειον ἄγγελον, ὡς Θεοῦ θεράποντα, γνησιώτατον, ὡς τῆς Ἄγνης θεομήτορος, μύστην οἰκειότατον, ὡς τῶν θείων δωρεῶν, πορθμευτὴν πλουσιόδωρον, καὶ τῆς Σκήτεως, τῆς τῇ Σῆ καυχωμένης Πάτερ κλήσει, θεοφόρον προμηθέα, ἀνευφημοῦμέν σε Μάξιμε.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Σήμερον λαμπρὰ καὶ ἐπίφωτος, τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπιφανεῖα ἐξέλαμψεν, ἢ τοῦ Ὅσιου Μαξίμου μνήμη, ἅπαντα τὸν Ἄθω πυρσεύουσα. Δεῦτε οὖν τῶν Μονοτρόπων αἱ χορεῖαι, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἑορτάσωμεν, καὶ ἐν φωνῇ αἰνέσεως, τούτῳ βοήσωμεν. Χαίροις ῥιζουχίας ἱερᾶς, βλαστὸς εὐθαλέστατος, καὶ τοῦ Προδρόμου τοῦ πάνυ, μιμητῆς καὶ σύμφυτος. Χαίροις τῆς ἡσυχίας ὁ πυρσός, καὶ τῶν μυστικῶν ἐν Χριστῷ ἀναβάσεων, ἐργάτης δοκιμώτατος. Χαίροις παθῶν τῶν ἔνδον, ἰατῆρ ἐμπειρότατος, καὶ ἐσφαλμένων ἡθῶν, διορθωτῆς ἀληθῆς. Ἄλλ' ὦ παμμάκαρ Μάξιμε, τῇ ἀπροσίτῳ Τριάδι πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων, τὴν ἱεράν καὶ σεβάσιμον μνήμην Σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Τῆς Ἑορτῆς.

Τὸν ἐκ Παρθένου Ἥλιον, βλέπων ὁ ἐκ στείρας Λύχνος φαεινός, ἐν Ἰορδάνῃ αἰτούμενον Βάπτισμα, ἐν δειλία καὶ χαρᾷ, ἐβόα πρὸς αὐτόν. Σὺ μὲ ἀγίασον Δέσποτα, τῇ θείᾳ ἐπιφανείᾳ Σου.

ΕΙΣΟΔΟΣ. Φῶς ἰλαρόν...

Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἢ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξιόους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτοὺς καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν Ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεῦσι αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ. Ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ Βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήφεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα, ὅξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργήν, εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονες. Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συ-

γκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτήσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεῦει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΘΝ. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, ρεῖθρα περιβάλλεται σήμερον τὰ Ἰορδάνεια· καὶ τὴν ἐμὴν καθαίρεται κάθαρσιν, ὁ τοῦ κόσμου αἶρων τὴν ἀμαρτίαν· καὶ ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς ἄνωθεν μαρτυρεῖται Πνεύματος. Υἱὸς μονογενῆς ὑπάρχων τοῦ ὑψίστου Πατρός· πρὸς Ὀν βοήσωμεν. Ὁ ἐπιφανεὶς καὶ σώσας ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ αὐτός.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ ὁ περιβλεπτός Ἄθως, τὸ ἐμφανὲς τῆς θεομητορος, καὶ περίοπτον Ὅρος. Ἴδου γὰρ ἐν ταῖς μεσημβριναῖς ὑπωρεΐαις σου, τὴν καλιὰν αὐτοῦ ἐπήξατο, ὡς ἀετὸς ὑψιπέτης, Μάξιμος ὁ ἑνδοξός, ὁ τῶν Ἀγγέλων ἐφάμιλλος· δι' ἀκροτάτης γὰρ

ἀσκήσεως, εἰς θεωρίας ὕψους ἀνεληθῶν, ξένα καὶ παράδοξα, ἐν Χριστῷ εἰργάσατο. Ὡ τοῦ θαύματος! πῶς ὁ ἐν σαρκὶ τελῶν, ἄρτον Ἀγγέλων ἐδέξατο, προφητικῶ δὲ πνεύματι διέλαμψε, καὶ ὑπερθεν τῆς γῆς, ὡς ἄυλος ἵπτατο; Ταῦτα τοῦ θείου ἔρωτος τὰ ἔπαθλα, καὶ τῆς μελλούσης δόξης αἱ ἀπαρχαί. Ἀλλ' ὦ Τριάς Ὑπερούσιε, ἡ τὸν Σὸν Ὅσιον δοξάσασα, παράσχου ταῖς αὐτοῦ ἰκεσίαις, ἄφεισιν ἡμῖν ἁμαρτιῶν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος β΄.

Τοῦ ἀύλου πυρὸς τὴν ἐνέργειαν, ἐν τῇ καρδίᾳ δεξάμενος, ἀπὸ παιδὸς τὴν κρείττονα τρίβον, ἐπεπόθησας Πάτερ' πρὶν γὰρ ἢ γνῶναι τὸ κακόν, ἐξελέξω τὸ ἀγαθόν' ὅθεν πᾶσάν σου τὴν ἔφεισιν, πρὸς ἐφετῶν ἰθύνας τὸ ἀκρότατον, τῶν προσηκόντων σοι τὴν σχέσιν, ἐμφρόνως κατέλιπες' καὶ τῷ Χριστῷ ἀκολουθῶν, σὺν τῷ Παύλῳ ἔκραζες: ζῶ οὐκ ἔτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐμοὶ Χριστός, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος γ΄.

Τὶς ἐπαξίως αἰνέσει, τῶν Σῶν ἀγῶνων τὰς ἀναβάσεις, πολυῦμνητε Μάξιμε; Σὺ γὰρ ὑπὲρ φύσιν ἀγωνισάμενος, τῶν ὑπὲρ αἴσθησιν θεαμάτων, φιλοθεάμων γέγονας' τὸν γὰρ ἄδυτον γνόφον ὑπελθῶν, τὴν τοῦ ζωαρχικοῦ φωτὸς γεννήτριαν, ἠλιοφανῶς τεθέασαι' ἐξ ἧς λαμπροφανῶς καταυγασθεῖς, τῶν μὲν εὐδρομούντων ἐν Χριστῷ, ποδηγέτης ὠφθης πανάριστος, τῶν δὲ ἀοράτων ἐχθρῶν, διώκτης ἰσχυρότατος' ὦν τῆς λύμης καὶ ἡμᾶς ἀτρώτους φύλαττε, τῇ πατρικῇ ἐπιστασίᾳ Σου.

Ἦχος δ΄.

Τὸ πολίτευμα ἔχων ἐν οὐρανοῖς, ὡς ξένος καὶ πάροικος, ἐν γῆ ἐπολιτεύσω Ὅσιε' πάσης γὰρ ἐκκλίνων προσπαθείας, καὶ πάντας λαθεῖν ἐν τῇ ζωῇ Σου σπεύδων, τὴν ἐξ αὐτοσχεδίου καλύβην, πυρπολῶν διετέλεις' ἀλλ' οὐκ ἔδει ὁ λύχνος ὁ φαινός, τῷ τῆς σιγῆς μοδίῳ κρύπτεσθαι' ἔνθεν Χριστὸς τὸ Πατρικὸν ἀπαύγασμα, εἰς φῶς πολλῶν σε ἐξήγαγε, καὶ περιποίησιν Πάτερ, τῶν προστρεχόντων τῇ ἀντιλήψει Σου.

Δόξα. Ἦχος ὁ αὐτός.

Τῶν εὐαγῶν ἀρετῶν σου ὁ φθόγγος, εἰς πᾶσαν γῆν διελήλυθε, παγκόσμιε Μάξιμε' ὅθεν πᾶσα τάξις ἀνθρώπων, εἰς ὁσμὴν ἔδραμον Γραφικῶς, τῶν ἐν Σοί χαρισμάτων' πάντας γὰρ ἐπαίδευσας μακάριε, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν' καὶ τὰς ψυχικὰς διαθέσεις ἐνορῶν, ἐνὶ ἐκάστῳ ἐχορήγεις, προσφόρως τὴν ἴασιν. Ἀλλ' ὦ Πατέρων ἀκροθίνιον, κατάπεμψον καὶ ἡμῖν, ἐν τῇ Σῇ παγγεράστῳ μνήμῃ, τὴν ἐξ ὕψους εὐλογίαν Σου.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Τῆς Ἑορτῆς.

Ἦ Τριάς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐαυτὴν ἡμῖν σήμερον, ἀδιαιρέτως πεφανέρωκεν' ὁ μὲν γὰρ Πατὴρ, ἐναργῆ μαρτυρίαν τῷ συγγενεῖ ἐπεφώνησε' τὸ Πνεῦμα περιστερᾶς ἐν εἰκόνι κατέπτη οὐρανόθεν' ὁ Υἱὸς τὴν ἄχραντον κορυφὴν τῷ Προδρόμῳ ὑπέκλινε' καὶ βαπτισθεῖς, τὸ ἀνθρώπινον ἐκ δουλείας ἐρρύσατο, ὡς φιλάνθρωπος.

Εἰς τὸν Στίχον Στίχηρα Προσόμοια.

Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς

Χαίροις ὁ θεοφόρητος νοῦς, τῆς ἡσυχίας εὐκλεὲς στηλογράφημα, ὁ ἀνθραξ τοῦ ζωηφόρου, καὶ οὐρανοῦ πυρός, Τρισηλίου αἴγλης, θεῖον ἔσοπτρον' ἀγνείας κειμήλιον, ἐγκρατείας ὑπόδειγμα, ἔρωτος θείου, παναρμόνιον ὄργανον, λειμῶν εὐσοσμος, ἐνεργείας τῆς χάριτος, ὕψους τῆς ταπεινώσεως, καὶ βάθους φρονήσεως, μύστης τῶν θείων κριμάτων, στόμα σοφίας τῆς κρείττονος' Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος

Χαίροις τῶν ἀρετῶν θησαυρός, ἡ μυροθήκη θεωρίας καὶ πράξεως, ἐπόπτης φωτὸς ἀύλου, ἐνδελεχὲς τοῦ Χριστοῦ, ἐν καρδίᾳ Πάτερ ἐμμελέτημα' ἐκφάντωρ λαμπρότατος, τῶν βαθμῶν καὶ ἐλλάμψεων, τῆς ἀενάου, προσευχῆς τε καὶ νήψεως' ὁ τὰ μέλλοντα, προορῶν ἀκριβέστατα, ἥλιος ὁ πολύφωτος, χαρίτων τοῦ Πνεύματος, καρπῶν

ζωῆς αἰωνίου, δένδρον σαφῶς ἀγλαόκαρπον· Ἵσίων ἀκρότης, τῷ Χριστῷ ἡμᾶς προσάγοις, Ἵσιε Μάξιμε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Χαίροις οὐρανοδρόμος ἀστήρ, ὁ ὑψιπέτης ὑπερκόσμιος ἄνθρωπος, ὁ ἄλλος Μωσῆς ἐν Ἰθῶ, ἀναφανεὶς ἀληθῶς· τὸν γὰρ θεῖον γνόφον Πάτερ Μάξιμε, ὑπῆλθες ἐν σώματι, καὶ τὰ θεῖα ἐξ ὄψεως, τῆς Θεοτόκου, ἐμυθήης μυστήρια, τῆς θεώσεως, διεκφαίνων τὰς χάριτας· ὅθεν καὶ γῆς καθύπερθε, πετόμενος Ἵσιε, καθυπογράφεις τὴν δόξαν, αἰῶνος πᾶσι τοῦ μέλλοντος. Αὐτῆς οὖν ἀξίους, καὶ ἡμᾶς ταῖς πρὸς τὸν Κτίστην, λιταῖς Σου ἔργασαι.

Δόξα. Ἵχος πλ. δ'.

Τῶν λαμπρῶν ἀγῶνων Σου, τὰ ἐξαιρέτα ἔπαθλα, πᾶσαν ἐξέστησαν ἀκοήν, οὐρανοβάμον Μάξιμε· τὴν τῶν Ἀγγέλων γὰρ ζωὴν, ἐν Σοὶ ἐχαρακτήρισας, ἔξω κόσμου καὶ σαρκός, ὡς ἀληθῶς πολιτευσάμενος. Διὸ σκεῦος ἐκλεκτόν, τῆς ἐπιπνοίας τοῦ Πνεύματος γενόμενος, οὐ μόνον τὰ μακρὰν ὡς ἐγγὺς προέλεγες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν βάθει τῶν ψυχῶν, ἐώρας μακάριε. Τί οὖν ἀξίως Σε καλέσωμεν; ἄγγελον ἐν σώματι, τῶν ἀπορρήτων θεωρόν, ἢ προφητικῆς χάριτος νεόσμηκτον ἔσοπτρον; Καὶ νῦν Χριστῷ παριστάμενος, μὴ παύση πρεσβεῦων ἀεὶ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός, Τῆς Ἑορτῆς.

Σήμερον ἢ κτίσις φωτίζεται· σήμερον τὰ πάντα εὐφραίνονται, τὰ οὐράνια ἅμα καὶ τὰ ἐπίγεια. Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι συμμίγνυνται· ὅπου γὰρ Βασιλέως παρουσία, καὶ ἡ τάξις παραγίνεται. Δράμωμεν τοίνυν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην· ἴδωμεν πάντες τὸν Ἰωάννην, πῶς βαπτίζει κορυφήν, ἀχειροποίητον καὶ ἀναμάρτητον. Διὸ Ἀποστολικὴν φωνὴν προσάδοντες, συμφώνως βοήσωμεν. Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, καταυγάζουσα καὶ παρέχουσα, πιστοῖς τὸ μέγα ἔλεος.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν Σου Δέσποτα...

Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν καὶ τὰ Ἀπολυτίκια ἅπερ βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Μετὰ τὸ «Θεὸς Κύριος» ψάλλονται τὰ δύο Ἀπολυτίκια τοῦ Ἁγίου, καὶ τὸ τῆς Ἑορτῆς.

Μετὰ δὲ τὴν Α΄ Στιχολογίαν τὰ Καθίσματα ὡς ἐξῆς.

Ἵχος α΄. Τὸν τάφον Σου Σωτήρ.

Ἵως ἥλιος λαμπρός, ἐν τῷ Ἰθῶ ἐκλάμπας, ἀκτίσι φαειναῖς, τῶν ὁσίων Σου πόνων, λαμπρύνεις τὰ συστήματα. Μοναζόντων ἐκάστοτε, ὅθεν Μάξιμε, τὴν Σὴν παγγέραστον μνήμην, ἐορτάζομεν, ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας, Χριστὸν μεγαλύνοντες.

Δόξα. Ὁμοιον.

Τεχθεὶς στείρωτικῆς, ἐκ νηδύος θεόφρον, ὡς ἄλλος Σαμουήλ, ἐκ παιδὸς ἀνετέθης, Θεῷ τῷ δεδωκότι σε, παμμακάριστε Μάξιμε· ὅθεν ἔφθασας, εἰς ἄνδρα τέλειον Πάτερ, τοῦ πληρώματος, τῆς ἐν Χριστῷ πολιτείας, ἀσκήσας ὡς ἄσαρκος.

Καὶ νῦν. Ὁμοιον. Τῆς Ἑορτῆς.

Ἵ πάντων Βασιλεύς, καὶ Θεὸς καὶ Δεσπότης, ὁ βλύζων οἰκτιρμῶν, τὰ ἀέννα ρεῖθρα, πρὸς ρεῖθρα ἐφίσταται, Ἰορδάνου θελήματι, Ὅν ὁ Πρόδρομος, χειροθετήσας βαπτίζει, ἐκκαθαίροντα, τὴν τοῦ Ἀδάμ ἁμαρτίαν. Αὐτῷ προσκυνήσωμεν.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν. Καθίσματα.

Ἵχος δ΄. Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Χρηματισθεὶς ὑπὸ τῆς μόνης Παρθένου, ἐν ἀκρωρεῖᾳ τῇ τοῦ Ἰθῶ ἀνῆλθες, ὡς ὁ Μωσῆς τρισμακάρο εἰς τὸ Σίναιον, ἔνθα Πάτερ ἔβλεψας, τὴν Ἀγνὴν Θεοτόκον, ὄλην ἐξαστράπτουσαν, ἐν φωτὶ ἀπροσίτῳ, καὶ παρ' Αὐτῆς ἐπλήσθης δωρεῶν, ὡς περ' ἐπόθεις, θεόληπτε Μάξιμε.

Δόξα. Ὁμοιον.

Τὴν κεκρυμμένην ἀληθῶς ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐγνωσμένην τῷ Θεῷ πολιτείαν, ξενοπρεπῶς θεόφρον διερχόμενος, ξένος πάντων πέφηνας, ἄοικος καὶ ἀκτῆμων, τὴν Σὴν αὐτοσχέδιον, ἀεὶ καίων καλύβην· ἀλλ'

ὁ Χριστὸς Σε πᾶσι θαυμαστῶς, ὡς ἐπηγγείλατο, Πάτερ ἐδόξασε.

Καὶ νῦν. Ὅμοιον. Τῆς Ἑορτῆς.

Ἀναλαβὼν τὴν τῶν ἀνθρώπων οὐσίαν, ὁ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων ὡς Λόγος, ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα ἐδέξατο, ἅπαντα τὸν βόρβορον, τῆς ἀρχαίας κατάρας, ἐκ τῶν καρδιῶν ἡμῶν, φιλανθρώπως ἐκπλύνων. Ὅν ἀνυμνοῦντες εἴπωμεν πιστοί· ἦλθες ἐφάνης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Καθίσματα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τῇ τοῦ Πνεύματος αἴγλη καταυγασθεῖς, ἐπτερώθης ἀγάπη τῇ θεϊκῇ, καὶ ὅλος μετάρσιος, ἀνεδείχθης τῷ πνεύματι, σαρκὸς ἐναπορρίψας, τελείως τὴν πρόνοιαν, καὶ τῶν πτηνῶν τὸ βίον, στερρῶς ἐπαγόμενος ὅθεν προφητείας, δεδεγμένος τὴν χάριν, τὰ πόρρω προέλεγες, τὰ κρυπτὰ δηλῶν ἅπασι, τοῖς προστρέχουσι Μάξιμε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην Σου.

Δόξα. Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγη ἀληθῶς, τὴν Σὴν γνωρίσας βιοτὴν, καὶ τὴν νεῦσιν τὴν πολλήν, πρὸς τὰς τοῦ Πνεύματος αὐγὰς, ὁ θεοφόρος Γρηγόριος θεομάκαρ ὅθεν τῆς ψυχῆς τῆς Σῆς τὴν ἔλλαμψιν, στόματι λαμπρῷ, πᾶσιν ἐκήρυξε, τῶν ἀρετῶν σου Πάτερ τὸ μέγεθος, θαμβητικῶς διηγούμενος μεθ' οὗ δυσώπει, χάριν δοθῆναι, Σοῖς τέκνοις Μάξιμε Ὅσιε.

Καὶ νῦν. Ὅμοιον. Τῆς Ἑορτῆς.

Ἰορδάνου ταῖς ῥοαῖς, βαπτιζομένου Σου Χριστέ, τοῦ Προδρόμου τῇ χειρὶ, φωνῇ ἠνέχθη ἐκ Πατρός· Οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱὸς ὁ ἀγαπητὸς μου· καὶ Πνεῦμα τὸ εὐθές, καὶ ὁμοούσιον, πελείας ἐν μορφῇ, Σοὶ καταβέβηκε. Διὸ ὑμνοῦντες τὴν Σὴν ἐπιφάνειαν, ἀπὸ ψυχῆς ἐκβοῶμέν Σοι. Θέλων ἐφάνης, Σῶτερ Οἰκτίρμον, καὶ τὰ πάντα ἠγίασας.

Τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' Ἦχου καὶ τὸ Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον Ὁσιακόν.

Ὁ Ν' Ψαλμός.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Σοῦ Ὁσίου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον ὁ θεοφόρος Μάξιμος, τῶν ἐν Ἄθῳ τὸ ἔξοχον ἐγκαλλώπισμα, τὸν τῆς ἀσκήσεως περάνας δρόμον, πρὸς οὐρανὸν ἀνέρχεται. Ἄγγελοι τὸ καθαρῶτατον αὐτοῦ πνεῦμα ὑποδέχονται· πλήθη δὲ Ἀζύγων, τὴν πρὸς Θεὸν αὐτοῦ ἐκδημίαν μακαρίζοντες, Δαβιτικῶς βοῶσι: Μακάριος εἰ καὶ καλῶς σοι ἔσται, μακαριώτατε Πάτερ· τοῦ γὰρ πόθου τοῦ Σοῦ τὸ πέρας εἴληφας, τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ ἐμφανιζόμενος. Ἀλλὰ μὴ παύση πρεσβεύων, ὑπὲρ τῶν τιμώντων Σε.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Ὁ τῆς Ἑορτῆς μετὰ τῶν Εἰρμῶν εἰς στ'
καὶ τοῦ Ἁγίου οἱ δύο εἰς η'.

Ὡδὴ α'. Ἦχος β'. Ὁ Εἰρμός.

Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα, καὶ διὰ ξηρᾶς οἰκείους ἔλκει, ἐν αὐτῷ κατακαλύψας ἀντιπάλους, ὁ κραταιὸς ἐν πολέμοις Κύριος· ὅτι δεδόξασται.

(Δίς).

Ἄδὰμ τὸν φθαρέντα ἀναπλάττει, ρείθροις Ἰορδάνου καὶ δρακόντων, κεφαλὰς ἐμφωλευόντων διαθλάττει, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων Κύριος· ὅτι δεδόξασται.

(Δίς).

Πυρὶ τῆς Θεότητος αὐλῷ, σάρκα ὑλικὴν ἡμφιεσμένος, Ἰορδάνου περιβάλλεται τὸ νᾶμα, ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Παρθένου Κύριος· ὅτι δεδόξασται.

Τὸν ρύπον ὁ σμήχων τῶν ἀνθρώπων, τούτοις καθαρθεὶς ἐν Ἰορδάνῃ, οἷς θελήσας ὠμοιώθη ὃ ἦν μείνας, τοὺς ἐν σκότει φωτίζει Κύριος ὅτι δεδόξασται.

Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος ὁ αὐτός. Ἐν βυθῷ κατέστρωσέ ποτε
(Ἀκροστιχίς: Μάξιμον αἰνῶ τὸν ὑψιφοίτην. Γερασίμου).

Μακαρίας Ὅσιε ζωῆς, ὡς ἐπιλαβόμενος, καὶ Τρισηλίῳ φωτὶ αὐγαζόμενος, τὴν ψυχὴν μου λάμπρυνον, ταῖς πρεσβείαις σου παμμακάριστε Μάξιμε, ὡς ἂν τῶν λαμπρῶν ἀγώνων σου, ὑμνήσω τὴν φαιδρότητα.

Ἀφθαρσίας ὥσπερ εὐθαλής, φοῖνιξ καὶ ὑψίκομος, στερωτικῶν ἐκ λαγόνων προέδραμες, καὶ φόβῳ τῷ κρείττονι, ῥυθμιζόμενος, καὶ σοφῶς ὀδηγούμενος, ὠφθῆς ἐναρέτων πράξεων, ὡς ἀληθῶς κατάκαρπος.

Ξενοθεὶς ἀπάντων τῶν τερπνῶν, Πάτερ ἐκ νεότητος, τῶν ἀρετῶν τὴν ὁδὸν προτετίμηκας, πρεσβυτέρων σύνεσιν, προβαλλόμενος, καὶ ἀπλάστοις ἐν ἡθεσιν, ὦρα θεοφόρε τῇ τοῦ σώματος, θεοφιλῶς κοσμούμενος.

Θεοτοκίον.

Ἰερὸν ἀνάθημα Ἀγνή, καὶ δῶρον θεόσδοτον, τῷ Σῶ Ναῶ τὸν θεόληπτον Μάξιμον, οἱ τούτου γεννήτορες, προσανέθεντο, ὥσπερ ἠύξαντο Δέσποινα, ὅς τὴν Σὴν ὑμνῶν μεγαλειότητα, ἐδόξαζε τὴν δόξαν Σου.

Κανὼν ἕτερος οὗ ἢ ἀκροστιχίς.
Σέλας ἐν Ἄθῳ φωτὸς ἔει Πάτερ. Γερασίμου.

Ἦχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραῶ.

Στεφανηφόρος Πάτερ παριστάμενος, τῷ Παντεπόπτη Θεῷ, καὶ ἀπαυγασμάτων, τῶν αὐτοῦ πληρούμενος, φωτὸς ἀκτῖνα βράβευσον, τῇ ζοφῶδει ψυχῇ μου, τῶν ἀρετῶν σου τὸ μέγεθος, Μάξιμε παμμακάκαρ γεραίροντος.

Ἐξ ἡλικίας πρώτης προσαγόμενος, τῷ δεδωκότι Θεῷ, ὡς ὁ θεῖος πάλαι, Σαμουὴλ θεσπέσιε, τῆς κατ' ἐκείνον χάριτος, κοινωνὸς

ἀνεδείχθης, θεοειδῆς γνωριζόμενος, ταῖς θεουργικαῖς ἀναβάσεσι.

Δόξα.

Λαμπρύνας Πάτερ τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα, τῇ καθαρᾷ Σου ζωῇ, ταῖς ἀκτινοβόλοις, ἀστραπαῖς ἠτένισας, Πατρὸς Υἱοῦ καὶ Πνεύματος, τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ θεωθεὶς κατὰ μέθεξιν, θείου φωτισμοῦ ὠφθῆς ἔμπλεως.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀγγελικαῖς δορυφορίαις Ἄχραντε, δοξαζομένη λαμπρῶς, ἐν τῇ ἀκρωρεῖα, ὠφθῆς τῇ τοῦ Ἄθωνος, ὑπερφυῶς ἐκλάμπουσα, τῷ Ὁσίῳ Μαξίμῳ, καὶ τοῦτον ἔπλησας Δέσποινα, χάριτος καὶ θείας δυνάμεως.

Καταβασία.

Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα

Ὡδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

Ἰσχὺν ὁ διδούς, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν Κύριος, καὶ κέρας χριστῶν αὐτοῦ ὑψῶν, Παρθένου ἀποτίκτεται· μολεῖ δὲ πρὸς τὸ Βάπτισμα· διὸ πιστοὶ βοήσωμεν. Οὐκ ἔστιν ἅγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλὴν Σου Κύριε.

(Δίς).

Στειρεύουσα πρὶν, ἠτεκνωμένη δεινῶς σήμερον, εὐφραίνου Χριστοῦ ἢ Ἐκκλησία· δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος, υἱοὶ γὰρ σοι γεγένηνται, ἐν πίστει ἀνακράζοντες· Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλὴν Σου Κύριε.

(Δίς).

Τοῦ Ἁγίου. Ἐξήνηθησεν ἡ ἔρημος

Μακρύνων πάσης σχέσεως, Πάτερ τῶν τεκόντων Σε, ἐν ὄρεσι προσέδραμες, ἀνεנדότως Χριστῷ ἐπόμενος, ἐν ᾧ ἔστερεώθη ἡ καρδιά Σου.

Ὀλοσχερῶς ὑπέταξας, τῆς σαρκὸς τὸ φρόνημα, τῷ θεοφόρῳ Γέροντι, θεοφρόνως ὑποτασσόμενος, καὶ τὰ κρείττονα Πάτερ παιδευόμενος.

Νοήσει τῆ θεόφρονι, Μάξιμε κοσμούμενος, μωρίαν τὴν ἐπίπλαστον, ἐν Βυζαντίῳ ἐμφρόνως ἤσκησας, κατὰ Παῦλον αἰσχύνων τὸν ἀντίπαλον.

Θεοτοκίον.

Ἄϋλου πυρὸς ἔλλαμψιν, ὡς δρόσον οὐράνιον, ὁ θεοφόρος Μάξιμος, δεδεγμένος ἐκ τῆς Εἰκόνης Σου, μεγαλύνει Παρθένε τὴν Σὴν εὐνοϊαν.

Ἄλλος. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Συντόνω δρόμῳ καὶ σπουδῇ, χρησάμενος θεοφόρε, μετανάστης τῆς πατρίδος ἐγένου, καὶ ὡς ἔλαφος σοφέ, Δαβιτικῆ κατέλαβες, Γάνου τὸ ὄρος Πάτερ, ζυγὸν τὸν θεῖον ἀράμενος.

Ἐπὶ τὰ πρόσσω εὐδρομῶν, καὶ τῶν προκρίτων τοὺς τρόπους, ἀνιχνεύων ὀλικῇ διανοίᾳ, Ἀσκητῶν θεοειδῶν, συνόμιλος γεγένησαι, ἐν Παπικίῳ Ὄρει. Μάξιμε Πάτερ πανεύφημε.

Δόξα.

Νοῦν καὶ καρδίαν καὶ ψυχὴν, ἀνακαθάρας θεόφρον, ναὸς ἔμπνους τῆς Τριάδος ἐδείχθης· Σοὶ γὰρ ὄντως ὁ Πατήρ, σὺν τῷ Ἰῶ καὶ Πνεύματι, ὡς ἡ ἐπαγγελία, ἐπανεπαύσατο Μάξιμε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀναφανείσα μυστικῶς, κατ' ὄναρ θεογεννητορ, τῷ ἐνθέῳ Σου οἰκέτῃ Μαξίμῳ, τούτῳ ἔφης ἀνελθεῖν, τῇ κορυφῇ τοῦ Ὄρους Σου, ἔνθα τῶν ἀγαθῶν Σου, θεαστικῶς κατετρύφησε.

Καταβασία.

Ἰσχὺν ὁ διδοὺς

Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἐπερ φύσιν ἀγῶνας διηनुκῶς, ὑπερ λόγον μετέσχηκας ἀμοιβῶν, καὶ ἀποκαλύψεων, ἀπορρήτων ἠξίωσαι, θεωριῶν αὐλῶν, ἐπόπτης

γενόμενος, καὶ οὐρανίῳ ἄρτῳ, τρεφόμενος Ὅσιε· ὄθεν καὶ πρὸς ὕψος, ἐνεργεῖα ἀρρήτῳ, πετόμενος ἔνδοξε, τοὺς ὀρώντας κατέπληξας, θεοδόξαστε Μάξιμε· Χριστὸς γὰρ ὁ τῶν ὄλων Θεός, ἐν δυνάμει θείᾳ Σὲ ἐδόξασεν, Ὅν δυσώπει ἀπαύστως, ὑπερ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ὅμοιον. Τῆς Ἑορτῆς.

Σαρκοθεὶς ἐκ Παρθένου δίχα φθορᾶς, Ἰορδάνου τῷ ρεῖθρῳ ἐθελοντί, καθαίρεται ὡς ἄνθρωπος, ὁ ἀκήρατος Κύριος, τὴν ἐμὴν δι' οἴκτον, τελούμενος κάθαρσιν, καὶ τὸ ἀρχαῖον κάλλος, διδοὺς τῷ Προπάτορι· ὄθεν καὶ τὸ Πνεῦμα, οὐρανόθεν κατέπτη, φωνὴ δὲ τοῦ Γεννήτορος, ἑαυτοῦ τὴν υἰότητα, ἐμφανῶς μεμαρτύρηκε. Διὸ Χριστὲ τὴν Σὴν πρὸς ἡμᾶς, προσκυνοῦμεν θείαν ἐπιφάνειαν, δι' ἧς ἔσωσας Λόγε, τὸν πλανώμενον ἄνθρωπον.

Ὡδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός.

Ἀκήκοε Κύριε φωνῆς Σου, ὃν εἶπας, Φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ, ὅτε ἐβρόντησας πολλῶν ἐπὶ ὑδάτων, τῷ Σῶ μαρτυρούμενος Ἰῶ· ὅλος γεγωνὸς τοῦ παρόντος, Πνεύματος δὲ ἐβόησε· Σὺ εἶ Χριστὸς, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

(Δίς).

Ρυπτόμενον ἥλιον τίς εἶδεν, ὁ Κήρυξ βοᾷ, τὸν ἔκλαμπρον τῇ φύσει; ἵνα Σε ὑδασιν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, Πατρός χαρακτήρ ἀϊδίου ἐκπλύνω, καὶ χόρτος ὦν, πυρὶ φαύσω τῆς Σῆς Θεότητος. Σὺ γὰρ Χριστὸς, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

(Δίς).

Ἐπέφηγεν ἐνθεον ἦν εἶχεν, εὐλάβειαν Μωσῆς περιτυχῶν Σοι· ὡς γὰρ τῆς βάτου Σε φωνήσαντα ἠσθήθη, εὐθύς ἀπεστράφη τὰς ὄψεις· ἐγὼ δὲ πῶς βλέπω Σε τρανώς, ἢ πῶς χειροθετήσω Σε; Σὺ γὰρ Χριστὸς, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

Ψυχῆς τελῶν ἐμφρονος, καὶ λόγῳ τιμώμενος, ἀψύχων εὐλαβοῦμαι εἰ γὰρ βαπτίσω Σε, κατήγορόν μοι ἔσται, πυρὶ καπνιζόμενον ὄρος, φυγοῦσα δὲ θάλασσα διχῆ, καὶ Ἰορδάνης οὗτος στραφεῖς. Σὺ γὰρ Χριστὸς, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

Τοῦ Ἁγίου. Ἐλήλυθας, ἐκ Παρθένου

Ἰσάγγελον, πολιτείαν νηστείας καὶ δάκρυσι, καὶ παννύχοις στάσεσιν, ἐν Λαύρᾳ Πάτερ διήνυσας, Ἀθανασίου Ὅσιε τοῦ θεομάκαρος, ἔχουσι τοῖς τούτου ἐπόμενος.

Νοῦν ἔνθεον, θεοφόρε ταῖς θείαις ἐμφάσεσιν, ἀληθῶς κτησάμενος, ὁρᾷς κατ' ὄναρ τὴν Ἄχραντον, πρὸς τὰ τελεώτερα Σὲ διεγείρουσαν, καὶ πρὸς θεωρίαν τὴν κρείττονα.

Ὡς μέσα Σου, ἀληθῶς τὸ ἀξίωμα Ὅσιε τὴν γὰρ πάντων Ἄνασσαν, ἐν ἀκρωρεία τοῦ Ἄθωνος, αὐτοψεί ἐώρακας ὑπεραστράπτουσαν ὅθεν Σου τὴν χάριν ἀγάμεθα.

Θεοτοκίον.

Τῆς δόξης Σου, θεωρήσας ὁ δοῦλός Σου Δέσποινα, Μάξιμος ὁ ἔνθεος, τὴν θείαν μεγαλοπρέπειαν, πιστῶς προσκυνήσας Σοι φαιδρῶς ἐκραύγαζε· Χαῖρε Μαριάμ φωτοπάροχε.

Ἄλλος. Σὺ μου ἰσχύς Κύριε.

Θεῖω πυρί, τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγαπήσεως, μακαρίως, Πάτερ πυρπολούμενος, ἰχνηλατεῖς ὅλης ἐκ ψυχῆς, ἐγκρατείας ἅπαν, ἀσκητικῶς ἐπιτήδευμα· ἐντεῦθεν ἐν τῷ Ἄθῳ προσελθὼν πρὸς Ἀγγέλους, ἀμιλλώμενος ὥφθης τῷ τρόπῳ Σου.

Ὡς Μωυσῆς, γνόφου τοῦ θείου ἠξίωσαι, καὶ τὰ θεῖα, ἐξ ἀποκαλύψεως, μεμυσταγώγησαι θεϊκῆς καὶ μεθέξει Πάτερ, θεαρχικῆ πυρσευόμενος, φωτὸς δοχεῖον ὥφθης, καὶ λαμπρὸν πρυτανεῖον, προσευχῆς νοερᾶς θείε Μάξιμε.

Δόξα.

Φῶς νοητόν, κάλλος ἐράσιμον αἰῶνον, καὶ αἰῶνος, ἔλλαμψιν τοῦ μέλλοντος, ὡς καθαρὸς Πάτερ καθορῶν, τοῦ φωτὸς δοξάζεις, ὡς παροχέα καὶ πρύτανιν, Τριάδα τὴν Ἁγίαν, ἐν Μονάδι οὐσίας, παμμακάριστε Μάξιμε Ὅσιε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὡς φωταυγῆς, νεφέλη καὶ φωτοπάροχος φωτοτόκε, Μαριάμ

ὑπέρλαμπρε, καταλαμπρύνεις θεουργικῶς, τῇ Σῆ ἀγλαΐα, τὸν Σὸν θεράποντα Μάξιμον, καὶ τοῦτον ἀπειργάσω, κατ' ἐχθρῶν ἀοράτων, δυνατόν καὶ ἀήττητον Ἄχραντε.

Καταβασία.

Ἀκήχοε Κύριε ὃν εἶπας

Ὡδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός.

Ἰησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός, λῦσαι τὸ κατάκριμα ἤκει, Ἀδάμ τοῦ πρωτοπλάστου· καθαρσίων δὲ, ὡς Θεὸς μὴ δεόμενος, τῷ πεσόντι καθαίρεται ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐν ᾧ τὴν ἔχθραν, κτείνας, ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν, εἰρήνην χαρίζεται.

(Δίς).

Συνελθόντων ἀπείρων λαῶν, ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι, αὐτὸς ἐν μέσῳ ἔστη, προσεφώνει δὲ τοῖς παροῦσι· Τίς ἔδειξεν ἀπειθεῖς, τὴν ὀργὴν ὑμῖν ἐκκλῖναι τὴν μέλλουσαν; καρπούς ἀξίους Χριστῷ ἐκτελεῖτε παρῶν γὰρ νῦν, εἰρήνην χαρίζεται.

(Δίς).

Γεωργός ὁ καὶ Δημιουργός, μέσος ἔστηκῶς ὡς εἷς ἀπάντων, καρδίας ἐμβατεῦει· καθαρτήριον δὲ πτύον χειρισάμενος, τὴν παγκόσμιον ἄλωνα, πανσόφως διίστησι, τὴν ἀκαρπίαν φλέγων, εὐκαρποῦσιν αἰώνιον, ζωὴν χαριζόμενος.

(Δίς).

Τοῦ Ἁγίου. Μεσίτης Θεοῦ.

Ὁδὸν τὴν στενήν, διανύων Ὅσιε στερρῷ φρονήματα, καὶ λανθάνων ἅπαντας, ὡς πλανήτης Μάξιμε καὶ ἔξηχος, τοῖς πολλοῖς διεφαίνου, τῷ ξενοτρόπῳ βίῳ Σου.

Ναὸς εὐκλεῆς, Πάτερ ἐνεργείας ὦν τοῦ Πνεύματος, ἐν εὐτελεῖ Μάξιμε, σεαυτὸν καλύβη περιέγραφες, πυρπολῶν δὲ καὶ ταύτην, ἐχθροῦ τὴν πλάνην ἔφλεξας.

Ἦπάρχων Θεοῦ, ὁ σοφός Γρηγόριος θεράπων γνήσιος, τὴν τῆς πολιτείας Σου, θεοφόρε Μάξιμε λαμπρότητα, νουνεχῶς ἐμυθήθη, καὶ ταύτην ἐμεγάλυνε.

Θεοτοκίον.

Ψαλμοῖς μυστικοῖς, ὁ θεόφρων Μάξιμος τῶν μεγαλείων Σου, ἀνυμνεῖ τὴν ἔλλαμψιν, οὐ ταῖς ἰκεσίας Μητροπαρθένε, τὸν παρόντα Σου κληρον, διάσωζε ἀπήμαντον.

Ἄλλος. Ἴνα τί με ἀπόσω

Τὴν τοῦ βίου Σου αἴγλην, τὰ τοῦ σκότους ἔφριξαν Πάτερ στρατεύματα τὴν γὰρ θείαν χάριν, περιφέρων ὡς φλόγα οὐράνιον, τὸν ἐχθρὸν μὲν φλέγεις, τοῖς καθαροῖς δὲ τῇ καρδίᾳ, ἐν φωτὶ καθορᾶσαι κυκλούμενος.

Οὐρανόθεν ἐνδέχου, ὥσπερ ἐπουράνιον ἔχων πολίτευμα, οὐράνιον ἄρτον, παναοίδιμε Μάξιμε Ὅσιε· ὦ τῶν δωρεῶν Σου! ὦ οἶας χάριτος μετέσχες! ἐκ Θεοῦ ὄν ἐκ βρέφους ἠγάπησας.

Δόξα.

Σελασφόρον Σε ἄστρον, καὶ θεοειδέστατον στύλον πυρίμορφον, ἔδειξεν ἐν Ἄθῳ, τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ τε καὶ Πνεύματος, τῆς σεπτῆς Τριάδος, ἡ παντουργὸς ἔλλαμψις Πάτερ, εἰς πολλῶν ἀληθῶς περιποίησιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐκ τῆς Σῆς φωταυγείας, φωταυγῆς καὶ ἔμπλεως ὁ θεῖος Μάξιμος, ἀπορρήτου δόξης, θεοδόξασται Κόρη θεθέαται· ὄν εἰς ἰκεσίαν, ἅπας ὁ Ἄθως Σοι προσάγει, ἵνα πάσης ῥυσθῇ περιστάσεως.

Καταβασία.

Ἰησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός

Ἦδῆ στ'. Ὁ Εἰρμός.

Ἡ φωνὴ τοῦ Λόγου, ὁ λύχος τοῦ φωτός, ὁ Ἐωσφόρος, ὁ τοῦ Ἡλίου Πρόδρομος, ἐν τῇ ἐρήμῳ μετανοεῖτε, πᾶσι βοᾷ τοῖς λαοῖς, καὶ προκαθαίρεσθε· ἰδοὺ γὰρ πάρεστι Χριστός, ἐκ φθορᾶς τὸν κόσμον λυτρούμενος.

(Δίς).

Γεννηθεὶς ἀρεύστως ἐκ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἐκ τῆς Παρθένου δίχα σαρκοῦται ῥύπου Χριστός· οὐ τὸν ἱμάντα, τὴν ἐξ ἡμῶν τοῦ Λόγου, συνάφειαν, λύειν ἀμήχανον (διδάσκει ὁ Πρόδρομος), γηγενεὶς ἐκ πλάνης λυτρούμενος.

(Δίς).

Ἐν πυρὶ βαπτίζει τελευταίῳ Χριστός, τοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ μὴ Θεὸν φρονοῦντας αὐτόν· ἐν Πνεύματι δὲ καινοποιεῖ. τοὺς ἐπιγνώμονας αὐτοῦ τῆς Θεότητος, τῶν πλημμελημάτων λυτρούμενος.

(Δίς).

Τοῦ Ἁγίου. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων

Ἰλαρότητι γνώμης δεχόμενος, Πάτερ τοὺς προστρέχοντας, τῇ ἀντιλήψει Σου, τούτων σοφῶς ἐπαίδευες, πρὸς Θεὸν τῆς ψυχῆς τὰ κινήματα.

Φωτισμοῦ πεπλησμένος τοῦ Πνεύματος, προορᾶς τὰ μέλλοντα διαφανέστατα, καὶ προαγγέλλεις ἅπασιν, ἀκριβῶς τοὺς πρὸς Σὲ Πάτερ ἤκοντας.

Ὀλικῶς τῷ Σωτήρι ἐνούμενος, διὰ προσευχῆς νοερᾶς τε καὶ νήψεως, τῶν ἀγαθῶν τοῦ Πνεύματος, τοὺς ἀφθάρτους καρπούς ἐγεώργησας.

Θεοτοκίον.

Ἰσχυράν προστασίαν καὶ σύμμαχον, Μάξιμος ὁ Ὅσιος τὴν Σὴν ἀντίληψιν, κτησάμενος Θεόνυμφε, ἐν τῷ Ἄθῳ λαμπρῶς ἠγωνίσαστο.

Ἄλλος. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Εἰς πᾶσαν γῆν ἀληθῶς, ὁ φθόγγος τῆς πολιτείας Σου, ἐξέδραμε ἐμφανῶς· διό Σοι προσήρχοντο, Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, ταῖς Σαῖς ὑποθήκαις, θεοφρόνως ῥυθμιζόμενοι.

Ἰσχύϊ θεαρχικῆ, ξένα ἐργάζη θαυμάσια, καὶ τὰ κρυπτὰ τῶν ψυχῶν, ἐώρας βουλήματα, τὰ πόρρω σαφέστατα, ὡς ἐγγύς προλέγων, τοῖς συνοῦσι Πάτερ Μάξιμε.

Δόξα.

Περίβλεπτος πανταχοῦ, δι' ἀρετῆς τελειότητα, ἐγένου ὡς ἀληθῶς,

Μάξιμε μακάριε· Τριάς γὰρ ἡ ἀναρχος, χάριτι πλουσία, θαυμαστῶς Σε ἐμεγάλυνε.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Ἄυλοις μαρμαρυγαῖς, τῆς ἐμφανείας Σου Ἄχραντε, ὡς πτερωθεῖς τὴν ψυχὴν, Μάξιμος ὁ Ὁσιος, τῷ βίῳ μετάρσιος, ἔρωτι ἀγίῳ, τοῦ Υἱοῦ Σου ἀναδέδεικται.

Καταβασία.

Ἡ φωνὴ τοῦ Λόγου

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ.

Ὡς ὑψηλῶν θεωριῶν φιλοθεάμονα, καὶ προσευχῆς τῆς νοεραῖς ἐργάτην δόκιμον, ἀνυμνοῦμέν Σε οἱ δοῦλοί Σου θεοφόρε. Ἄλλ' ὡς μύστης τῶν ἐνθέων ἀναβάσεων, καθοδήγησον ἡμᾶς πρὸς βίον κρείττονα, τοὺς βοῶντάς Σοι. Χαίροις Ὁσιε Μάξιμε.

Ὁ Οἶκος.

Ἄγγελος ἐν ἀσκήσει, ἀληθῶς ἀνεδείχθης, βιώσας Πάτερ ὑπὲρ φύσιν· καὶ σὺν τῇ ὑλικῇ Σου σαρκί, οὐρανίων θεαμάτων ἠξίωσαι· διὸ τὰς ἀναβάσεις Σου ἀγάμενοι, Σοὶ ἐκβοῶμεν:

Χαῖρε δι' οὗ ὁ Σωτὴρ ὑμνεῖται·

χαῖρε δι' οὗ ὁ σατάν σοβεῖται.

Χαῖρε τῆς Τριάδος φωστήρ θεαυγέστατος·

χαῖρε τῆς Παρθένου θεράπων θεσπέσιος.

Χαῖρε ὕψος δυσεπίβατον ὑψηλῶν θεωριῶν·

χαῖρε βάθος πολθρύλητον ζωηφόρων δωρεῶν.

Χαῖρε ὅτι ὑπάρχεις τῶν ἐν Ἄθῳ ἀκρότης·

χαῖρε ὅτι ἐφάνης τῶν Ὁσίων φαιδρότης.

Χαῖρε κρατὴρ τῆς χάριτος ἔμπλεως·

χαῖρε λαμπτήρ τοῦ κρείττονος ἔκλαμπρος.

Χαῖρε δι' οὗ Μονασταὶ ἐκμυοῦνται·

χαῖρε δι' οὗ εὐσεβεῖς διορθοῦνται.

Χαίροις Ὁσιε Μάξιμε.

Συναξάριον.

Τῆ Π' τοῦ αὐτοῦ Μηνός, Μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη.

Στίχ. Μάξιμε σαυτόν τῆ ἀρετῇ πτερώσας

Ἐν ἀέρι πέτασαι, ὦ ξένον θαῦμα!

Δεκάτη ἡδὲ τρίτη Νόες Μάξιμον ἔνθεν ἄειραν.

Καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ Συναξαριστοῦ.

Ὁδὴ ζ'. Ὁ Εἰρμός.

Νέους εὐσεβεῖς, καμίνῳ πυρὸς προσομιλήσαντας, διασυρίζον πνεῦμα δρόσου, ἀβλαβεῖς διεφύλαξε, καὶ θείου Ἀγγέλου συγκατάβασις ὅθεν ἐν φλογὶ δροσιζόμενοι, εὐχαρίστως ἀνέμελπον· Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

(Δίς).

Ὡσπερ οὐρανῷ, σὺν τρόμῳ καὶ θαύματι παρίσταντο, ἐν Ἰορδάνῃ αἱ Δυνάμεις τῶν Ἀγγέλων σκοπούμενοι, τοσαύτην Θεοῦ τὴν συγκατάβασιν· ὅπως ὁ κρατῶν τὴν ὑπέρωρον τῶν ὑδάτων ὑπόστασιν, ἐν τοῖς ὕδασι σωματοφόρος ἔστηκεν, ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

(Δίς).

Νεφέλη ποτέ, καὶ θάλασσα θείου προεικόνιζε, Βαπτίσματος τὸ θαῦμα, ἐν οἷς ὁ πρὶν βαπτίζεται, διεξοδικῶς τῷ Νομοθέτῃ λαός. Θάλασσα δὲ ἦν τύπος ὕδατος, καὶ νεφέλη τοῦ Πνεύματος· οἷς τελούμενοι, Εὐλογητὸς εἶ κράζομεν, ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ἄπαντες πιστοί, ἐν ᾧ τὴν τελείωσιν ἐλάβομεν, θεολογοῦντες ἀσιγήτως, σὺν Ἀγγέλοις δοξάσωμεν, Πατέρα Υἱόν καὶ Πνεῦμα Ἅγιον, τοῦτο γὰρ Τριάς ὑποστάσεων ὁμοούσιος, εἷς δὲ Θεός, Ὡ καὶ φάλλομεν, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Τοῦ Ἁγίου. Αντίθεον πρόσταγμα παρανομοῦντος.

Τοῖς Ἄναξιν Ὁσιε Σοὶ προσελθοῦσι, τὰ μέλλοντα εἴρηκας, προ-

φητικῶ ἐν πνεύματι, αὐτοῖς τὰ σωτήρια ὑποτεθεῖς δαφιλωσ· ὅθεν Σου τὴν ἔλλαμψιν, ἐθαύμασαν ὑμνοῦντες τὸν Σέ δοξάσαντα.

Ἡγάσθη τοῦ βίου Σου τὰς ἀριστείας, ὁ ἔνθεος Κάλλιστος, ὁ Βυζαντίου πρόεδρος· αὐτοῦ γὰρ ἐσήμανας, ἐν καταλλήλῳ φθογγῇ, τὴν πρὸς Θεὸν ἀνάλυσιν, Μάξιμε Θεοφόρε, Πνεύματος ὄργανον.

Νεφέλη Σε πάμφωτος περικυκλοῦσα, λαμπρόν Σε ἐδείκνυε, καὶ ὄλον ἐξαστράπτοντα, πυρὶ τῷ τοῦ Πνεύματος, τοῖς καθαροῖς τὴν ψυχὴν διό τὴν Σὴν λαμπρότητα, Μεθόδιος καὶ Μάρκος, Πάτερ ἐξέστησαν.

Θεοτοκίον.

Γνωστῶς ἐθεάσατο Θεογεννητορ, ὁ Ὅσιος Μάξιμος, ὁ θεοφόρος μύστης Σου, τῆς Σῆς ὠραιότητος τὴν ἀγλαΐαν Ἀγνή, καὶ ἔνθους ἀνεβόα Σοι. Χαῖρε Εὐλογημένη καὶ ὑπερένδοξε.

Ἄλλος. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Τοὺς πάντας ἐξέπληττες, τῇ Σῆι δοθείση πλουσία χάριτι· τοῖς συνοῦσι γὰρ Πάτερ, προαναγγέλλων τοὺς πρὸς Σε σπεύδοντας, τούτων τὴν κλήσιν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα, καὶ τοῦ νοός τὰ κρυπτά, προανεφώνεις σαφῶς.

Ἐν Σοὶ νῦν ἀγάλλονται, οἱ τῶν ἐν Ἄθῳ Ἀζύγων σύλλογοι, ἐξαιρέτως δὲ Πάτερ, ἡ τιμωμένη Σκῆπη τῇ κλήσει Σου, καὶ χαρμοσύνης τελοῦσα τὴν μνήμην Σου, ἐπιβοᾶται ἀεὶ, τὴν Σὴν θερμὴν ἀρωγὴν.

Δόξα.

Ρημάτων Σου Ὅσιε, διδασκαλίας καὶ παραινέσεις, Μοναζόντων τὰ πλήθη, ἐπὶ τὰ κρείττω χειραγωγούμενα, Πατέρα Λόγον καὶ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν, ἀνύμνουν βίῳ σεμνῶ.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Γαλήνην ἀκύμαντον, τῷ εὐαγεῖ Σου Ὅρει πρυτάνευσον, Παναγία Παρθένε, ὡς προστασία τούτου καὶ ἔφορος· Σε λιτανεύει ὁ θεῖος γὰρ Μάξιμος, ὁ ἐν αὐτῷ οἶα φῶς, βίῳ ἐκλάμφας λαμπρῶ.

Καταβασία.

Νέους εὐσεβεῖς

Ὡδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Μυστήριον παράδοξον, ἡ Βαβυλῶνος ἔδειξε κάμιнос, πηγάσασα δρόσσον· ὅτι ρεῖθροις ἔμελλεν, ἄυλον πῦρ εἰσδέχεσθαι ὁ Ἰορδάνης, καὶ στέγειν σαρκί, βαπτιζόμενον τὸν Κτίστην· ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

(Δίς).

Ἀπόθου φόβον ἅπαντα, ὁ Λυτρωτῆς τῷ Προδρόμῳ ἔφησεν· ἐμοὶ δὲ πειθάρχει, ὡς Χριστῶ μοι πρόσελθε· τοῦτο γὰρ φύσει πέφυκα· ἐμῶ προστάγματι εἶξον, καὶ βαπτισόν με συγκαταβάνα, ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

(Δίς).

Ρημάτων ὡς ἀκήκοεν, ὁ Βαπτιστῆς τοῦ Δεσπότη, σύντρομος παλάμην ἐκτείνει· χειραπτήσας ὅμως δὲ, τὴν κορυφὴν τοῦ Πλάστου αὐτοῦ, τῷ βαπτισθέντι ἐβόα· Ἀγιάσόν με· Σὺ γὰρ Θεός μου, ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τριάδος ἡ φανέρωσις, ἐν Ἰορδάνῃ γέγονεν· αὕτη γὰρ ὑπέρθεος φύσις· ὁ Πατὴρ ἐφώνησεν. Οὗτος ὁ Βαπτιζόμενος, Υἱός ὁ ἀγαπητός μου· τὸ Πνεῦμα συμπαρήν τῷ ὁμοίῳ ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τοῦ Ἁγίου. Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.

Ἐφριξε Πάτερ εὐπρεπῶς, κατιδὼν αἰθεροδρόμον σε ἐν ὕψει, Θεοφάνης ὁ θεῖος, καὶ τὸν τῶν ὄλων Θεόν, ἀνύμνει τὸν Σέ μεγαλύναντα, ἐν τῇ ἀφθονίᾳ τῶν θείων χαρισμάτων.

Ρήσεσιν ἐκφαντορικαῖς, τῶν χειλέων Σου ὁ τέως τοῖς Ἁγίοις, δυσπιστῶν διορθοῦτι, καὶ μεγαλύνει Χριστόν, τὸν ξένα σοφὴ καὶ παράδοξα, διὰ τῶν Ἁγίων αὐτοῦ θαυματουργοῦντα.

Ἄγγελος ὡφθης ἐν σαρκί, τὴν ἰσάγγελον ζωὴν βεβιωμένος, καὶ Ἀγγέλων ἐν ἄρτῳ ἀπ' οὐρανοῦ ἐκτραφεῖς, Ὅσιων ἀγλαΐσμα Μάξιμε, μετῆλθες πρὸς δόξαν, ἀγγελικὴν καὶ θείαν.

Θεοτοκίον.

Σὺ τῶν ἐν Ἄθῳ χαρμονή, κηδεμών καὶ ἱατρός τροφεύς καὶ σκέπη,

Θεοτόκε Παρθένε· διό ἐκ Σοῦ ἀρραγῶς, ἡμῶν τὰς ἐλπίδας ἠψάμεθα·
μή οὖν ὑπερίδης, ἡμᾶς ἐν περιστάσει.

Ἄλλος, Ἑπταπλασίως κάμινον

Εἰς τῶν ψυχῶν τὰ ἄδυτα, διορῶν Πάτερ Μάξιμε, τῶν Σοι προσι-
όντων, διανοίας ὄμματι, τούς μέν ὡς ἀλλότρια, φρονοῦντας διεκώ-
λυες, τῆς Σῆς ὁμιλίας, τούς δὲ ἐν εὐλαβείᾳ προστρέχοντάς Σοι μά-
καρ, τῆς Σῆς πλουσιδώρου, ἡξίους εὐλογίας, καί θείας νουθεσίας.

Ρέουσιν ἐκ χειλέων Σου, ὡς θεόβρυτα νάματα, τῆς διδασκαλίας
νεκταρώδη ρεύματα καί πάντας ἀρδεύουσι, πρὸς εὐκαρπίαν ἄθλον,
στίφη Μοναστῶν, καί εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων, χορούς ἐξαιτουμένους,
παρά Σοῦ Θεοφόρε, σωτηριώδη λόγον, πρὸς κτήσιν τῶν κρειττό-
νων.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα.

Ἀναδραμῶν μακάριε, ἀρετῶν εἰς ἀκρώρειαν, οἷα Μωϋσῆς καί
Ἥλιου οἱ ἔνθεοι, εἰς βάθος εισέδυσσας, θεαρχικῶν ἐλλάμψεων, καί
καταυγασθεῖς, προφητικῆ ἐπιπνοία, Τριάδα τὴν Ἁγίαν, ἐν Μονάδι
οὐσίας, δοξάζεις εἰς αἰῶνας, Μάξιμε Θεοφόρε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σθένος ἀκαταμάχητον, παρά Σοῦ ἐνδυσάμενος, ὁ Σὸς Θεοτόκε,
θεοφόρος Μάξιμος, ἐχθρῶν ἐθριάμβευσε, τῶν πονηρῶν τὰς φάλαγ-
γας, καί στύλος πυρός, τῆ πρακτικῆ θεωρία, ὠράθη ἐν τῷ Ἄθῳ, με-
γαλύνων Παρθένε, τῆς Σῆς μεγαλωσύνης, τὰς θείας δυναστείας.

Καταβασία.

Μυστήριον παράδοξον

Ὡδὴ Θ'. Ὁ Εἰρμός.

Ἄπορεῖ πᾶσα γλῶσσα, εὐφημεῖν πρὸς ἀξίαν· ἰλιγγίᾳ δὲ νοῦς καί
ὑπερκόσμιος, ὑμνεῖν Σε Θεοτόκε· ὅμως ἀγαθὴ ὑπάρχουσα, τὴν πί-
στιν δέχου· καί γὰρ τὸν πόθον οἶδας τὸν ἔνθεον ἡμῶν· Σὺ γὰρ Χρι-
στιανοὶ εἶ προστάτις, Σε μεγαλύνομεν.

(Δίς).

Δαβίδ πάρεσο, Πνεύματι τοῖς φωτιζομένοις. Νῦν προσέλθετε, ἄδε,
πρὸς Θεόν, ἐν πίστει λέγων φωτίσθητε· Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξεν
Ἀδὰμ ἐν πτώσει· καί γὰρ αὐτοῦ εἰσήκουσε Κύριος ἐλθῶν, ρεῖθροις
τοῦ Ἰορδάνου, φθαρέντα δὲ ἀνεκαίνισεν.

(Δίς).

Ὁ Ἡσαΐας λούσασθε, καί καθάρθητε φάσκει, τὰς πονηρίας ἔναντι,
ἀφέλεσθε Κυρίου· οἱ διψῶντες, ὕδωρ ἐπὶ ζῶν πορεύεσθε· ῥανεῖ γὰρ
ὕδωρ καινοποιόν Χριστός, τοῖς προστρέχουσιν αὐτῷ ἐν πίστει, καί
πρὸς ζωὴν τὴν ἀγήρω, βαπτίζει Πνεύματι.

Συντηρώμεθα χάριτι, πιστοὶ καί σφραγίδι· ὡς γὰρ ὄλεθρον
ἔφυγον, φλιᾶς Ἑβραῖοι πάλαι αἰμαχθείσης, οὕτω καί ἡμῖν, ἐξόδιον
τό θεῖον τοῦτο, τῆς παλιγγενεσίας λουτήριον ἔσται· ἔνθεν καί τῆς
Τριάδος, ὁψόμεθα φῶς τὸ ἄδυτον.

Τοῦ Ἁγίου. Ἀνάρχου Γεννήτορος.

Ἰάσεων χάριτας, ἐπιτελῶν μακάριε, καί ψυχῶν διαθέσεις
ἐπανορθούμενος, ὦφθης Μοναστῶν ποδηγέτης, καί ἀρετῶν θεῖος
ὑποφήτης· διό Πάτερ Μάξιμε, ἐν αἰνέσει Σε γεραίρομεν.

Μετέστης γηθόμενος, πρὸς οὐρανῶν σκηνώματα, καί τὸ ἄρρητον
κάλλος ὄρας τοῦ Κτίστου Σου· ἀλλὰ Μοναστῶν αἱ χορεῖαι, θρη-
νολογοῦσαί Σοι ἀνεβῶν· Μὴ λίπης Πατὴρ ἡμῶν, ἰκετεύειν πρὸς τὸν
Κύριον.

Ὁ τάφος Σου Ὅσιε, ὁσμὴν ζωῆς οὐράνιον, ὡς ὁσμὴν ἀγροῦ πλή-
ρους, καθάπερ γέγραπται, τῆ ἀγαθοδώρῳ ἐκπέμπει, ἐπισκιάσει τοῦ
Παρακλήτου· διό ἡμῶν κάθαρων, καί τὸν νοῦν καί τὴν διάνοιαν.

Θεοτοκίον.

Υπέραγνε Δέσποινα, Ὅσιων ἀγαλλίαμα, ἡ τοῦ Ἄθῳ προστάτις
καί καταφύγιον, σκέπε τούς ἐν τούτῳ οἰκοῦντας, ἐκ μηχανῶν τῶν
τοῦ ἀλλοτρίου, καί δίδου Πανάχραντε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὰ πρό-
σφορα.

Ἄλλος. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Ἰσότιμος Ἀγγέλων ἀπολυθεῖς, τῶν δεσμῶν τῆς σαρκὸς ἀναδέδειξαι,

ἐν οὐρανοῖς, Μάξιμε Ὅσιων ἢ καλλονή, καί τῶν μεγίστων πόνων Σου, τὰς ἀνταποδόσεις τὰς δαψιλεῖς, πλουσίως ἀποδρέπη, ἀνακεκαλυμμένως, βλέπων Χριστοῦ τὴν ὠραιότητα.

Μὴ παύση ἐποπτεῦων καί ἐφορῶν, παμμακάριστε Μάξιμε Ὅσιε, ὡς εὐμενής, τὴν παροῦσαν Σκῆτην τὴν εὐαγῆ, τὴν ἐν τῷ Σῶ ὀνόματι καλλωπιζομένην περιφανῶς, καί βράβευε ἐν ταύτῃ, ἀγάπην καί εἰρήνην, καί τῶν καλῶν πᾶσαν ἐπίδοσιν.

Δόξα Πατρί.

Ὁμότιμε Ὑπέρθεε συμφυής, Παναγία Τριάς ὑπερούσιε, μόνη Θεέ, ταῖς τῶν Σῶν Ὅσιων θείαις λιταῖς, Μαξίμου τοῦ Θεόφρονος, καί Νήφωνος ἅμα τοῦ ἱεροῦ, καί θείου Ἀκακίου, παράσχου τῇ Σῆ Ποίμνῃ, τὰ Σὰ ἐλέη ὡς φιλόανθρωπος.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Ὑπέρλαμπρε νεφέλη χρυσοφαγής, Παναγία Παρθένε Πανύμνητε, τῆς Σῆς ῥοπῆς, καί κηδεμονίας Σου τῆς στερραῆς, ὑπερθεν διαπέτασον, τοῦ σεπτοῦ Σου κλήρου τὰς δωρεάς, καί σκέπε Θεοτόκε, τοὺς ἐν αὐτῷ οἰκοῦντας, ἐκ τῶν βελῶν τοῦ πολεμήτορος.

Καταβασία.

Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα

Ἐξαποστειλάριον.

Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν

Τῆς θεωρίας τέμενος, καί τῆς πράξεως βάσις, προφητικοῦ χαρίσματος, οὐρανόφωτος στύλος, καί ἡσυχίας ἀκρότης, ἀρετῶν δέ ἐκφάντωρ, ἐδείχθης Πάτερ Μάξιμε, ἐν τῷ Ἄθῳ ἐκλάμπας, ὑπερφυῶς, ἐν ἀσκήσει Ὅσιε ἰσαγγέλω· διό τῇ θείᾳ χάριτι, θαυμαστῶς ἐδοξάσθης.

Ἔτερον. Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς.

Ἐκ τῶν θείων δωρεῶν, ἐμφορηθεῖς τοῦ Πνεύματος, φωστήρ ἐδείχθης φαεινός, τῆς οὐρανόφωτου ἀγωγῆς· διό τὴν θείαν μνήμην Σου, τελοῦμεν ἐν αἰνέσει, θεόσοφε Μάξιμε.

Τῆς Ἑορτῆς. Ὅμοιον.

Ἐπεφάνη ὁ σωτήρ, ἡ χάρις ἢ ἀλήθεια, ἐν ρεῖθροις τοῦ Ἰορδάνου, καί τοὺς ἐν σκότει καί σκιᾷ, καθεύδοντας ἐφώτισε· καί γὰρ ἦλθεν ἐφάνη, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

Εἰς τοὺς Αἴνους

Ἰστώμεν Στίχους δ΄

καί φάλλομεν τὰ ἐπόμενα Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ΄. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! τὴν τῶν Ἀγγέλων ζωὴν, ἐν σαρκὶ πεπολίτευται, ὁ θεόφρων Μάξιμος, ὑπερβάς πᾶσαν αἴσθησιν· ὅθεν ἐπλήσθη, θείων ἐλλάμψεων, καί προφητείας, χάριν ἐπλούτησεν· ὡ οἶων ἔτυχες, χαρισμάτων Ὅσιε, ὡ ἀμοιβῶν, δι' ὧν τεθαυμάστωσαι, ἐν θείῳ Πνεύματι.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος ὑπερθεν τῆς τῆ σαρκί, τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι, καί δυνάμει κρείττονι, ὁ ἰσαγγελος Μάξιμος, ὑπεριπτάμενος μετεφέρετο, αἰθεροδρόμος ὅπου ἠβούλετο· ὡ ἀξιώματος, ὡ μεγίστης χάριτος τῶν Ἀσκητῶν, θεῖον ἐγκαλλώπισμα, ἧς κατηξίωσαι.

Πᾶσαν ἀκοήν καί ἔννοιαν, τῆς πολιτείας τῆς Σῆς, τὰ ἐξαιρέτα τρόπαια, θεοφόρε Μάξιμε, ἀληθῶς καταπλήττουσιν· ἄρτον γὰρ θεῖον, δέχου ἄνωθεν, φῶς δέ Σε θεῖον, ἐκύκλου πάντοτε, τὰ συμβησόμενα ἀκριβῶς προέλεγες, καί τῶν ψυχῶν, τὰ διανοήματα, ἐώρας Ὅσιε.

Πάτερ θεοφόρε Μάξιμε, τῆς ἡσυχίας κανῶν, ἐγκρατείας ὑπόδειγμα, ἀπαθείας ὄργανον, προσευχῆς ἐργαστήριον, τῆς θεωρίας, λαμπράς πολυφωτος, καί πρυτανεῖον, ἐνθέων πράξεων, ὡφθης τῷ βίῳ Σου, Μοναστῶν συστήματα, καθοδηγῶν, λόγοις τε καί θαύμασι, πρὸς τελειότητα.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Ὅσιε Πάτερ, τῆς θεϊκῆς ἀγάπης, θησαυρίσας τὴν ἀκρότητα, ἔξω κόσμου καὶ σαρκός, δι' ἀρετῆς ἐγένου· τῶν γὰρ κάτω ἀφιστάμενος, καὶ ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν προβαίνων, πρὸς θεωρίας ἤρθης ἀκρόρειαν καὶ τὰ ὑπὲρ νοῦν κατοπτεύσας, προφητικῶν χαρισμάτων, ἀνεδείχθης ὄργανον. Ὅθεν ὁ Ἄθως καυχᾶται τοῖς ἀγῶσί Σου, καὶ ἡ ἐν Σοί σεμνυνομένη Σκήτη, τὴν Σὴν παγγέραστον γεραίρει μνήμην. Ἄλλ' ὦ Μάξιμε θεσπέσιε, τῇ ὑπερθέῳ Τριάδι πρέσβευε, ἐλεθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός, Τῆς Ἑορτῆς.

Ἐρχόμενος μετὰ σαρκός, πρὸς Ἰορδάνην Κύριε, βαπτισθῆναι θέλων, ἐν σχήματι ἀνθρώπου Ζωοδότα, ἵνα τοὺς πλανηθέντας ἡμᾶς ὡς εὐσπλαγχνος, πάσης μηχανῆς καὶ παγίδος τοῦ δράκοντος, ρυσάμενος φωτίσης, ἐκ Πατρός μεμαρτύρησαι· τὸ δὲ θεῖον Πνεῦμα, περιστερᾶς ἐν εἶδει Σοι ἐπέστη. Ἄλλ' οἴκησον ψυχαῖς ἡμετέραις, σαυτόν φιλάνθρωπε.

Δοξολογία Μεγάλη

Καὶ Απόλυσις.

Δίστιχον.

Δίδου φωτισμόν Μάξιμε ὑψιβάμον

Γερασίμω μέλψαντι Σοῦ τὰς ἐλλάμψεις.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΟΝ

Δόξης ἀπολαύων θεαρχικῆς, Μάξιμε παμμάκαρ, τὸν Σὸν φίλον καὶ κοινωνόν, Νήφωνα τὸν θεῖον, ὁμοῦ σὺν Ἀκακίῳ, συγκίνει εἰς πρεσβείαν, ὑπὲρ τῶν τέκνων Σου.

4

Κώδικας (ἀκαταλογογράφητος) Σκήτης Ξενοφώντος

Κανὼν εἰς τὸν Ἅγιον Μάξιμον τὸν Καυσοκαλύβην,
οὗ ἡ Ἀκροστιχίς, “Μάξιμω τῷ Ἀθωνίτῃ μέλος ᾠδῆς”,
ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίοις, “Ἰλαρίων Μ.”

ᾠδὴ α'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Μητρὶ τοῦ τῶν πάντων Δημιουργοῦ, ἐκ παιδὸς ἀνέθου, τὴν ἐλπίδα σου τῶν σκιῶν, τοῦ κόσμου παρέδραμες θεόφρον, καὶ ἐν ἀγίοις ἐσκήνωσας ὄρεσι.

Ἀσκήσεως ὠφθης ὑπογραμμός, τοῖς ἐν Ὄρει μάκαρ, τῷ τοῦ Ἀθωνος καὶ κανὼν, καὶ μύστης σαφῶς τῶν ἀπορρήτων, θεωριῶν ἀξιύμνητε Μάξιμε.

Ξηράνας χειμάρρους τοὺς τῶν παθῶν, τῶν δακρῶν ὄμβροις, θεοφόρε Πάτερ τῶν σῶν, κατέφθασας ὅθεν πρὸς λιμένα, τῆς ἀπαθείας πανεύδιον ὅσιε.

Θεοτοκίον.

Ἰῶ φαρμαχθέντα με ἐν Ἐδέμ, πάλαι συμβουλία τῇ τοῦ ὄφρεως καὶ φθορᾶ, θανάτου Παρθένε ἐμπεσόντα, τῷ παναχράντῳ σου τόκῳ ἀνέπλασας.

ᾠδὴ γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα.

Ἰερὰν κατέλαβες, τὴν κορυφὴν Ἄθω ζέοντι, πόθῳ σοφὲ καὶ τῆς ἐμφανείας, τῆς Πανάγνου ἠξίωσαι.

Μάξιμε πανόσιε, τὰς τῶν δαιμόνων κατέβαλες, παρεμβολᾶς, τῇ ἐνδελεχείᾳ, τῶν συντόνων ἐντεύξεων.

Ὅσπερ Πάτερ ἄσαρκος, ἐν ὕλῃ ὧν διεβίωσας καὶ τοῦ φωτός, Ὅσιε ἐγένου, ἐν μεθέξει τῆς χάριτος.

Θεοτοκίον.

Λόγον τὸν συνάναρχον, Πατρὶ καὶ Πνεύματι Δέσποινα, ἄνευ
σποράς, συλλαβοῦσα τοῦτον, ἀνωδύνως ἐκύησας.

Ῥδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Τετρωμένος τῷ ἔρωτι, τοῦ Χριστοῦ πανόλβιε τὴν πανέρημον,
ἐνοικήσας διεξήγαγες, τοὺς τελειότερους τῶν ἀγῶνων σου.

Ὡς ἀστὴρ φαινότατος, ταῖς ἀκτίσι Πάτερ τῶν θαυμασιῶν σου,
τὴν ὑφήλιον ἐφαίδρυνας, τῶν ὀσίων Μάξιμε τὸ ἥδυσμα.

Ἀσκητῶν ἐχρημάτισας, τῶν τοῦ Ἄθω ὅσιε καθυπόδειγμα, τελει-
ότητος ὡς ἄσαρκος, ἐν σαρκὶ βιώσας τρισμακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ἀνωδύνως ἐκύησας, τοῦ Πατρὸς τὸν σύνθρονον καὶ τοῦ Πνεύματος,
τῶν βροτῶν εἰς ἀναγέννησιν, καὶ ὡς πρὶν Παρθένος Ἄγνη μείνασα.

Ῥδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς.

Θείων θεωρός, ἀξιύμνητε γεγένησαι, θεωριῶν λεπτύνας Πάτερ
τὸν νοῦν, δι' ἐγκρατείας διό σε μακαρίζομεν.

Ῥδε τῷ σεπτῷ, καὶ Ἄγιῳ Ὅρει ὅσιε, ἀσκητικῶς τελέσας σου τὴν
ζωήν, διό Χριστός σε ἀξίως Πάτερ ἐδόξασε.

Νοῦν κατὰ παθῶν ὀλεθρίων ἐνστησάμενος, σημειοφόρε Μάξιμε
ἀνδρικῶς, τῆς ἀπαθείας ἀκρώρειαν κατέλαβες.

Θεοτοκίον.

Ῥοῦν τὸν τῆς φθοράς, τοῦ θανάτου Ἄγνη ἔστησας, τὸν τῆς ζωῆς
δοτήρα καὶ χορηγόν, ἀδιαφθόρως τεκοῦσα Παρθένος μείνασα.

Ῥδὴ στ'. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ἰερωτάτῳ τρωθείς, καὶ θείῳ Μάξιμε ἔρωτι, τὸν κόσμον καταλι-
πών, Χριστῷ ἠκολούθησας, τὰς ἐρήμους ᾤκησας, Ἄθω ἄσπερ Πάτερ,
μεγαλώνουμε ἐστόλισας.

Τὴν γνῶσιν ὀλοτελή, εἰς σεαυτὸν εἰσδεξάμενος, τὴν θείαν ταῖς
προσευχαῖς, σχολάζων πανόλβιε, ὑπεκρίνου ἄριστα, πλάνην τῇ ἐμ-
πρήσει, τῶν σῶν ὅσιε ἀσκήσεων.

Ἡ Παναγία Τριάς, Πάτερ Υἱὲ σὺν τῷ Πνεύματι, μία θεότης ὁμοῦ,
καὶ φύσις καὶ δύναμις, τοὺς εἰς σὲ πιστεύοντας, ὡς Θεὸς οἰκτίρμων,
τὴν εἰρήνην σου πρυτάνευσον.

Θεοτοκίον.

Ἰλαρωτάτη ψυχῆς, τῇ διαθέσει Πανάχραντε, σὲ ἀνυμῶ τῆς ἐμῆς,
ἀεὶ καὶ δοξάζω σε, καὶ ἐν πίστει κράζω σοι, σῶσον τὸν σὸν δοῦλον,
οἶα Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ῥδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Μάξιμε Πάτερ τῶν δακρύων, σου τοῖς ῥεύμασι κατέσβεσας τὴν
φλόγα, τῶν ἀτάκτων παθῶν, Καυσοκαλύβης κλέος, καὶ ἐν σαρκὶ ὡς
ἄγγελος, διεβίωσας τρισμάκαρ.

Ἐρημον Πάτερ τὴν τοῦ Ἄθω, τῶν δακρύων σου κατήρδευσας
τοῖς ὄμβροις, καὶ πληθὺν ἀρετῶν, καρποὺς συνεκομίσω, δειχθεὶς ἀκέ-
στωρ ὅσιε, τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων.

Λάμπφας ἐν ἔργοις θεοφόρε, τῆς ἀσκήσεως ἀρχέτυπον ὠράθης,
ἡσυχίας τῆς συμπαρομαρτοῦσης, τῇ νήψει θείε Μάξιμε, καὶ Χριστῷ
τῆς συναστούσης.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὑετὸς ἐπὶ τὸν πόκον, ἐν τῇ μήτρα σου ἀφοφητί κατῆλθε, τῆς
Τριάδος ὁ εἷς, Ἄγνη καὶ ἐσαρκώθη, βροτῶν εἰς ἀναγέννησιν, ἐν Ἐδέμ
τὸ πρὶν θανόντων.

Ῥδὴ η'. Τὸν βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Ὁ ὑπερόπτης τῶν γερωῶν καὶ ματαίων, εὐφημείσθω ἀξίως νῦν
ἐν ὑμνοῖς, Μάξιμος ὁ θεῖος τῶν ἀσκητῶν τὸ κλέος.

Σὺν τοῖς Ἀγγέλοις τῷ θρόνῳ περιχορεύων, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
θεοφόρε, πρέσβευε πταισμάτων ἡμῖν δοθῆναι λύσιν.

Ὡς τι ὠραΐσμα Πάτερ οἱ ἐν τῷ Ἄθω, ἐνοικοῦντες οὐράνιον σχό-
ντες, σὲ ἐν ὑμνωδίαις, γεραίρομεν ἐνθίοις.

Θεοτοκίον.

Νοσοῦσαν Δέσποινα φύσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων, τῷ ἀσπόρῳ σου

τόκῳ ἰάσω, ὅθεν σε ὑμνοῦμεν αἰεὶ καὶ εὐλογοῦμεν.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Δοξάζειν ὁ Δεσπότης, ἔφησε τοὺς τοῦτον, τῶν ἐντολῶν φυλακῇ τοὺς δοξάζοντας, ὅπερ σοι ὅσιε Μάξιμε ἐπεγένετο.

Ἡ πάντων τῶν ἐν Ἄθῳ μοναστῶν χορεία, μνήμην πανέροτον ἄγει λαμπρῶς, τοῦ θεοφόρου Μαξίμου ἐνθέοις ἄσμασι.

Συνὼν τῷ τοῦ Δεσπότη, θρόνῳ μετ' Ἀγγέλων, Πάτερ ἀπαύστως ἰκέτευε δοῦναι ἡμῖν, πταισμάτων λύσιν τοῖς πίστει αἰτοῦσί σοι.

Θεοτοκίον.

Μερίδος Παναγία τῆς τῶν σωζομένων, τοὺς ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Ἄθῳ οἰκοῦντας τῷ σῶ δεῖξον ὡς Μήτηρ ὑπάρχουσα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Προσόμοια. Ἦχ. πλ. δ'. ᾠ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πάτερ θεοφόρε Μάξιμε, τῷ τοῦ Δεσπότη τρωθεὶς ἔρωτι ἔλιπες, πάντα τὰ περιγεια, καὶ αὐτῷ ἠκολούθησας, καὶ ἐν ἐρήμοις τοῦ Ἄθῳ ὅσιε, περιπολεύων τοῖς τῆς ἀσκήσεως, ὅλως ἐχώρησας, πόνοις καὶ παλαιήμασι, τὰς τῶν ἐχθρῶν, φάλαγγας τρισόλβιε, εἰς τέλος ἔτρεψας.

Θρέμμα τῆς ἐρήμου κάλλιστον, ταῖς τῶν δακρῶν ῥοαῖς, παινομένων δέδειξαι, μοναζόντων ἔρεισμα, ἠσυχίας ἀρχέτυπον, τῶν ἀρετῶν σου Πάτερ τοῖς κάλλεσι, τὰ τῶν ὁρέων ὕψη κατέλαβες, καὶ προσεχώρησας, θεωρίας Μάξιμε ὡς καθαρὸν, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὄργανον ὅσιε.

Ἄνω μετ' Ἀγγέλων ὅσιε, καὶ τῶν Μαρτύρων χοροῖς, καὶ ὁσίων τοῖς νέφεσι, καὶ ἀγίοις ἅπασι, τῷ Χριστῷ παριστάμενος, τοῦτον μακάριε καθικέτευε, ἡμῖν εἰρήνην δοῦναι τὴν σῴτειραν, καὶ τὴν συγχώρησιν, τῶν πολλῶν πταισμάτων καὶ τῆς τοῦ πυρός, κολάσεως λύτρωσιν τοῖς αἰτουμένοις σε.

Δέσποινα καὶ αὔθις πάρειμι, καὶ μυριάκις ἐλθῶν, ἐξαγγέλων καὶ πράξεις μου, τοῖς αὐτοῖς διέμεινα, λίθου δίκην ἀναίσθητος, στολὴν τὴν θείαν τὴν τοῦ Βαπτίσματος, καὶ τὴν ἀμίαντον ἅμα τοῦ Σχήματος, πάντα ἐρρύπωσα, ἀπάντων ἐστέρημαι καὶ ποῦ λοιπόν, εὖρω καταφύγιον, εἰ μὴ τῶν σῶν οἰκτιρμῶν.

5

Δακτυλογραφημένη φυλλάδα (ἀκαταλογογράφητη)
Βιβλιοθήκης Κυριακοῦ Καυσοκαλυβίων, σσ. 23-28.

Κανὼν Παρακλητικός εἰς τὸν ὅσιον καὶ θεοφόρον πατέρα ἡμῶν Μάξιμον τὸν Καυσοκαλύβην

Ἦχ. δ'. Ὁ Ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς τῆς Τριάδος θεοφόρος θεράπων, καὶ οὐρανίων χαρισμάτων ταμεῖον, καὶ Μοναζόντων παιδοτρίβης ἐνθεος, λῦσον τῶν παθῶν ἡμῶν, τὴν βαθεῖαν ὀμίχλην, καὶ πρὸς τρίβον κρείττονα, ἀσφαλῶς καθοδήγει, τοὺς προσιόντας Πάτερ εὐλαβῶς, τῇ προστασίᾳ σου, Ὅσιε Μάξιμε.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰ μὴ γάρ σύ προΐστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσοῦτων κινδύνων· τίς δέ διεφύλαξεν, ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σοὺς γάρ δούλους σώξεις αἰεὶ ἐκ παντοίων δεινῶν.

Ὁ Ν' ψαλμός. Καὶ ὁ κανὼν ἔχων ἀκροστιχίδα: «Δίδου Πάτερ παθῶν ἡμῖν λύσιν. Γερασίου».

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν.

Δοχεῖον ἐλλάμψεων θεϊκῶν, Μάξιμε παμμάκαρ, παθημάτων τόν σκοτασμόν, ταῖς σαῖς φωτοφόροις ἰκεσίαις, τῶν προσιόντων σοι Πάτερ διάλυσον.

Ἰθύνειν πρὸς τρίβον τῶν ἀρετῶν, καὶ πρὸς θεῖον πόθον, διεγείρειν τῶν νοητῶν, ἡμᾶς μὴ ἐλλείπης θεοφόρε, τοὺς τὴν σεπτὴν σου αἰτοῦντας ἀντίληψιν.

Δεινότητος πάσης τοῦ δυσμενοῦς, καὶ βλάβης παντοίας, καὶ ποι-
κίλων ἐπιφορῶν, ἀπήμονας Μάξιμε συντήρει, τοὺς σέ προστάτην
πλουτοῦντας καὶ ἔφορον.

Θεοτοκίον.

Ολόφωτε πύλη τοῦ Ἰησοῦ, ἀνοιξόν μοι πύλας, μετανοίας
εἰλικρινοῦς, καὶ πρὸς ἀφθαρσίας τὰς εἰσόδους, Παρθενομητορ τὸν
νοῦν μου κατεύθυνον.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Υπερήφανον γνώμην, καὶ λογισμόν ἔκλυτον, οἷα ῥαθυμῶν γεωρ-
γήσας, ἐχθρῶ δεδούλωμαι· ἀλλ' ὦ μακάριε, ἐπισκοπῆ σου ταχεία, ἐκ
τῆς τυρρανίδος με τούτου ἀπάλλαξον.

Προμηθέα σε θεῖον, καὶ ἀσφαλῆ πρόβολον, καὶ πρὸς τὸν Σωτῆρα
μεσίτην, Πάτερ πλουτήσαντες, θερμῶς βοῶμέν σοι· ῥύου ἡμᾶς τῶν
χειρόνων, καὶ πταισμάτων ἄφεςιν, ἡμῖν πρυτάνευε.

Ανεπίληπτον βίον, τρόπον χρηστόν ἔνθεον, ἐν ἡθῶν σεμνῶν εὐ-
κοσμία ἀνύειν πάντοτε, ἡμᾶς δυνάμωσον, Μάξιμε Ὅσιε Πάτερ, καὶ
σοφῶς ἐκτείνεσθαι, ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν.

Θεοτοκίον.

Τῆ ἀύλω ἐλλάμψει, τῆς σῆς λαμπρᾶς χάριτος, μόνη φωτοτόκε
Παρθένε, θεοχαρίτωτε, τὸν νοῦν μου λάμπρυνον, καὶ τῆς ψυχῆς μου
τὸν πόθον, ὅλον ἀναπτέρωσον, τῷ θείῳ ἔρωτι.

Διάσωσον τῆ προστασίᾳ σου Μάξιμε θεοφόρε, πάσης βλάβης
καὶ τῶν βελῶν τοῦ ἀλάστορος, τοὺς ἀκλινῶς ἀφορῶντας τῆ σῆ
πρεσβείᾳ.

Επίβλεψον ἐν εὐμενεῖᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλε-
πὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Κάθισμα. Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Πρεσβείᾳ τῆ σῆ, μετὰ σπουδῆς προστρέχοντες, ἐκ βάθους ψυχῆς,
βοῶμέν σοι πατήρ ἡμῶν· ἐκ παθῶν καὶ θλίψεων, καὶ δεινῶν πει-
ρασμῶν καὶ συμπτώσεων, ἀνωτέρους φύλαττε ἡμᾶς, ὡς πρέσβυς
ἡμῶν μέγας πρὸς Κύριον.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Εντολῶν θεῖων Μάξιμε, τρίβον τὴν εὐθείαν ἡμῶν ὁμάλισον, ὡς ἂν
Πάτερ καταντήσωμεν, εἰς Θεοῦ τελείαν εὐαρέστησιν.

Ρῶσιν σώματος δώρησαι, καὶ ψυχῆς ὑγείαν καὶ ἀπολύτρωσιν,
θεοδέκτοις ἱκεσίαις σου, Μάξιμε παμμάκαρ τοῖς ἱκέταις σου.

Παιδοτρίβην σε ἄριστον, καὶ χειραγωγόν πρὸς τρίβον ὑπέρτερον,
κεκτημένοι Πάτερ Μάξιμε, διὰ σοῦ ὁσίως ῥυθμιζόμεθα.

Θεοτοκίον.

Αειπάρθενε Δέσποινα, ἡ τὸν Θεόν Λόγον σαρκί κυήσασα, τῆς
σαρκός μου τὰ σκιρτήματα, τῆ ψυχῆ μου Κόρη καθυπόταξον.

ᾠδὴ Ε'. Φώτισον ἡμᾶς

Θραῦσον τὴν ὀφρύν, τοῦ δολίου πολεμήτορος, καθ' ἡμῶν ὠρου-
μένου μανικῶς, πρὸς εἰρήνης κατευθύνων ἡμᾶς ἔλλαμψιν.

Ὡσπερ ἀρωγός, καὶ θερμός ἡμῶν ἐπίκουρος, ὑπεράσπισον ἡμῶν
ἐν πειρασμοῖς, τὸν Σωτῆρα ἡμῖν Πάτερ ἰλεούμενος.

Νόμων ἱερῶν, πληρωτάς ἡμᾶς ἀνάδειξον, καὶ ἐργάτας ἀρετῶν
θεουργικῶν πάτερ Μάξιμε ἐνθέῳ συνεργείᾳ σου.

Θεοτοκίον.

Ηῦγασας ἡμῖν, τοῖς ἐν σκότει φῶς τό ἄδυτον· νῦν δέ αὔγασον τῆ
σῆ μαρμαρυγῆ, τῆς ψυχῆς μου Θεοτόκε τὴν σκοτόμαιναν.

ᾠδὴ στ'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Μανίας μὲν, τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἔξωθεν, καὶ τῆς ἐνδοθεν δεινῆς
ῥαθυμίας, τῆ σῆ ἀγρύπνῳ σοφῆ ἀντιλήψει, ἀπαρატρώτους ἡμᾶς
Πάτερ φύλαττε, ὡς ἂν σωφρόνως τὴν ζωὴν, τὴν παροῦσαν διέλθω-
μεν Μάξιμε.

Ιλέψου σου, ἐπιβλέψας ὄμματι, ἐφ' ἡμᾶς τοὺς σέ ποθοῦντας παμ-
μάκαρ, δέξαι ἡμῶν προσηνῶς τὰς δεήσεις, καὶ αἰτημάτων τὸ πέ-
ρας πρυτάνευσον, τοῖς πεπειθόσιν ἀληθῶς, τῆ πρεσβείᾳ σου ὅσιε
Μάξιμε.

Νεοῦργησον, τῷ ἀρότρῳ Ὅσιε, τῆς θερμῆς σου πρὸς Χριστόν

ίκεσίας, τὰς χερσωθείσας ἡμῶν διανοίας, καὶ ἐν αὐταῖς θεῖον φόβον ἐμφύτευσον, ἵνα ζωῆς θεοφιλοῦς, τοὺς ἀφθάρτους καρπούς κομισώμεθα.

Θεοτοκίον.

Λαμπρότησι, τῆς σῆς δόξης Ἄχραντε, διασκέδασον παθῶν μου τὴν νύκτα, καὶ ἀληθοῦς ἀπαθείας Παρθένε, ἀνάτειλόν μοι τό φῶς τό γλυκύτετον, ὅπως υἱός καὶ κοινωνός, τοῦ φωτός τοῦ ἀδύτου ὀφθῆσωμαι.

Διάσωσον, τῇ προστασίᾳ σου Μάξιμε θεοφόρε, πάσης βλάβης καὶ τῶν βελῶν τοῦ ἀλάστορος, τοὺς ἀκλινῶς ἀφορῶντας τῇ σῇ πρεσβείᾳ.

Ἄχραντε, ἡ διὰ λόγου τόν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρρησίαν.

Κοντάκιον. Ἦχος β'. Προστασία τῶν χριστιανῶν.

Προστατεύειν τῶν εἰλικρινῶς αἰτουμένων σε, καὶ πρεσβεύειν πρὸς τόν Ποιητὴν πάτερ Μάξιμε, μὴ ἐλλείπης ὑπὲρ ἡμῶν οἷα συμπαθῆς, ἵνα πάσης ἐπιφορᾶς, καὶ ἀναγκῶν παντοδαπῶν, λυτρωθῶμεν βοῶντες σοι· σκέπε καὶ διατήρει, ἀτρώτους ἐν τῷδε βίῳ, ἐπινοιῶν τῶν τοῦ ἐχθροῦ, τοὺς οἰκέτας σου μακάριε.

Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ

Στίχος: Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τόν Κύριον.

Εὐαγγέλιον. Ὅσιακόν

Δόξα. Ταῖς τοῦ σου Ὅσιου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Προσόμοιον. Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι

Ὅμμα εὐσυμπάθητον, ὡς μιμητῆς τοῦ Κυρίου, καὶ θεράπων γνήσιος, τείνον ἡμῖν Ὅσιε, τοῖς οἰκέταις σου, καὶ παθῶν κόπασον, τὰς ἐπαναστάσεις, καὶ τόν σάλον καταπράϊνον, τῶν περιστάσεων, τῶν προσγινομένων τοῖς δούλοις σου, ἐκ πλήθους παραπτώσεων, ὧν ἡμῖν

τὴν ἄφεσιν αἶτησαι, ὡς ἂν εἰρηναίαν, ζωὴν πολιτευθέντες εὐσεβῶς, τῇ σῇ πρεσβείᾳ ρύσθειμεν, τοῦ πυρός τοῦ μέλλοντος.

Μεταβολὴ τῶν θλιβομένων, ἀπαλλαγὴ τῶν ἀσθενούντων ὑπάρχουσα, Θεοτόκε Παρθένε, σῶζε πόλιν καὶ λαόν, τῶν πολεμουμένων ἢ εἰρήνη, τῶν χειμαζομένων ἢ γαλήνη, ἢ μόνη σωτηρία τῶν πιστῶν.

Ὡδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας καταντήσαντες.

Ἵπερθεν θεοφόρε, ἐποπτεύων μὴ παύση, καὶ ὁδηγῶν ἀσφαλῶς, πρὸς γνῶσιν μετανοίας, καὶ τρίβους σωτηρίας, τοὺς κραυγάζοντας Μάξιμε· ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεός εὐλογητός εἶ.

Σωφροσύνης τόν πλοῦτον, καὶ ἡθῶν οὐρανίων τὴν ἀληθῆ μετοχήν, ἡμᾶς περιποιεῖσθαι, αἰεὶ ἐν ἐμμελείᾳ, ἐνδυνάμωσον Ὅσιε, ἵνα Χριστῷ τῷ Θεῷ, εὐάρεστοι ὀφθῶμεν.

Ἰλαρότητα τρόπων, καὶ χρηστότητα βίου καὶ νουνεχὴ λογισμόν, ἀγάπην πρὸς τόν πέλας, καὶ ἔρωτα καὶ νεῦσιν, πρὸς ἀνάβασιν κρείττονα, δίδου ἡμῖν εὐπρεπῶς, καρποφορεῖν παμμάκαρ.

Θεοτοκίον.

Νομοδότην τεκοῦσα, δίχα νόμον Παρθένε, τῶν φυσικῶν ἐν σαρκί, τοῦ Πνεύματος τῷ νόμῳ, τόν νόμον τῆς σαρκός μου, καθυπόταξον δέομαι, καὶ πληρωτὴν Ἀγαθῆ, νόμων με θεῶν δεῖξον.

Ὡδὴ η'. Τόν βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Γῆϊνων λόγων, καὶ ὑλικῶν φρονημάτων, τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἀνύψωσον παμμάκαρ, πρὸς τὰς ἀνυψώσεις, τοῦ ἐναρέτου βίου.

Ἐξ ἐπηρείας καὶ ὀλεθρίου μανίας, τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀπῆμονα συντήρει, τοῦ ἀνθρωποκτόνου, Βελίαρ θεοφόρε.

Ῥύπων κακίας τὰς μολυνθείσας καρδίας, ἡμῶν κάθαρρον ρείθρω τῶν πρεσβειῶν σου, οἷα παραστάτης, Τριάδος τῆς Ἀγίας.

Θεοτοκίον.

Σαρκός ἡμῶν τὰς νόσους, καὶ ψυχῶν τὰ ἔλκη, τῇ προμηθείᾳ σου Πάτερ θεράπευσον, καὶ τῷ Δεσπότη τῶν ὅλων, ἡμᾶς οἰκείωσαι.

Ὡδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἰλύϊ ἐνεπάγην, τῇ τῆς ἀμαρτίας, καί ἐν ὀδύνη ἀνύω τόν βίον μου, ἀλλά σύ Πάτερ τῷ θείῳ φόβῳ με ρύθμισον.

Μακράν τήν τῶν σκανδάλων, δίωξον πικριάν, ἐξ ἡμῶν Πάτερ τῶν πίστει τιμώντων σε, καί ἐν εἰρήνῃ τελεία, ἡμᾶς κυβέρνησον.

Ὁλόφωτον παστάδα, ἔχων ἐν ὑψίστοις, τήν τῶν παθῶν μου σκοτίαν ἀπέλασον, ταῖς φωτοβόλοις εὐχαῖς σου, Μάξιμε ὄσιε.

Θεοτοκίον.

Υψόθεν σου τήν χάριν, βράβευσον πλουσίαν, ἐπί τό Ἅγιον Ὅρος σου Δέσποινα, καί τās ψυχᾶς ἡμῶν εὐφρανον τῇ προνοίᾳ σου.

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς...

Καί τά ἀκόλουθα Μεγαλυνάρια τοῦ Ἁγίου

Χαίροις τῶν Ἀγγέλων ὁ μιμητής, καί τῶν ὑπέρ φύσιν, παλαισμάτων ὁ αὐτουργός· χαίροις Τρισηλίου ἐλλάμψεως λυχνία, Μάξιμε θεοφόρε, Ἄθω τό καύχημα.

Γνόφον ὑπεισδύνας τόν νοητόν, ὧ ἧς ἠξιώθης, θεωρίας θεοφανοῦς, τήν γάρ Θεοτόκον, λαμπροφανῶς κατείδες, μυοῦσάν σε τά κρείττω ὄσιε Μάξιμε.

Ἦφθης ἡσυχίας θεῖος κανών, προσευχῆς δέ θείας, ὑποφήτης θεοειδῆς· ὠφθης ἐνεργείας, τοῦ Πνεύματος κιθάρα, προφητικοῖς ἐκλάμπων, Πάτερ χαρίσματος.

Χαίροις Ὅρους Ἄθω λαμπρός φωστήρ, καί Μεγίστης Λαύρας, φοῖνιξ ὄντως ὑψιτενής· χαίροις ἐπωνύμου, Σκήτεως πολιούχου, καί ἔφορος καί κλέος, ὄσιε Μάξιμε.

Μή ἐλλείπης Πάτερ χειραγωγεῖν, καί νῦν οἶα πάλαι, πατρικῇ σου ἐπισκοπῇ, πρός τās ἐπιδόσεις, πράξεων ἐναρέτων, Μάξιμε θεοφόρε, ἡμᾶς τά τέκνα σου.

Χαίροις ἡλικίας λαμπρά εἰκῶν, προσευχῆς ὁ τύπος, καί τῆς πράξεως θησαυρός· χαίροις χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος ταμεῖον, Μάξιμε θεοφόρε, Ἀγγέλων σύμφυτε.

Τῇ τῆς Θεοτόκου μαρμαρυγῇ, ἐλλαμφθείς τās φρένας, ὅλος ἐνθους τῇ ἀρετῇ, ὠφθης θεοφόρε, ζωήν τήν τῶν Ἀγγέλων, ἐν σώματι ἀνύων, ἐν Ἄθω Μάξιμε.

Αἴτει σωτηρίαν παρά Θεοῦ, ἡμῖν θεοφόρε, καί πταισμάτων ἀπαλλαγῆν, καί ἐν ὥρᾳ δίκης, φάνηθι παραστάτης, μετά τῆς Θεοτόκου, ἡμῖν τοῖς δούλοις σου.

Δόξης ἀπολαύων θεαρχικῆς, Μάξιμε παμμάκαρ, τόν σόν φίλον καί κοινωνόν, Νήφωνα τόν θεῖον, ὁμοῦ σὺν Ἀκακίῳ, συγκρίνει εἰς πρεσβείαν, ὑπέρ τῶν τέκνων σου.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἡ Δωδεκάς, οἱ Ἅγιοι Πάντες, μετά τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβεῖαν, εἰς τό σωθῆναι ἡμᾶς.

Προσόμοιον. Ἦχος, β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σέ νεκρόν.

Πάντων ἀρωγός καί προμηθεύς, φάνηθι ἡμῖν Θεοφόρε, τῶν πεποιθότων σοι, πάντα εἰσηγούμενος, ἡμῖν τά κρείττονα, καί διέπων ἐκάστοτε, πρός κτήσιν ἀρίστων, ἡγεσία Ὅσιε, τῇ ἀοράτῳ ἡμᾶς, ὅπως ἀρεταῖς λαμπρυνθέντες, κοινωνοί τῆς δόξης Κυρίου, Μάξιμε γενώμεθα πρεσβεῖαις σου.

Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Πάντων θλιβομένων ἡ χαρά, καί ἀδικουμένων προστάτις, καί πενομένων τροφή, ξένων τε παράκλησιν, καί βακτηρία τυφλῶν, ἀσθενούντων ἐπίσκεψις, καταπονουμένων, σκέπη καί ἀντίληψις, καί ὀρφανῶν βοηθός, Μητέρα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, σύ ὑπάρχεις Ἄχραντε σπεῦσον, δυσωποῦμεν, ρύσασθαι τούς δούλους σου.

Δίστιχον

Μάξιμε ρῦσαι παθῶν ἐπικρατείας
Γεράσιμον αἰτοῦντα σὴν προστασίαν.

6

Κώδικας Ἰβήρων 1738 (ἀκαταλογογράφητος) φφ. 22α-26β

Οἴκοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες, κατ' ἀλφάβητον,
εἰς τόν Ὅσιον καὶ Θεοφόρον Πατέρα ἡμῶν
Μάξιμον τόν Καυσοκαλύβην.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'. Τῆ ὑπερμάχῳ.

Τόν ἐν τῷ Ἄθῳ ὡσπερ Ἄγγελον βιώσαντα καὶ ἐν ἀσκήσει τῷ
Θεῷ εὐαρεστήσαντα, εὐφημήσωμεν ἐν ἄσμασι θεοφόρον, τόν προ-
στάτην τε ἡμῶν καὶ πρέσβυν εὐθετον, πρὸς Θεόν ᾧ παρῤῥησία νῦν
παρίσταται, τούτῳ κράζοντες·

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Ἄγγελος ἐν ἀνθρώποις καὶ βροτός ἐν Ἀγγέλοις, ἐδείχθης ἐν τῷ
ᾠρῆι τοῦ Ἄθῳ, Μάξιμε θεράπον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν προστάτα
Ἀγιώτατε· διό καὶ γῶ γηθόμενος, βοῶ σοι ἐκ ψυχῆς τοιαῦτα:

χαῖρε πιστῶν γεννητόρων γόνος

χαῖρε Θεοῦ εὐδοκίας τόκος

χαῖρε Ἑλλησπόντου τό ἄνθος τό εὖοσμον

χαῖρε τῆς Λαμφάκου τό κλέος τό εὖσημον

χαῖρε ὅτι ἀφιέρωσαι παιδιόθεν τῷ Θεῷ

χαῖρε ὅτι τούτῳ ἤγγισας ἐξ ὀνύχων ἀπαλῶν

χαῖρε ὁ παιδιόθεν θεῖον φρόνημα κτήσας

χαῖρε ὁ πανταχόσε μέγα τρόπαιον στήσας

χαῖρε Θεοῦ ὁ μέγας διάκονος

χαῖρε ἐχθροῦ ὁ μόνος ἀντίπαλος

χαῖρε πιστῶν Μοναζόντων τό κλέος

χαῖρε ἐχθροῦ μανιώδους τό βέλος

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Βέλος κατὰ δαιμόνων, σοῦ ἠγέννησις ὠφθη, ἐκ μήτρας στερωτικῆς
προελθοῦσα, Μάξιμε τό κλέος Ἀσκητῶν, καὶ τῶν Μοναστῶν ἀπάν-
των στήριγμα· ἐν σοὶ γάρ καυχώμεθα οἱ δοῦλοί σου, βοῶντες τῷ
Κυρίῳ·

Ἀλληλούϊα

Γέγονας θεοφόρε, μέλος τῶν μονοτρόπων, καὶ ἤρξω τῶν ἀγῶνων
σπουδαίως, διερχόμενος ποντοπορῶν, μέχρι Βυζαντίου καὶ τοῦ
Ἄθωνος· διό ἡμεῖς θαυμάζοντες τά ἔργα σου, βοῶμέν σοι τό χαῖρε
οὕτως·

χαῖρε ὁ γνούς τῆς ψυχῆς τόν τόνον

χαῖρε ὁ δούς τῆ σαρκί τόν κόπον

χαῖρε Βυζαντίου ὁ γνούς τά σεβάσματα

χαῖρε βασιλεῦσιν ὁ δούς τά προστάγματα

χαῖρε ὅτι προσεκύνησας τάφον μυροβλυτικόν

χαῖρε ὅτι ἐχαρίτωσας σεαυτόν ἐκ τῷ Ναῶ

χαῖρε ὁ προσορμίσας σεαυτόν ἐν τῷ Ἄθῳ

χαῖρε ὁ μετοικήσας ἐξ αὐτοῦ πρὸς τά ἄνω

χαῖρε δι' οὗ ὁ Ἄθως σεμνύνεται

χαῖρε δι' οὗ ἡ Λαύρα σοὶ γάνυται

χαῖρε τό φῶς τό καί φαῖνον ἐν σκότει

χαῖρε λαμπτήρ φυγαδεύων τήν πλάνην

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Δύναμις τοῦ Ὑψίστου, καὶ Ἄγνης Θεοτόκου, ἐφοίτησέ σοι
ἀναβάντι, εἰς τό ὄρος Ἄθω τό σεπτόν, ἔνθα ἠξιώθης τοῦ ἰδεῖν θαυ-
μάσια· καὶ ταῦτα θεασάμενος, ἐβόας θεοφόρε Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου·

Ἀλληλούϊα

Ἔστης ἐπὶ τοῦ ὄρους, τοῦ ἰδεῖν θεῖαν δόξαν, τῆς μόνης Θεοτό-
κου, καὶ εἶδες, Μάξιμε τό φῶς τό ἐκ φωτός, καὶ τήν ἄρρητον ὁσμῆν
καὶ χάριν εἴληφας, τοῦ διάγην κατὰ μόνας Ὅσιώτατε· διό καὶ παρ'
ἡμῶν ἀκούεις.

χαῖρε τοῦ Ἄθω ἡ εὐκοσμία

χαῖρε ἐρήμου ἢ πανοπλία
 χαῖρε τῆς Τριάδος ὁ μύστης καί πρόμαχος
 χαῖρε τῆς Παρθένου ὁ φίλος ὁ γνήσιος
 χαῖρε ὅτι φόβον δέδωκας τοῖς ἀύλοις σου ἐχθροῖς
 χαῖρε ὅτι χάριν δέδωκας τοῖς ἐλθοῦσί σου ἐκεῖ
 χαῖρε ὁ ἀριστεύσας ἐν αὐτῇ τῇ ἐρήμῳ
 χαῖρε ὁ ἀγιάσας σεαυτόν ἐν ὀλίγῳ
 χαῖρε ἡμῶν ὁ ῥύστης καί πρόμαχος
 χαῖρε παντός ὁ πρέσβυς ὁ ἄμεσος
 χαῖρε δι' οὗ ἡ χαρά περαιοῦται
 χαῖρε δι' οὗ ἡ ἀρά ἐκμειοῦται

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Ζέων ζήλου ἐνθέου, ὁ Μάξιμος ἐν τῷ ὄρει, ὡς Ἄγγελος ἐβίου τοῦ Ἄθω· διὰ τοῦτο καί ἐξ οὐρανοῦ, ἄρτον πρόσφατον οὗτος ἐδέχετο, ὡς διὰ χειρός Ἀγγέλου ὁ πανόλβιος, βοῶν τῷ ἐν ὑψίστοις·

Ἀλληλούϊα

Ἦκουσάν σου τούς λόγους, οἱ ματαίως φρονοῦντες, καί πλάνον καί παράφρονα οὔτοι, ἐκάλουν σε παμμάκαρ ἐμμανῶς, μή εἰδότες σε φωστήρα εἶναι φαιινόν, μηδέ βουλόμενοι βοᾶν σοι μεθ' ἡμῶν τοιαῦτα·

χαῖρε ὁ λύχνος τῆς ἡσυχίας
 χαῖρε ὁ ῥήτωρ πάσης σοφίας
 χαῖρε ὁ σοφίας τῆς ἄνω πληρέστατος
 χαῖρε ὁ Ἁγίων πολλῶν Ἀγιώτατος
 χαῖρε καύχημα καί σέμνωμα Μοναστῶν Ἀσκητῶν
 χαῖρε ἦδυσμα καί ἄκουσμα πάντων Ἀγιορειτῶν
 χαῖρε τῶν ἀπορρήτων μυστηρίων ὁ γνώστης
 χαῖρε τῶν οὐρανίων Ἀσωμάτων ὁ μύστης
 χαῖρε Ἀγγέλους ὅτι ἐπεύφρανας
 χαῖρε ἀνθρώπους ὅτι ἐξέστησας
 χαῖρε δι' οὗ ἀνθρωπότης καυχᾶται
 χαῖρε δι' οὗ ἡ θεότης τιμᾶται

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Θέλων ἐκακοπάθης, ὑπό πείνης καί δίψης, καί φύχους αὐπνίας καί κόπου, διὰ τόν παθόντα ὑπέρ σου, Κύριον τόν μόνον ἀναμάρτητον, τόν καί θάνατον καταδεξάμενον· πρὸς ὃν ἔψαλλες ἀεὶ τό:

Ἀλληλούϊα

Ἰνα σέ ἀναδείξῃ, ἓνα ἐκ τῶν τελείων, ὁ Δεσπότης μακαρίων Ὅσιων, εἰς ἀποκαλύψεις ἐννοιῶν, καί εἰς ὀπτασίας καί ὁράσεις σέ ἐλθεῖν ἠξίωσεν· διό οἱ ἐπιγνόντες σε τόν μέγιστον, ἐβῶν σοι σοφέ τοιαῦτα·

χαῖρε αὐτόπτα τῶν οὐρανίων
 χαῖρε προστάτα τῶν ἐπιγείων
 χαῖρε βασιλέων πιστῶν τό ἐντρύφημα
 χαῖρε τῶν ἐν Ἄθῳ Μονῶν τό κραταίωμα
 χαῖρε ὅτι εὐηρέστησας ὑπέρ πάντας τῷ Θεῷ
 χαῖρε ὅτι ἐθριάμβευσας κατὰ κράτος τόν ἐχθρόν
 χαῖρε ὁ ἀγιάσας τὴν ἀκρώρειον χθόνα
 χαῖρε ὁ καί τιμήσας τοῦ Θεοῦ τὴν εἰκόνα
 χαῖρε ὁ γνούς Θεῷ τά ἀνήκοντα
 χαῖρε ὁ δούς αὐτῷ τά προσήκοντα
 χαῖρε φωστήρ τῶν εὐθέων φωστήρων
 χαῖρε Πατήρ τῶν Ἁγίων Πατέρων

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Κῆρυξ τῆς σῆς σοφίας, ὁ φωστήρ τοῦ Σιναίου, Γρηγόριος ἐγένετο ὄλος· διὰ γάρ τῆς ζώσης σου φωνῆς, πιστωθεὶς ὁ μέγας τὴν ἀλήθειαν, σοῦ μὲν τὴν ἀρετὴν ἐθαύμασε, ἐβοήθησε Θεῷ δέ οὕτως·

Ἀλληλούϊα

Λάμπων ἐν τῇ τοῦ Ἄθῳ, ὑπωρεῖα ὡς ἄλλος, ἀστήρ ἐωθινός θεοφόρε, ἐφώτιζες τούς σοὶ προσιόντας, νουθετῶν μισεῖν τά μὴ θεάρεστα· καί οὕτως μὲν ἐκεῖνοι ἔπραττον, ἡμεῖς δέ σοι βοῶμεν ταῦτα·

χαῖρε διδάσκαλε τῶν ἀρρήτων
 χαῖρε κατάκαρπε τῶν χαρίτων

χαῖρε ὁ τοῖς πᾶσι προλέγων τά μέλλοντα
 χαῖρε ὁ τοῖς ἄλλοις τελῶν καί θαυμάσια
 χαῖρε ὅτι μεμακάρισαι ἐξ ἀνάκτων εὐσεβῶν
 χαῖρε ὅτι κατηξίωσαι τῆς μερίδος ἐν Χριστῷ
 χαῖρε ὅς ἐδοξάσθης ἐν ἐρήμῳ μεγάλως
 χαῖρε ὅς ἐσοφίσθης ἐν αὐτῇ ὑπέρ ἄλλος,
 χαῖρε βροτῶν ἀπάντων ὑπέρτερε
 χαῖρε Σιών τῆς ἄνω παμπόθητε
 χαῖρε υἱέ τοῦ φωτός ἀνεσπέρου
 χαῖρε Θεοῦ δοῦλε γνήσιε μόνου

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Μανέντα τόν νεανίαν, δαίμονι δεινοτάτῳ, συντόμως ἐθεράπευσας
 Πάτερ, Μάξιμε εὐχῆ σου πρὸς Θεόν, ὧ ἀφιερώθης ἐκ νεότητος· καί
 οὗτος μὲν σέ ἐμεγάλυνε, σύ δέ ἐβόας τῷ Σωτῆρι·

Ἀλληλούϊα

Ναίων ὄρος τό Ἄθω, ἐν πολλῇ εὐσεβείᾳ, ὁ Μάξιμος ἐμίσει τελεί-
 ως, τάς αἰρέσεις καί τούς κοινωνούς, τούτων πόρρω ἑαυτοῦ ἐδίωκεν,
 πιστούς δέ προσέμενος, ἤκουεν ἐξ αὐτῶν ὡς παρ' ἡμῶν τοιαῦτα·

χαῖρε τό κέρας τῆς εὐσεβείας
 χαῖρε τό βέλος τῆς ἀσεβείας
 χαῖρε ὁ αἰρέσεις σαφῶς βδελυξάμενος
 χαῖρε ὁ τούς τούτων κοινωνούς ἀπωσάμενος
 χαῖρε ὅτι τούς θεόφρονας σώζεις ἐκ πολλῶν δεινῶν
 χαῖρε ὅτι τούς ἀγνώμονας ὑστερῆς τῶν ἀγαθῶν
 χαῖρε ὅτι πρεσβεύεις τῷ Θεῷ καί Σωτῆρι
 χαῖρε ὅτι παρέχεις τοῖς πιστοῖς θείαν χάριν
 χαῖρε πολλῶν ἀλείπτῃς γενόμενος
 χαῖρε αὐτῶν τάς νόσους ἰώμενος
 χαῖρε δι' οὗ εἰσοικίζεται χάρις
 χαῖρε δι' οὗ ἀπολείπεται βλάβη

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Ξένον! ὅτι τό πνεῦμα, τό ἀκάθαρτον ὤφθη, μακράν ἀπό τόν πά-
 σχοντα λίαν· εἰ γάρ καί ἀκόρεστον ὑπῆρχε τῆς τροφῆς, ἀλλά τῇ σῆ
 κελεύσει ἐξωσθέν ὤχετο, μή βουλόμενον μεθ' ἡμῶν τοῦ φάλλειν τό:

Ἀλληλούϊα

Ὁλος ἡγαπημένος, ὤφθης ἐκ τῶν πραγμάτων, ὦ Μάξιμε Θεοῦ
 παραστάτα· οἱ γάρ τῶν ὀρθοδόξων βασιλεῖς μέγα τι ἐνόμιζον τό
 συγγενέσθαι σοι, καί ἀκοῦσαί σου τούς λόγους παμμακάριστε· οὐ
 καί τυχόντες ἔχαιρον, βοῶντές σοι σοφέ τοιαῦτα.

χαῖρε Θεοῦ ὁ εὐλογημένος
 χαῖρε λαοῦ ὁ δεδοξασμένος
 χαῖρε βασιλέων πιστῶν ἢ ἀνάπτυξις
 χαῖρε χριστωνύμου λαοῦ ἢ ἀνέγερσις
 χαῖρε ὅτι ὑπερβέβηκας πάντα ὄρον κοσμικόν
 χαῖρε ὅτι ἐμεγάλυνας διά τοῦτο τόν Θεόν
 χαῖρε τῆς οὐρανίου βασιλείας πολίτα
 χαῖρε τῆς ἐπιγείου κοινωνίας προφήτα
 χαῖρε ἡμῶν ὁ πρέσβυς ὁ ἄμεσος
 χαῖρε λαοῦ ὁ ῥύστης ὁ τάχιτος
 χαῖρε ἡμῶν ἢ προσηγορία
 χαῖρε παντός ἢ παραμυθία

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Πᾶσαν αἵρεσχήλιαν, τοῦ δεινοῦ γραμματέως, καί βλάσφημον
 αὐτοῦ φλυαρίαν, ὁ πολὺς τά θεῖα ἐξ αὐτοῦ, Μάξιμος ἀπέβαλε καί
 γνήσιον, Θεοῦ αὐτόν εἰργάσατο, βοῶντα τῷ Κυρίῳ·

Ἀλληλούϊα

Ῥήτορες γραμματέων, φιμωθήτωσαν πάντες τῇ χάριτι Μαξίμου
 ἐνταῦθα· ὡς γάρ Ἄγγελος Θεοῦ ἐπί τῆς γῆς, ἴστατο πετώμενος αἰθέ-
 ριος, καί φερόμενος ὡσεὶ πτηνόν καθίετο· πρὸς ὃν καί ἡμεῖς βοῶμεν
 οὕτως·

χαῖρε ὁ Ἄγγελος ἐν ἀνθρώποις
 χαῖρε ὁ ἄνθρωπος ἐν Ἀγγέλοις

χαίρε τῶν ἀνθρώπων φανείς ὁ ὑπέρτερος
 χαίρε τῶν Ἀγγέλων ὁ πάντων ἰσότιμος
 χαίρε ὅτι χάριν εὐρηκας Ὅσιε παρά Θεοῦ
 χαίρε ὅτι πάντα τῶν παθῶν βασιλεύσας
 χαίρε ὁ κατά πάντα τῶν καλῶν ἀριστεύσας
 χαίρε ἡμῶν ὁ μέγας διδάσκαλος
 χαίρε φυτόν Θεοῦ τό κατάκαρπον
 χαίρε ἡμῶν καί παντός βακτηρία
 χαίρε ἡμῶν διά σοῦ σωτηρία

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Σύντομον ἔξειν τέλος, ὁ αὐτός προγνωρίσας, ὁ Μάξιμος φημί με-
 τοικίσθη, εἰς τά ἐγγύς τῆς Λαύρας ὄρια, κἀκεῖ τό μέλλον ἀπεκδέχετο
 βοῶν πρός τόν ποθούμενον Θεόν, ἀδιαλείπτως ἐν σπουδῇ τό:

Ἀλληλουῖα

Τείνας σου τήν ἐνταῦθα, Μάξιμε παροικίαν, ἐγγύς τῶν ἑκατόν
 περιόδων, μετετέθης χαίρων πρός Θεόν, ὄν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων,
 ἐπεπόθησας· πρός ὄν μή ἐπιλάθου παμμακάριστε, τοῦ πρεσβεύειν
 ὑπέρ τῶν βοῶντων σοι τοιαῦτα·

χαίρε οἰκῆτωρ τῶν οὐρανίων
 χαίρε αὐτόπτα τῶν μυστηρίων
 χαίρε παραδείσου τῷ κάλλει τερπόμενος
 χαίρε τῆς ψυχῆς σου τό κάλλος αἰσθόμενος
 χαίρε ὅτι ἠξιώθης τῆς ἐφέσεως τυχεῖν
 χαίρε ὅτι ἐκληρώσω τήν αἰώνιον ζωήν
 χαίρε τῆς τῶν Ὁσίων ἐντροφῶν παρουσίας
 χαίρε τῆς τῶν Ἀγγέλων τετευχῶς συναυλίας
 χαίρε Θεοῦ προκρίτων συνόμιλε
 χαίρε αὐτοῦ δικαίων ὑπέριμε
 χαίρε βροτῶν τό ἐξάκουστον θέμα
 χαίρε ἐχθροῦ τό ἀνίατον τραῦμα

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Ὑπνωσας ἐν Κυρίῳ Μάξιμε Θεοφόρε, ἐντειλάμενος τοῖς μετά
 σοῦ οὔσι, τοῦ τηρῆσαί σου τό λείψανον σοφέ, ἀφανές καί σῶον
 ὡσπερ τέθαπται· καί οὔτοι μέν ὑπεῖξαν τότε τοῖς ἔπεσιν· ἡμεῖς δέ
 νῦν βοῶμεν πρός Θεόν τό:

Ἀλληλουῖα

Φέροντες θείον ὕμνον, τῇ ἀγία σου μνήμη, τιμῶμέν σε ἡμῶν ὡς
 προστάτην, Μάξιμε θεράπον τοῦ Χριστοῦ, ᾧ μή παύση σοῦ δεόμε-
 θα, τοῦ πρεσβεύειν ὑπέρ τῶν τιμώντων σε καί τῶν προσφωνούντων
 σοι τοιαῦτα.

χαίρε ὁ πλήρης Θεοῦ σοφίας
 χαίρε ὁ τύπος ζωῆς ἀγίας
 χαίρε ἀπάσης ἀρετῆς τό ἐκτύπωμα
 χαίρε ἀπάντων Μοναχῶν τό παράδειγμα
 χαίρε μέγα καταφύγιον τῶν ἀμέτρων μου δεινῶν
 χαίρε θεῖον παραμύθιον τῶν πολλῶν μου πειρασμῶν
 χαίρε τῆς ἀθυμίας τό ἠδύτατον γλεῦκος
 χαίρε τῆς ἀμαρτίας τό ὀξύτατον ξίφος
 χαίρε δι' οὗ ἐχθρός φυγαδεύεται
 χαίρε δι' οὗ Θεός συνδοξάζεται
 χαίρε δι' οὗ ἡ εὐσέβεια λάμπει
 χαίρε δι' οὗ ἡ κατήφεια φεύγει

χαίροις Μάξιμε Ὅσιε

Χάριτος ἠξιώθης, τῶν προκρίτων Ὁσίων, τῶν ἐν Ἄθῳ καλῶς
 ἀσκησάντων, Μάξιμε μακάριε ἡμῶν, φύλαξ καί προστάτα τῶν τι-
 μώντων σε καί πρός Θεόν βοῶντων μετά σοῦ ὠδήν τό:

Ἀλληλουῖα

Ψάλλοντές σοι τόν ὕμνον, Μάξιμε μάκαρ τόνδε, αὐτοῦ μέν σε
 πρεσβεύειν Κυρίῳ, ὑπέρ τῶν συνωνυμούντων σοι καί τιμώντων σε
 σοφέ, καί τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν τάχει βοηθόν καί βοῶντων σοι
 τό χαίρε οὕτως·

χαίρε μακάριε μακαρίων

